Biblioteca Centrală Universitară
București

COTA 20520
Deelelet

INVENTAR S. 1549

DIN

POESIILE

330567

LUI

GEORGE SION,

BUCUREȘTI.

Imprimeria Națională a lui Josif Romanov et Comp.

1857.

20520
Dublet

Biblioteca Centrală Universitară
Cota: 20520 Dublet
Inventar S. 1549

B.C.U. Bucuresti
S1549

RC 162/06

TABLA DE MATERIE.

Pagina.

I. Прefaдъ 1

— 1845 —

II. Чensopъlъ meъ 8
III. Kъnele meъ 10
IV. Zefipъlъ 14
V. Бъnълъ Kpemtinъ 16
VI. Inima ши Snepanga 19

— 1846 —

VII. Цigapa 25
VIII. Пъnga mea 29
IX. Zi 'ntъї Anpile 32
IX. Posa 36
X. Kълъgъpiga 39

— 1847 —

XI. Пъpълъ meъ albъ 45
XII. Dopinga 49
XIII. Zi 'ntъї Anpilъ 51

Pagina.

XIV. Врѣjitoapea 55
XV. Nopokъlъ 59

— 1848 —

XVI. Anъlъ noъ 65
XVII. Пe albъmъlъ вneї konile de шese anї. 68
XVIII. Sbopъlъ 70
XIX. Прівigetoapea 73
XX. Dopъlъ цереї 77

— 1849 —

XXI. Мъpipea strъmoшilopъ . . . 83
XXII. Ръndъnelele proskpisъlъї . . . 88
XXIII. Mъsa шi Поetъlъ 91
XXIV. Adio la Бъkовina 95
XXV. Поetъlъ шi Mъsa 101

— 1850 —

XXVI. Kъgetapea 107
XXVII. La moaptea lъї Петръ Kasimipъ . . 110
XXVIII. Lakpimele 114
XXIX. Ъpangъtanъlъ 116

— 1851 —

XXX. Anъlъ noъ 123

Pagina.

XXXI. La ea 127
XXXII. Giplanda 129
XXXIII. Пе albъmъlъ D-neї M. П. . . . 133
XXXIV. Пapadisъlъ пepdътъ. 135

— 1852 —

XXXV. Timпъlъ ші Amopъlъ 155
XXXVI. Kънtekъ 159
XXXVII. La o komilъ 161
XXXVIII. Floapea amopъlъї 165
XXXIX. Ъpa mea 170

— 1853 —

XL. Azї nebъnъ ші mъїnї kъ minte . . 175
XLI. Sъpakъlъ fepiчitъ 178
XLII. Dopъlъ nebъnъ 181

— 1854 —

XLIII. Иoptpetъlъ meъ 186
XLIV. Limba pomъneaskъ. 190
XLV. La Elena 194
XLVI. Pangъlъ meъ 196

— 1855 —

XLVII. Glъmъ. 203

Pagina.

XLVIII. Pesbʋnapea Шoapeчilopъ . . . 204
XLIX. O Mʋsъ în snitalъ 209
L. Kapnaвalʋlъ Beneцieĭ 213
LI. La moaptea Doamneĭ K. S. . . 216

— 1856 —

LII. Pъga 221
LIII. Kʋвъntʋlъ dibinъ 224
LIV. La legea пresseĭ 229
LV. La вnipe 233
LVI. Enistolъ amikʋlʋĭ D. Dъskъleskʋ . . 237
LVII. Ъpa шi Amopʋlъ 241
LVIII. Шlʋgʋшopʋlъ 242
LIX. Bisʋlъ вnpe anʋlъ noъ 1857 . . 246

— 1857 —

LX. Zi 'ntъĭ Maĭʋ 1857 253
LXI. Mapшʋlъ Ънipiĭ 257
LXII. Пe Moвila Pabъeĭ 260
LXIII. La Бassapabia 264
LXIV. Benetikʋlъ 266
LXV. Боala mea 270
LXVI. Tpiвmfʋlъ 274
LXVII. Sʋвenipea 278
LXVIII. Adio 282
Note 285

I.

PREFAŢIA.

Înn oglinda вieŋeĭ mele
Eŭ tpъindŭ m'amŭ totŭ вĭtatŭ,
Шi kв aste вepsвpele
Anii meĭ s'aŭ stpekвpatŭ.
Fi-вopŭ saŭ nв npeŋвite,
Eŭ aчi le-amŭ tinъpitŭ.
Чetitopĭвle ĭвbite,
Fi-вeĭ oape mвlŋъmitŭ?

Aiчĭ e a mea jвnie
Kв-ale sale nebвnii,
Kв-al seĕ fokĕ de поesie,
Kв-ale sale реверіі,
Kв вiaдa-mĭ трекътoape,
K'opĭ че dopĕ înkiпвitĕ!
Mвlдътitĕ веĭ fi тв oape,
Чetitopĭвle iвbitĕ?

Aiчĭ lakpimĭ de dвpepe
Al meĕ sвfletĕ zвgpъbeskĕ;
Aiчĭ плъngepĭ de плъчepe
Kв amopĭвlĕ se 'ntълneskĕ;
Aiчĭ zilele-amъpîte
Ш'al meĕ sekolĕ aвpitĕ!
Dap тв. чetitopĕ ĭвbite,
Fi-веĭ oape mвlдътitĕ?

Aiчĭ вiaдa-mĭ idealъ
Kв-ale sale desmepdъpĭ;
Aiчĭ lвmea чea pealъ
Kв-ale sale sbвчiвmъpĭ;
Aiчĭ satipĭ mвшkътoape
Lъngъ glвme de iвbitĕ!
Mвlдътitĕ веĭ fi тв oape,
Чititopвle iвbitĕ?

Aiчї патріа-мї їѣвітъ.
Помъніа че adopъ,
Къ-а еї soapte fepiчітъ
Saъ къ вїерѣлъ еї de dopъ;
Aiчї ale еї ѣpsite,
Шi totъ че еъ i-amъ dopitъ!
Dap тъ, чetitopъ їѣbite,
Fi-веї oape мѣlдъmitъ?

Eatъ kaptea вieдiї mele!
Eatъ че amъ fъkѣtъ еъ
Къ aчeste вepѣвpele
Че-аъ emitъ din пептѣlъ meъ!
Пентрѣ lѣmea kъptitoape,
Че-ap fi oape de вopbitъ?
Мѣlдъmitъ веї fi тъ oape,
Чititopѣle iѣbitъ?

Вѣкѣрештї, 1857. Sent:

*

— 1845 —

II.

CENSORULŬ MEŬ.

Domnŭlŭ censorŭ, omŭ de treabъ,
Întъlnindŭmъ 'ntr'o zi,
Sionaш! glŭmindŭ mъ 'ntreabъ,
Че aĭ tŭ a-mĭ bъnŭi?
Поate foarfeka-mĭ nŭ-ц̆ĭ плаче
Ŭnde штie a чĭokîrti?
Dar eŭ, dragъ, n'amŭ че-ц̆ĭ face;
Аша lŭkrŭrĭ dakъ-ĭ skri
Nŭ-ц̆ĭ daŭ вое-а тiпъri.

Штиŭ къ 'n цеаръ-sŭ мulte pele
Kape черŭ a se 'ndpenta!
Штиŭ къ natimile-sŭ gpele
Пентрu bĭata мusa ta;
Штиŭ къ de negusstopie
Opĭ че постŭ îцĭ nape-a fi.
Dap s'o skpiĭ e nebunie,
Ши de-aчeste dakъ-ĭ skpi,
Fpate nu поцĭ tinъpi.

Штиŭ къ 'n цеаръ nedpentatea
Este-uнŭ pъŭ nebindekatŭ,
Ши къ toatъ pъustatea
Este 'n oameniĭ de statŭ.
Штиŭ къ toatъ цеара плънge;
Dap nu-ĭ kinŭ de a gъndi.
Trebuc съ kupgъ sънge . . .
Ши de sънge dakъ-ĭ skpi
Nu-цĭ daŭ boĭe-a tinъpi.

Satipe de вреĭ a faче,
Trebuĭ съ te kuтпъпештĭ;
Штiĭ къ мultop nu le плаче
Unde-ĭ doape съ-ĭ loвештĭ.
Пе judekъtopĭ че прадъ
De te-ĭ пune-a bĭчiuĭ,

Intръ eŭ kъ eï în sfadъ,
Ші de dъnшiï dakъ-ï skpi
Nъ-ци daŭ вое-a tinъpi.

Desnpe dpentъpï silъite,
Desnpe pele tpebï de statŭ,
De xoцiï meштешъgite
Че se fakŭ ne înчetatŭ;
N'aï nічї вnŭ kъвîntŭ a snъne;
Nъ aï dpentŭ a le lови,
Треввї sъ le їеї de bъne,
Кънї орї kъm dakъ веї skpi
Nъ-ци daŭ вое a tinъpi.

Fъ sonete, skpie ode
Пентръ Domnї, пентръ Боерї:
Skpie орї че desnpe mode,
Desnpe koapne saŭ тъерї.
Чїokoismъ ші вmilipe,
Предікъ кътŭ веї nofti;
Ші atъnчї kъ тъlцътipe,
Орї-че fleakъpї dakъ-ї skpi
Îцї daŭ вoie-a tinъpi.

III.

CANELE MEU.

În mikъa mea domnie
Оnъ ministpъ amъ ши eъ.
Чine вpa ka sъ mi-lъ mtie,
Afle kъ-ї kъnele meъ.
Pelele denpindepї kape
La noї lъmea astъzї ape
Lъї npin kanъ nъ i-aъ intpatъ.
De-ap lъtpa,
De ap tъpba
Kъдї ministpi ne-aъ mъшkatъ!

Чіпева поате съ zikъ
Къ е простъ ші dobitokъ.
Мъ ертаӷї, пъ е nimikъ
Елъ е бъпъ пентръ-al seъ lokъ.
Къte dobitoаче 'n lъme
Съптъ în postърї de marї пъme,
Ші пе lъme-aъ înшelatъ!
De-ap lътра,
De-ap tърба
Къӷї прошті lъmea o 'nкърkatъ!

Ъne orї se gъdъpeazъ
Ka съ-ї daъ ънъ osiшоръ.
Elъ atъпче imiteazъ
Пе чїokoiъlъ tîpîtorъ.
Dap Filon mъ ші їъbeште,
Къndъ чїokoiъlъ m'amъgeште.
Filon пъ e diплomatъ;
De-ap lътра,
De-ap tърba
Къӷї чїokoї пе-aъ înшelatъ!

Filon latръ kъnd simӷeште
Къ îmї вine вр'ънъ dъштanъ.
Astfel mъsa mea пîndeште
Пе orї kape шaplatanъ

Kapelŭ вede 'n tpibънale
Dънdŭ dpeптatea пe пapale
Чelŭ чe l'a kътпъpatŭ.
De-ap lътpa,
De-ap tъpba
Kîцї pъшfetъpї aŭ lъatŭ!

Kънdŭ kъgetŭ l'al цepeї bine
Шi-mъ aflъ înkънtatŭ,
Filon вine lънgъ mine
Kъ вnŭ aepŭ întpistatŭ.
Пapkъ-mї ziчe: xeї, stъпîne,
Чe пъkatŭ kъ sъntŭ eŭ kъne!
Fpaцїї пъ te-ap fi 'nшelatŭ.
De-ap lътpa,
De-ap tъpba
Kъцї fpaцї цeapa aŭ tpъdatŭ!

Kънdŭ тъndpъцa тъ sъpътъ
Шi îmї jъpъ de-al eї dopŭ,
Filon вine ші-mї stpъnцtъ;
Пapkъ-mї ziчe 'nчetiшopŭ.
Nъ, пъ kpede чe-цї вopbeшte,
Ea, stъпîne, тъnї iъbeшte
Пe вnŭ altъlŭ maї bogatŭ.
De-ap lътpa,

De-ap tъpba
Kîte-amopiš ne banĭ aš datš!

IV.

ZEFIRULŬ.

Pozele m'aŭ legъnatŭ,
Kъчї kъ ele-sŭ ne înчetatŭ.
De пе pose akъmŭ вinŭ
Пе al koniliиeї sinŭ.
Totŭ пе pose вoiŭ sъ moрŭ,
Ele sîntŭ al meŭ amoрŭ.
Eapna, apiиele-mї staŭ:
Пъtepї, ele-atъnчe n'aŭ.

Прітъвара, кътъ о въдъ
În totŭ lokŭlŭ тъ рънъдъ;
Сърътъ pose, сърътъ florĭ
Ши goneskŭ кръde sъdopĭ.
Îmпъratŭlŭ din nalatŭ,
Mъnчitopŭlŭ de la satŭ,
Kъkoniца dė la balŭ,
Църъnkъца de пe malŭ,
Toцĭ ши toate тъ dopeskŭ
Съ віŭ съ le ръkopeskŭ.

V.

BUNULŬ CREŞTINŬ.

Крештинĭ, оамень че-авецĭ фрикъ
Пентрв лвтеа вііtоаре!
Авецĭ свфletŭ bвnŭ орĭ каре;
Къчĭ фъкъndŭ аіче bine
Nв въ temецĭ de nimikъ.
Lвацĭ nildъ de la mine:
Eŭ, de ші nв преа тъ 'nkinŭ,
Dар свnt foарte bвnŭ крештинŭ.

Пentpъ fante ne 'ntinate,
Пentpъ inimъ kъpatъ,
La dъxovnikŭ nъ odatъ
Amŭ snъsŭ k'aшĭ aвea nlekape
Sъ le amŭ nestpъmъtate;
Dap kъlъgъpъlŭ le ape?
Eŭ de шi nъ mъ înkinŭ,
Dap, zъŭ, sъntŭ npea bъnŭ kpeштinŭ.

Пentpъ mile, eŭ daŭ pъndъlŭ
La чeĭ kapi aŭ aвepe.
Eŭ, la чela kape-mĭ чepe,
Întindŭ nъmaĭ вopbъ bъnъ.
Totŭ de-aъna însъ gîndъlŭ
Mi-lŭ nъstpezŭ nentp'o minчĭъnъ
Kъ, de шi nъ mъltŭ mъ 'nkinŭ
Dap sъntŭ foapte bъnŭ kpeштinŭ.

Iъbeskŭ sъ sъpътŭ konile;
Sъ gъstŭ lъkpъlŭ kape-mĭ nlaчe,
Шi sъ kъntŭ, kъndŭ n'am чe faчe,
A 'mnilaпilopŭ dpentate,
Dap în Biblie sъntŭ file
Чe snъnŭ k'astea nъ-sŭ nъkate.
De шi nъ mъ npea înkinŭ,
Însъ kpedŭ kъ sъntŭ kpeштinŭ.

- Ş. 1549 -

BIBLIOTECA CENTRALĂ UNIVERSITARĂ BUCUREŞTI

Пъnga-mĭ este foapte mikъ;
În ea sъfletъ-mĭ 'nkane.
Въ nъziuĭ ka sъ nъ skane
În ea, fpauĭ! biptътea boastpъ;
Къчĭ în paĭŭ kъ mape fpikъ
Beuĭ medea 'naintea noastpъ.
Eŭ de mi nъ npea mъ 'nkinŭ,
Dap în paĭŭ tpekŭ ka kpemtinŭ.

De mъ laъdŭ, че въ пasъ?
Fanfaponĭ sънtŭ mъluĭ în lъme
Че ka mine îmĭ daŭ nъme.
Aша zikŭ eŭ înuelentъlŭ
Че kъ fpъntea seninoasъ
Amŭ sъ mepgŭ în paĭŭ d'a dpentълŭ.
Eŭ, de mi nъ mъ npea 'nkinŭ,
Dap tpъeskŭ ka бънŭ kpemtinŭ.

VI.

INIM'A ŞI SPERANŢ'A.

Sperança.

Dъlче inimĭoapъ,
Че te-aĭ întpistatъ?
Че dopъ te omoapъ
De плъngĭ ne 'nчetatъ?
Че nъ вiĭ la mine?
Че m'aĭ пъpъsitъ?
Шtiĭ kъ eъ kъ tine
În lъme-amъ вenitъ.

INIMA.

Ax! de-a mea întpistape
Nъ maĭ întpeba.
Dopъlŭ meŭ e mape,
Nъ-lŭ поцĭ alina.
Че съ віŭ la tine?
Тъ тъ 'nшelĭ mepeŭ;
Nъ faчĭ niчĭ зnŭ bine
Sъfletъlъĭ meŭ.

SПEPANЦA.

Sъ te 'nшelŭ пe tine,
Eŭ, îngepъlŭ tъŭ?
Eŭ, че-цĭ воeskŭ bine
Ka зnŭ Dъmnezeŭ?
Dъlче inimĭoapъ,
Eatъ-тъ kъ вinŭ;
Ka пe-o sopioapъ
Sъ te stpъngŭ la sinŭ.

INIMA.

Тъ emtĭ ka o poъ:
Віĭ шi kazĭ пe flopĭ,

Nъmaĭ kъndъ nъ nloъ,
Seapa nъn' la ziopĭ.
Soapele s'apatъ,
Bъntъlъ a sъflatъ?
Tъ te-aĭ dъsъ îndatъ,
Ka bъntъ aĭ sbъpatъ.

SNEPANŢA.

Dap tъ, skъmnъ floape,
Nъ te-aĭ besteji
Dakъ dъnъ soape
Eъ nъ aшĭ beni?
Mъ dъkъ шi biъ eaръ
Sъ te 'nsъfleŋeskъ;
Nъ lasъ eъ sъ neaръ
Floapea че ĭъbekъ.

INIMA.

Adъ-mĭ dop, ĭъbitъ,
Bisъpĭ de amopiъ, —
Пачea mea рънitъ....
Alt-felъ, dpagъ, mopiъ!
Kъntъ-mĭ kъntечele
Sъ mъ 'nsъfleŋeskъ,

Щi de пatimĭ gpele
Съ mъ pъkopeskъ.

SПEPANŢA.

Bisъpĭ amopoase,
Inimo, ţi-oъ da.
Kънteчe fpъmoase,
Sopo, ţi-oiъ kънta.
Fiĭ tъ lъngъ mine,
O, ĭъbita mea!
Щ'opĭ чe dъlчe bine,
Opĭ kъndъ beĭ aвea.

— 1846 —

VII.

CIGAR'A.

Че feliš, dpagъ mъndpъligъ,
Вреї akъma a fъma? „—
Da de че nъ, mъї bъdigъ,
Dakъ moda e aша?
Asta este пропъшіре,
Nъ e nъmaї mъlgъmire.
Пaf! nъf!
Sboapъ fъmъ!
Пaf! nъf!
Kade skpъmъ.

Dpagъ, zъš, aчea ŋigaръ
Este lъkpъ neпlъkъtš:
Gъpa ŋi se faче-amaръ
Ші nъ noiš sъ te sъpъtš.“
— De nъ-ŋi пlaче, mъi bъdiŋъ,
Gъseskš kъi sъ daš gъpiŋъ.
Пaf! пъf!
Nъ вezi fъmš?
Пaf! пъf!
Nъ вezi skpъmš?

Sъ fъmъmš dap, dpъgъliŋъ,
Dakъ moda e aша.
La amapa-ta gъpiŋъ
Eš пe altъlš n'oiš lъsa.
Sъ fъmъmš, ші în пlъчepe
Sъ 'nekъmš opi чe dъpepe.
Пaf! пъf!
Sboapъ fъmš!
Пaf! пъf!
Lъmea-i skpъmš.

Xaï sъ ne ŋinemš de lъme
Kъ ŋigъpï ші kъ amopiš.
Bïeaŋъ, natpie ші nъme
Sъntš snš вisš amъgitopiš.

Tóte 'n lъme sънтъ kъ fъmълъ
Ши se sпълberъ kъ skpъmълъ.
Паf! пъf!
Lъmea-ĭ skpъmъ?
Паf! пъf!
Toate-sъ skpъmъ!

Toatъ lъmea azĭ fъmeazъ.
Ши kъдĭ saъ înfъmъpatъ!
Ши kъдĭ eаръшĭ lъkpъmeazъ
Къчĭ пе nasъ fъmълъ le-a datъ.
Dъ-mĭ dap, dpagъ, o дigapъ
Къчĭ mi-e inima amapъ.
Паf! пъf!
Sboapъ fъmъ.
Паf! пъf!
Omъ-ĭ skpъmъ.

Zikъ lъmea opĭ че-ĭ плаче,
Ши kъpteaskъ kîtъ a вра;
Noĭ плъчерea пе вотъ faче,
Ши мереѣ вотъ totъ fъma
Ne-omъ вĭta прin fъmъ la lъme
Ши пе-omъ трече вĭaдa 'n glъme:
Паf! пъf!
Вĭaдa-ĭ fъmъ.

Паf! пɜf!
Отɜ-ї ѕкрɜтѣ.

VIII.

PUNGA MEA.

Azĭ amŭ banĭ, azĭ amŭ napale;
Azĭ de lъme jokŭ îmĭ batŭ.
Шi 'n tpaktipŭ mi 'n tpibъnale
Sънtŭ npimitŭ mi 'mbpъдimatŭ.
Azĭ konilele mъ keamъ
De amopiŭ sъ le daŭ seamъ.
Sънъ, sънъ,
Пънgъ, sънъ;
Soaptea mea tъ o faчĭ bънъ.

Onopaŋi-mъ, kokete!
Ші вої, вравї jъdekъtopї!
Еѣ штіѣ че-і а воastpъ sete:
Kpedeŋї totѣ în bъnіторї.
Пе banї daŋї amopіѣ, пlъчере;
Fъpъ banї, dpeптatea пере.
Sъnъ, sъnъ,
Пъngъ, sъnъ:
Тъ favї jъdekata bъnъ.

Azї amѣ mepitѣ foapte mape,
Kъчї mi-і пъngъliŋa gpea.
Mъndpъliŋeї i se пape
Kъ în fpъnte amѣ o stea.
Astъzї toŋї mi se înkinъ
Kъчї mi-і пъngъliŋa пlinъ.
Sъnъ, sъnъ,
Пъngъ, sъnъ;
Kъndѣ emtї пlinъ mъltѣ emtї bъnъ.

Fъpъ nічї o 'nвъŋътъpъ
Еѣ tpekѣ astъzї de 'nвъŋatѣ.
Toŋї se вітъ 'n a mea gвpъ,
Kъndѣ пъngъŋa mi-a sънatѣ.
Banълѣ fave alѣ meѣ nъme;
Banълѣ mъ pъdikъ 'n lъme;

Sвnъ, sвnъ,
Пвngъ, sвnъ
Faïma mea тв o faчï bвnъ.

Sъ amъ̆ pangъ̆ saъ̆ boepie?
Aste lвkpвpï sвntъ̆ пpea miчï.
Штiъ̆ Apмenï ші Gpeчï o mie
Боepiŋ̈ï пe ipmiliчï.
Банвlъ̆ la toŋ̈ï faчe lege:
Пe чeï pъï din bвnï n'alege.
Sвnъ, sвnъ,
Пвngъ, sвnъ;
Lвmea pea тв o faчï bвnъ.

Astъzï kвptea mъ поftemte:
Поstă saъ̆ slвjbъ вpa sъ-mï dea.
Штiŋ̈ï de чe mъ mъgвlemte?
Пentpв kъ mi-e пвnga gpea.
Zikъ чine opï чe-a ziчe,
Цeapa поastpъ e fepiчe.
Sвnъ, sвnъ,
Пвngъ, sвnъ;
Kъчï toŋ̈ï joakъ пe-a ta stpвnъ.

IX.

ZI 'NTĂĬ APRILE.

Astъzĭ notŭ fъpъ 'ndoialъ
Sъ vъ snvnŭ opĭ че voeskŭ.
Nv se чepe sokotealъ
Astъzĭ чelopŭ че minjeskŭ.
Askvltajĭ че vъ v'oiŭ snvne
Eŭ, alŭ glvmelopŭ komilŭ,
Шi lvajile dpentŭ bvne
Пentpv zi întъĭ Anpilŭ.

Întp'o mape Adɜnape
Пe maĭ mɜlu̯ĭ amŭ aɜzitŭ
Lъɜdъndŭ kɜ înfokape
Пe ɜnŭ Domnŭ nelegiɜitŭ.
De nɜ kpedeu̯ĭ aша glɜme
Întpebau̯ĭ ne Mixailŭ.*
Aша se вopbemte 'n lɜme
Azĭ în zi întъĭ Anpilŭ.

Amŭ въzɜtŭ kaпpe pъĭoase
Kъ ші-aŭ пɜsŭ koapne de boŭ,*
Ші mɜskɜu̯e fъpъ oase
Pъdikъndŭ kъte ɜnŭ oŭ.
De nɜ kpedeu̯ĭ de la mine
Aша glɜme de konilŭ,
Osindeaskъ-le opĭ чine
Kъчĭ e zi întъĭ Anpilŭ.

Amŭ въzɜtŭ ɜnŭ Magapiŭ mape
Dekopatŭ ші kopnopatŭ,
Zikъndŭ kъ-ĭ nolitikŭ tape
Ші kъ-ĭ вpednikŭ omŭ de statŭ.
De nɜ mъ kpedeu̯ĭ ne mine
Întpebau̯ĭ ne Mixailŭ,
Elŭ в'a sпɜne-anɜme чine
Azĭ în zi întъĭ Anpilŭ.

Amŭ въzвtŭ ші kвkoniŋe
Пentpв dpagoste jвpъndŭ,
Ші dъndŭ ale lopŭ gвpiŋe
Opï ші kвï ші opï ші kъndŭ.
Мъndpвliŋъ! nв mъ faчe
Kъ sъntŭ прostŭ ka вnŭ koпilŭ,
Dap sъ поptŭ koapne nв-mï плаче
Azï în zi întъï Anpilŭ.

Amŭ въzвtŭ meштepï de pime
Чe-шï zikŭ fiï lвï Anolonŭ,
Ші kpedŭ kъ ka eï nв-ï nime
Maï de snipitŭ ші bontonŭ.
De вedeŋï kъ beata Mвzъ
Nв-шï gъteшte вnŭ asilŭ,
Поeŋï! daŋio прin snвzъ;
Azï totŭ e zi 'ntъï Anpilŭ.

Amŭ въzвtŭ deшertъчïвnea
În tpъsspï kв naтpв kaï,
Ші 'n поpoïв înŋeleпчïвnea
Пetpekînd'o kв alaï.
Чine ва вoi sъ zikъ
K'asta-ï вopbъ de koпilŭ,
Este omŭ kiap de nimikъ
Azï în zi întъï Anpilŭ.

Eŭ ɯi altele в'aɯĭ sɯвne;
Amŭ въzвtŭ ɯ'amŭ aвzitŭ
Lвkpвpĭ foapte de minвne,
Însъ sъntŭ kamŭ îngpijitŭ:
Цeapa este sɯionatъ
De alŭ nostpв Mixailŭ;
Bopba lвngъ nв-î eptatъ
Niчĭ în zi întъĭ Anpilŭ.

IX.

ROSA.

Вреĭ, konilъ nemiloasъ!
Вреĭ sъ-'ӈĭ kъntŭ nъmaĭ de kîtŭ,
Ши пе Мъsa mea lenoasъ
Паркъ вреĭ s'o stpъngĭ de gîtŭ.
La nъtepea ta чea mape
Eŭ sîntŭ gata a mъ 'nkina,
Dap kъ верsъpĭ nъ-'sŭ în stape
Totŭ d'aъna a kъnta.

Îmĭ daĭ de sъbĭektŭ o posъ
Че-aĭ gъsitŭ lîng' ънŭ nîpъŭ;
Ши îmĭ zivĭ-kъ nъ e прosъ,
Floapea nъsъ 'n пentъlŭ tъŭ.
Штиŭ, ĭъbitъ, kъ ka tine
Alta 'n lъme n'oiŭ afla;
Dap akъma, zъŭ, nъ-mĭ вine
Пентр'o posъ a kъnta.

Zivĭ kъ posa te înkъntъ
Ka ши пoesia mea,
Kъ tъ ши пентръ o плъntъ
Поцĭ ĭъbipe a авea.
Штиŭ kъ eŭ nъ notŭ прefaче
Inima ши fipea ta.
De aчeea, zъŭ, nъ-mĭ плаче
Пентръ pose a kъnta.

Zivĭ kъ posa пе tъlминъ
K'ънŭ Amopŭ ц'o înkinъeштĭ,
Ши de-aчeea прin gpъdinъ
Întîlnipea mea dopeштĭ.
Ox! aчeastъ пoesie
S'o faчĭ altopa n'aшĭ вра,
Kъчĭ ap fi o nebъnie,
Ш'anoĭ nъ-цĭ aшĭ maĭ kъnta.

Zi'ĭ kъ posa lîngъ sine
Aвea вnъ albъ flвtвpaшъ;
Oape, dpagъ, lîngъ tine
Nв epa вp'вn flъkъoaшъ?
Oape nв te skopmoleшte
Kвgetвlъ de-a mъ tpъda?
Snвnemĭ, zъъ, kъ'ĭ obosemte
Mвsa mea d'a maĭ kъnta.

Zi'ĭ kъ inima mea 'ĵĭ пape
Kвm kъ s'a pъ'itъ de totъ
Шi kъ dвп' a mea skimbape
Sъ te maĭ ĭвbeskъ nв potъ.
De kъndъ ne-amъ въzвtъ, iвbitъ,
Пвpвpea 'mĭ вopbeштĭ aша.
Dap o inimъ pъ'itъ
Kpezĭ kъ поate-a maĭ kъnta?

X.

CALUGARIŢI'A.

De kъndъ sъntъ la Monastipe,
Sъntъ mipeasa lъĭ Xpistosъ.
Lъng' a lъmeĭ fepiчipe
Dъkъ snъ tpaiъ foapte fpъmosъ.
Kъ aчel чe пътimeшte
De amopiъ kompътimeskъ;
Kъчĭ skpintъpa-mĭ nopъnчeшte
Sъ tpъĭeskъ ши sъ ĭъbeskъ.

Прin nostъ ші прin рѫgъчїѵne
Пe Dоховнічї îї îmпakъ,
Прin amopiъ ші faпte bѵne
Dpѵmъlъ kъtpe paiъ îmї fakъ.
Însъ fъpъ fъѫpie
Eъ amopiѵlъ пpeѫѵeskъ;
Kъчї skpiпtѵpa kїap îmї skpie
Sъ tpъeskъ ші sъ їѵbeskъ.

Maїka Stapiѫa îmї чepe
Sѵfletъ blѵndъ ші kaпъ пlekatъ,
Al meъ sѵfletъ вpa пlъчepe
Kъчї e tъпъpъ ші 'nfokatъ.
Пentpѵ ka sъ fiъ fepiче
Toate чele le 'mпlineskъ;
Kъчї skpiпtѵpa kiap îmї ziче
Kъ чe-mї пlаче sъ їѵbeskъ.

Legea-mї чepe ѵmilipe,
Pasъ, mantъ, komъnakъ.
Fipea-mї чepe mъlѫъmipe;
Aша dap чe sъ mъ fakъ?
Eъ nѵ mtiъ чe вoiъ alege
Dap la toate mъ ѵneskъ;
Kъчї skpisъ este kiapъ în lege:
Legea, вїаѫa sъ їѵbeskъ.

K'oiŭ s'ajɤngŭ o mɤчeniɲъ
Este lɤkpɤ прea въzвtŭ;
Kъчї kɤ kalda mea gɤpiɲъ
Eŭ sfinɲї пɤpɤpea sъpɤtŭ.
La чel чe mъ kɤptenemte
Nɤ mtiŭ sъ mъ 'nnotpiвeskŭ,
Kъчї skpiлtɤpa nɤ-mї onpemte
Sfinɲїї meї sъ nɤ-ї їɤbeskŭ.

Astea nɤ mtiŭ de-sŭ nъkate;
Ɗap чeва dak'amŭ gpemitŭ,
Sъ dea seama desnpe toate
Чeї чe m'aŭ kъlɤgъpitŭ!
De jɤnia чe-mї zimbemte
Tpebɤї sъ mъ foloseskŭ
Шi kɤmŭ ea îmї nopɤnчemte
Tpebɤe ka sъ їɤbeskŭ.

— 1847 —

XI.

PERULŬ MEŬ ALBŬ.

Breĭ sъ ştiĭ, o dragъ fatъ!
De ce părĭlŭ mi-a albitŭ;
Şi nu breĭ sъ krezĭ odatъ
Kъ kiarŭ amŭ îmbъtrъnitŭ?
Tu nu krezĭ kъ pentru mine
Unŭ anŭ trece 'ntr'unŭ minutŭ,
Şi kъ părĭlŭ celŭ albŭ bine
Penede, neprĭcepŭtŭ?
Altfelŭ, zъŭ, ĭubita mea,
Eŭ părŭ albŭ nu aşĭ avea.

Tъ, în lъmea astъ mape,
Te-aĭ nъskътъ nentpъ nlъчepĭ.
Nъ mtiĭ soaptea чelъĭ kape
E menitъ nentpъ dъpepĭ.
Nъ mtiĭ kîte simgiminte
A lъĭ inim' o loвeskъ;
Nъ mtiĭ kîte eleminte
Biaga lъĭ o pъsboĭeskъ.
Altfeliъ, zъъ, dpъgъga mea,
Пъpъ albъ omъlъ n'ap aвea.

A ta 'ntpeagъ fepiчipe
Stъ în lъksъ mi în amopъ.
Iap a mea kъ osebipe
Stъ în soaptea tътъpopъ.
Asъnpitъlъ de se nlъnge,
Eъ îlъ nlъngъ, ka elъ sîmgeskъ.
Natpiotismъlъ de se stъnge
Eъ în nentъ-mĭ îlъ nътpeskъ.
Mi dap kpezĭ, ĭъbita mea,
Kъ nъpъ albъ nъ amĭ aвea?

Kъmъ kъngĭ tъ de bъnъ boĭe
Fantasiĭ ne-al tъъ klaвipъ,
Kъntъ mi eъ, dap de neвoĭe;
Kъчĭ mi-e sъfletъ 'n delipъ.

Bъdă ne vnii kъ svsninъ
Sub tipanї nesimţitopї,
Ші Moldova toatъ plinъ
De 'mpilaţї mi 'mpilъtopї!
Aşa, nu notă, skumpa mea,
Пъrъlă albă a nu-lă avea.

Kumă tu pîzї de sburdъcїunea
Unuї fluърă че-a sburată,
Eă pădă de deşertъcїunea
Че ne oamenї a turbată.
Prîveskă ku prin desfrъnape
Din zi 'n zi maї pъї se fakă,
Ші kъ maї totă omulă ape
Kîte-o boalъ fъrъ leakă.
Aşa dap, înbita mea,
Kumă nърă albă nu aşї avea?

De nuteamă mi eă ka tine
Пentru tine sъ trъieskă;
Gustъndă numaї al tъă bine
Fericirea-mї sъ gъseskă;
De voeamă sъ-mї fakă vnă nume
Numaї lъng' al tъă amoriă,
Ші la pelele din lume
De eramă nesimţitoriă;

Атѣнчї нѣмаї, скѣмпа мea,
Пърѣлѣ albѣ нѣ l'aшї авea.

XII.

DORINȚIA.

Tinerikъ koniliцъ,
Kъ floрї roшiї ne gъriцъ
Ши kъ okї înkъntъtorї!
De kîtъ orї la че în lъme
Eъ gîndeskъ la al tъъ nъme
Zi ши noante dese orї.

Aшĭ вoi sъ шedŭ kъ tine,
Aшĭ вoĭ sъ шezĭ kъ mine;
Че maĭ вiaцъ, zъŭ, ap fi!
Тъ mi-aĭ faче-o nebъnie,
Eŭ цi-aшĭ faче o noesie,
Шi вiaца ne-ap zimbi.

Iap kîndŭ вр'o sъвenipe
De вре'o nefepiчipe
Inima mi-ap tъpbъpa,
Мъna ta цiaш sъpъta-o,
Ш'anoĭ dъlче iap цi-aшĭ da-o,
Пъn' че toate le-aшĭ вĭta.

XIII.

ZI 'NTĂĬ APRILŬ.

Azĭ kpezвiĕ kъ fъpъ fpikъ
Kв minчiвnĭ m'oiĕ lъвda,
Шi kв glвme de nimikъ
Потĕ пе toцĭ a desfъta.
Dap abia amĕ kъskatĕ gвpa
Ka sъ sпвnĕ kъte чева,
Kъ îndatъ-mĭ gъseskĕ вpa,
Шi îmĭ ziчe чine-ва:
Domnвle! iaцĭ seama bine;
Eĕ въdĕ kъ te legĭ de mine.

*

De amŭ zisŭ, прекъмŭ se zиче
În zi 'nтъї a lъї Anpilŭ,
Къмŭ kъ цeapa e fepiче,
De ші mъlцї sънтŭ în essilŭ;
Аша ворbъ nъ-ї eptatъ,
Кїapŭ de amŭ kъgetŭ kъpatŭ.
Полицаiълŭ вine 'ndatъ
Ші îmї зиче 'nfъpiatŭ:
Domnъle! iaцї seama bine;
Te maї вїтъ ші la mine.

Dak'amŭ zisŭ kъ oape kape
Denътatŭ nъ штie-a skpi
Ші kъ mepge 'n Adънape
Nъmaї пentpъ a sъbskpi;
Чelŭ întъiŭ че mъ 'nтълneште
Mi se вїтъ mъniosŭ,
Ші în kale mъ опреште
De îmї зиче fъpiosŭ:
Domnъle! iaцї seama bine;
Nъ te totŭ lega de mine.

De amŭ zisŭ kъm kъ цъpanълŭ
De-apendaшї este 'mnilatŭ,
Ші kъ de-a sънpipї sъpmanълŭ
Nъ maї пoate fi skъпatŭ;

Denвnдatŭ mъ въdŭ îndatъ
Ka xoдŭ, ka tʀpbвpъtopiŭ;
Ши kв gвpa însnвmatъ
Mъ 'ngpozemte-вnŭ dpegъtopiŭ.
Domnвle! ĭa-дĭ seama вine
K'oiŭ bъga ne dpakв 'n tine.

De amŭ zisŭ kъ 'n tpibвnale
Sънtŭ jвdekъtopĭ koдkapĭ,
Kapi mtiŭ lва napale
Ши pвmfetвpĭ kътŭ de mapĭ;
Mъ tpezeskŭ kъ-mĭ kade 'n snate
Ънŭ прочesŭ ne amtentatŭ
Ши mъ въdŭ kв nedpentate
Osînditŭ mi desbpъkatŭ;
Ши îmĭ zive oape чine:
Te maĭ legĭ de-akвmŭ de mine?

De amŭ zisŭ kвm kъ kвtape
Damъ ape amopesaдĭ,
Ши kъ totŭ konilвlŭ ape
Kъte doĭsnpezeve taдĭ;
Mъndpвliдa чea mipeatъ
Leminъ de mente opĭ
Ш'a eĭ natimъ 'nfokatъ
Mi-o apatъ kв fiopĭ:

Ах! ingpatъle, въdъ bine
Къ-ї sъ mъ omorї пе mine.

Че пъkate, че пъkate!
Sъ n'aїbї kanъ ka sъ vorbeштї,
Makap azї kъndъ sъntъ eptate
Minчibnї, glъme шї повештї.
Fante pele, fante bъne,
În deшeptъ sъ snъnъ voeskъ.
Adевъръ, minчїbnї, de-oiъ snъne,
Totъ beleaoa îmї gъseskъ.
Bine, fpanilopъ! пpea bine!
De-akъm в'oiъ vorbi de mine.

XIV.

VRĂJITOAREA.

Sпвne-mĭ, oapbъ връjitoape,
Чine-sĕ eĕ ші че boeskĕ?
— Че, komile! kpezĭ тв oape
Къ eĕ пв potĕ sъ-цĭ връjeskĕ?
De ші n'amĕ okĭ, dap въdĕ bine
Къ eштĭ тънърĕ, naltĕ, smolitĕ,
Ші къ първ'n kaцĕ la tine
Fъръ timnĕ a înflopitĕ.
Te въdĕ astfelĕ, fътslĕ meĕ,
Kвmĕ te bede Dвmnezeĕ."

Dap ean sнвnemĭ, връjitoape,
Kape e вpsita mea?
— A въpsa în вечĭ sвdoape
Шi a dвче вiaнъ gpea.
A kвnta în lokŭ de a плънge
Asвnpipea tвtвopŭ,
Шi a нв нвtea a-нĭ stвnge
Din пептŭ înfokatвlŭ dopŭ.
Te mвngîe, fвtвlŭ meŭ,
Aĭbĭ kpedinнъ 'n Dвmnezeŭ. "

Snвne-mĭ: шtiĭ тв, връjitoape,
Че dopeskŭ în вiaнa mea?
— Dopeштĭ lвkpвpĭ нв вшoape
Kape нв le вeĭ вedea.
Pъвtънile în lвme
Aŭ mвltŭ înkъ a domni;
În deштeptŭ кв-a tale glвme
Тв te чepчĭ a le stъpти.
Dap тв kвntъ, fвtвlŭ meŭ,
Aша чepe Dвmnezeŭ."

Snвne-mĭ, bвnъ връjitoape,
Че s'apatъ 'n dpвmвlŭ meŭ?
— O fвptвnъ tpekъtoape,
Шi anoĭ вnŭ kвpkвbeŭ

Bestitopiĭ de fepiчipe,
Kape ва înkвnвna
Пe Pomînĭ kîndĭ în *Ънipe*
Цeapъ mape вop fopma.
Цine-ци dpвmвlĭ, fътвlĭ meĭ,
Kъ-ци ajвtъ Dвmnezeĭ.“

Snвne-mĭ, dpagъ вpъjitoape,
Чева desnpe вiitopiĭ.
— Biitopiв-ĭ ka o floape
Întp'вnĭ nomĭ nepoditopiĭ.
Poada eĭ, чine o mtie
De ва fi bвnъ saĭ pea?
O fepiцĭ de вijelie
De вpeцĭ a gвsta din ea.
Biitopĭвlĭ, fътвlĭ meĭ,
E вmbpitĭ de Dвmnezeĭ.“

Snвne-mĭ, te pogĭ, вpъjitoape,
Чева desnpe-amopĭвlĭ meĭ.
— Штiĭ npea bine kъ te doape,
Însъ n'amĭ чe-ци faчe eĭ.
Mъndpвliцa te-amъgemte
Шi 'n kвpъndĭ te ва lъsa,
Kъчĭ вnĭ altвlĭ nismвemte
Dвlчea fepiчipea ta.

Dъ-mĭ bakшiшɐlъ, fъtɐlъ meъ,
Шi te dɐ kɐ Dɐmnezeъ.

XV.

NOROCULŬ.

Чine bate la портиȣ?
Tok! tok! tok! че авдѫ еѫ?
Тѫ ештї, dpagъ koniliȣ?
Тѫ ештї, îngepelѫlѫ меѫ?
„Ба нѫ, нѫ; еѫ sънтѫ Nopokѫlѫ.
Віѫ ka sъ te fepiчeskѫ.
Azї te kaѫtѫ în totѫ lokѫlѫ
Шi abїa mi te gъseskѫ. —
— A! nopoaче, katъ bine.
Поate нѫ тъ kaȣї пе mine.

„Nъ mъ 'nшelŭ eŭ niчï odatъ.
Bïepsъlŭ tъŭ mï-e kъnoskъtŭ,
De ші faŋa ta чïъdatъ
Niчï odatъ n'amŭ въzъtŭ.
Azï ъnŭ nътъръŭ, omŭ mape,
Totŭ de mine faвopitŭ,
Îmï sпъnea kъ nimenï n'ape
Al tъŭ talentŭ osebitŭ.
— A, Nopoaчe, katъ bine:
El n'o fi вopbitŭ de mine.

„Aъdŭ k'a ta konштiinŋъ
Пatimile n'o рънeskŭ.
Dopeskŭ s'aвemŭ kъnoштinŋъ;
Пe поеŋï eŭ îi їъbeskŭ.
Amŭ невое de o odъ
Пentр'ъn Domnŭ, al meŭ їъbitŭ.
Fътï-o kъm e maï de modъ
Шi te-oiŭ faчe fepiчitŭ
— A, Nopoaчe, mepgï kъ bine.
Nъ fakŭ ode пentръ tine.

„De! de! de! eŭ штiŭ пpea bine
Kъgetele чe пpeŋŭ aŭ.
Omъlenï ka de-al de tine
Mъlŋï пe gïaŋъ eŭ îi daŭ.

Kъmпърarea ші вънzarea
Mъltъ lъme-aŭ sпikъlatŭ!
În deшertŭ tъ faчї чerkarea
Singъrŭ sъ рътъї kъratŭ.
— A, Nopoaчe, mergї kъ bine.
Nъ mъ kъmпerї tъ пe mine.

„Dap deskide-mї ъra, draчe!
Eŭ boeskŭ sъ te sърътŭ.
Azї amŭ gъstъlŭ a te faчe
Omŭ în lъme kъnoskътŭ.
Шtiї kъ fъръ mine 'n lъme
Omъlŭ este пe 'nsemnatŭ;
Glopie, mърipe, nъme,
Oamenilopŭ eŭ le amŭ datŭ.
— A, Nopoaчe mergї kъ bine:
Astea nъ sънtŭ пentrъ mine.“

„Mъ dъkŭ, dap sъ шtiї, komile!
Kъ mъltŭ aї sъ te kъeштї.
În a tale skъpte zille
Nopokŭ nъ maї întъlneштї.
În вечї nъ-ї sъ aїbї aвere,
Пostърї, opdine, onorї;
În вечї o sъ simцї dъpere
Ka чeї maї mъlцї mъritorї.

— A! пороаче штіѣ прea bine
Къ тіранѣ ештї пентрѫ mine.

— 1848 —

XVI.

ANULŬ NOŬ.

Astѣzĭ anъlŭ se 'noeшte
Kъ-ale пatpieĭ dopinn̨ĭ.
Bъpsta noastpъ пропъшеште
Ші noĭ totŭ în sъfepinn̨ĭ!
Aniĭ tpekŭ, biaa̧a tpeчe;
Sъ fimŭ dap kъ sъnge peчe!
Anъlŭ вekiŭ sъ-lŭ blѣstѣmъtŭ
Iap пe чel noŭ sъ-lŭ вpъtŭ.

Anъlъ вekiъ, bogatъ în pele,
Dakъ ne-a înвъlвitъ;
Dakъ mъlte nевoї gpele
Пeste ɲearъ aъ вenitъ;
Anъlъ noъ ne mъgъleште,
Nевoї noъe ne gъteште.
Anъlъ вekiъ dap sъ-lъ вїtъmъ
Iap пe чelъ noъ sъ-lъ врътъ.

Anъlъ вekiъ în Adъnape *
Dak'a a авътъ oпosanɲї,
Anъlъ noъ niчї вnъlъ n'ape;
Akъmъ toɲї sънтъ delitanɲї
Чe nъ штiъ a se oпъne
Dap штiъ dopmi de minъne.
Aша dap sъ nъ вїtъmъ
Anъlъ noъ ka sъ-lъ врътъ.

Anъlъ вekiъ dakъ 'n amopврї
Minɲile ni-le-a stpikatъ;
Dakъ ale noastpe dopврї
De dръgъɲe s'aъ трdatъ;
Anъlъ noъ ne mънтъеште:
Koapne noъe ne gъteште.
Anъlъ вekiъ dap sъ-lъ вїtъmъ
Iap пe чelъ noъ sъ-lъ врътъ.

Anъlъ вekiъ пpin tpibъnale
Dakъ dpentъpĭ ne-a въndътъ;
Dakъ 'n вънtъpile sale
Adeвъpъlъ l'a чepnътъ;
Anъlъ noъ ne dъ kъ milъ
Noъъ Kodikъ чivilъ. *
Aша dap sъ totъ sпepъmъ,
Anъlъ noъ sъ-lъ totъ вpъmъ.

Ъpaдĭ anъlъ noъ kъ toдiĭ
Doap вomъ fi maĭ fepiчiдĭ;
Doapъ вomъ skъпa de xoдiĭ
De gъвepnъ îngъdъiдĭ.
O dpentate ш'o fpъдie
Doap ne-a skoate din sklъвie.
Anъlъ noъ sъ-lъ blъstъmъmъ
Iap пe чelъ noъ sъ-lъ вpъmъ.

XVII.

PE ALBUMULŬ

UNEĬ

COPILE DE ŞÉSE ANĬ.

Fie ka вpsita kape
Împъpдeшte lвmeĭ dapŭ
Sъ-дĭ dea naptea чea maĭ mape
Shi maĭ dвlчe de nektapŭ!

Fie ka amopïълъ kape
Te 'nkънънъ de пе-akътъ,
Кънdъ веї kpeште ші-і fi mape
Sъ-ци amteapnъ flopï пе dpътъ!

Fie ka вiptътea kape
Пpeцъeште maïka ta,
În simцipï kъ 'mbilmъgape
Sъ-ци peвepse kъna sa!

Kопiliцъ! fiї fepiче,
Кътъ пъpinцii tъї dopeskъ!
Eшtї пpea mikъ; nъ-ци notъ ziче
Къ te-adopъ saъ te їъbeskъ.

XVIII.

SBORULŬ.

De m'ашĭ фаче-о пъвърікъ
Еў прin пворĭ ашĭ вmbla:
Кв пвтереа теа чеа тікъ
Вънтврĭ ївцĭ ашĭ desпika,
Ші de че m'ашĭ înълца
Totў маĭ таре ашĭ sbвра.

Eŭ m'ašĭ dъve nъn' la lъnъ:
Kъ lъvefepĭ m'ašĭ jъka
Šĭ kъ stelele 'mpreънъ
Pe Karnaḑĭ m'ašĭ legъna;
Dъn'aveea n'ašĭ maĭ sta
Čĭ maĭ tape ašĭ sbъpa.

Pibpĭ, mъpĭ, mĭ ḑъpĭ stpъine
Kiap ka gъndъlŭ le-ašĭ ъmbla;
Earnъ n'ap fi nentpъ mine,
Kъčĭ opĭ ъnde ašĭ bъpa,
Kъĭbъmopъlŭ mĭ-ašĭ afla
Š'anoi iaръmĭ ašĭ sbъpa.

Pe kъmniile 'nflopite
Întpe flopĭ m'ašĭ adъna,
Šĭ 'n dъmbpъbile 'nbepzite
Kъ-alte nasepĭ ašĭ kъnta;
Šĭ nъḑinŭ m'ašĭ pъsъfla,
Š'anoĭ earъmĭ ašĭ sbъpa.

La fepeastpa skъmneĭ mele
Toatъ noantea ašĭ kъnta,
Pъnъ kъndŭ din bisъpĭ gpele
Pentъlŭ eĭ ap pesъlta,

Ш'апоĭ кънdŭ s'ap demtenta,
Ашĭ приві-о м'ашĭ sbъра.

Пентръ чela че 'n sklъвie
Îшĭ петрече вiaца sa,
Къ o dъlче melodie
Мъngъере eŭ i-ашĭ da;
Dopълŭ seŭ l'ашĭ alina
Ш'апоĭ eаръшĭ ашĭ sbъра.

A tipanilop simgipe
Прin кънтърĭ м'ашĭînчерка
S'adъkŭ la kompъtimipe,
Ши sъ-ĭ fakŭ a se 'ndpenta;
Iap de nъ, i-ашĭ blъstъma,
I-ашĭ lъsa ми ашĭ sbъра.

În fръmoasa Pomъnie
Къĭbълŭ mieŭ mi-ашĭ ашеza
Ши къ кънтечĭ de frъgie
Fepiчipe-ашĭ ревърsa;
Ши кънdŭ цeapa bine-ap sta
Къ-al meŭ sъfletŭ ашĭ sbъра.

XIX.

PRIVIGHIETOAREA.

O, прівigitoape,
Dъlче kънtътoape
A lъї Dъmnezeў!
Kънgї тъ de плъчepe
Saў daї тънgъepe
Sъfletъlъї meў?
Плънgї тъ kъ sъsmine,
S'aў тъ 'ngînї пe mine
Kape плънgў mepeў?
O, прівigїetoape! kънtъ, пъ 'nчeta,
Kъчї aчel чe плънge te ва askъlta.

Nъ kъmba în lъme
Este вр'ънъ skъmnъ nъme
Kape tъ-lъ dopeшtĭ?
Nъ kъmba amopъlъ
Пatima ши dopъlъ
Ши tъ le simцeштĭ?
Nъ kъmba ka mine
Пentrъ oape чine
Ши tъ пътимештĭ?
O, привigetoape! kъntъ nъ 'nчeta:
Чel чe пътимеште simte soapta ta.

Neagpa kolивie
Îцĭ însъflъ цie
Melodia ta?
Stelele te 'nkъntъ?
Lъna te deskъntъ
De maĭ поцĭ kъnta?
Eъ, aчela kape
Gemъ de sъbjъgape,
Nъ maĭ potъ kъnta!
O, привigetoape! kъntъ, nъ 'nчeta;
Поate вре odatъ de jъgъ вomъ skъпa.

Tъ n'aĭ libeptate;
Eъ nъ amъ dpentate;

Oape kъmъ trъimъ?
Tъ, în natimî gpele;
Eъ, în kinъpî pele;
Kъmъ de nъ mъrimъ?
Че ne maï pъmîne
De azî nъnъ mъne
Ka sъ maï dopimъ?
O, nрivigetoape! kъntъ, nъ 'nveta;
Sъ avemъ sneranцъ, nóte vomъ skъna.

Ъnъ Pomъnъ askъltъ
Kъ dъrepe mъltъ
Armonia ta.
Elъ nрea bine mtie
Kъ din kolibie
Tъ vreï a skъna;
Kъvî mi elъ dopeшte
Lanцъlъ ve-lъ trъdeшte
Sъ noatъ sfъrma.
O, nрivigitoape, kъntъ, nъ 'nveta.
Kъntъndъ, de dъrepe ne vomъ alina.

O, nрivigetoape!
Fъ-te pъgъtoape
Kъtre Dъmnezeъ.
Nрin a ta kъntape

Snвne-ĭ kв 'nfokape
Kъ langвlъ̆ e gpeъ̆;
Kъ Pomъnвlъ̆ nlъnge
Kв lakpъmĭ de sъnge
Пentpв dpentвlъ̆ seъ̆.
O, npiвigetoape! kъntъ, nв 'nveta;
Dвmnezeъ̆, de este, dpentвlъ̆ ne ва da.

XX.

DORULŬ ŢIEREĬ.

De ɟeapa mea deпapte
Îmпinsŭ de вънтълŭ gpeŭ,
De-a soapteĭ kpъdъ пapte
Мъ плъngŭ lъĭ Dъmnezeŭ.
Плъчepile kъ mine
De felŭ пъ se 'пвoĭeskŭ,
Мepeŭ sъ stpigŭ îmĭ вine:
O! ɟeapъ, te dopeskŭ!

Ne sъfepitъ mi-e вънтълъ
Opï de-ънde mï-apъ вeni,
Ъskatъ ши sekъ пъmîntълъ
Stpъinъ îmï пape-a fi.
A ɟepeï mîndpe sinъpï
Ппin вisъ kъndъ le пpiвeskъ,
Mъ skolъ, stpigъ în sъsпinъpï:
O! ɟeapъ, te dopeskъ!

O, dъlче, mîndpъ ɟeapъ,
Че zile te-aъ gъsitъ!
. . . . . .
De sъfletъ te-a liпsitъ.
Al tъъ sъfletъ în lъme
Sънtъ чeï че te ïъbeskъ
Шi stpigъ l'al tъъ nъme:
O! ɟeapъ, te dopeskъ!

În mънile tipane
Тъ zilele-ɟï пetpeчï
Шi în kъmпlite pane
Dъpepile-ɟï înevï.
Aleшiï tъï sъsпinъ,
În lъme pътъчeskъ,
Шi inima le-ï пlinъ
De ɟeapa че dopeskъ.

Пе amъръta-ць kale
Sъntŭ aшternъte florï
Шi 'n sinъpile tale
Тъ aï tpiste komopï . . .
Пе toate le вiseazъ
Чеï че te пъръseskŭ
Шi stpigъ kъndŭ ofteazъ:
O, ць̆earъ! te dopeskŭ.

Dap Dъmnezeŭ e mape!
Шi timnъpï вор вeni
Kъndŭ lanцълŭ тъŭ чelŭ tape
De sine s'a sdpobi.
Пе чepiŭ înkъ lъчeште
Lъчeafъpŭ pomъneskŭ.
Pomъnълŭ totŭ тpъeште,
O, ць̆earъ че dopeskŭ!

— 1849 —

XXI.

MĂRIREA STRAMOŞILORŬ.

Ŏnde-sŏ timpiĭ de mъріре
Aĭ strъmoşilorŏ Romъnĭ
Че mъreaŏ kъ ferічіре
Pъsbъnъndъşĭ пе *nъgîni*?
Dpagĭ kopiĭ aĭ Romъnieĭ,
Boĭ че поate aцĭ ъitatŏ
Kъ пе kîmşii bъtъlieĭ
Moşiĭ boştrі aŏ пikatŏ!
Askъltaцĭ kъm snъnŏ bъtrъniĭ
Kъ eraŏ пе atъnчĭ Romъniĭ.

*

Кънdŭ opdiile Тътape
Nъzвeaŭ a ne кълka
Ш'ale noastpe sfinte-altape
Se чepкaŭ a le пръda;
Se skвlaŭ kв mikŭ kв mape
Moшiĭ noштpi ши-ĭ goneaŭ,
Къчĭ a natpieĭ skъпape
Le daŭ sвfletŭ ши 'nвingeaŭ.
Aша, zeŭ, sпвneaŭ bътръniĭ
Квmŭ къ se bъteaŭ Pomъniĭ.

Epaŭ Domnĭ Pomъnĭ odatъ
Tapĭ ka niште îmпъpaцĭ,
Къчĭ kв inimъ квpatъ
Кърmвeaŭ пe aĭ lopŭ fpaцĭ.
A Kazaчilopŭ tpвfie
Mвlte opĭ aŭ înfpвntatŭ
Ши a Lemilopŭ mъndpie
Dese opĭ aŭ pвminatŭ.
Къчĭ пe-aĭвnчĭ ne sпвnŭ bътръniĭ,
Epaŭ bpaвĭ ши tapĭ pomъniĭ.

Stefanŭ Bodъ epa mape,
Opĭ чe dвmmanĭ pъsningea;
Iap Mixaiŭ Biteazвlŭ tape:
Nime 'n lвme nв-lŭ bъtea.

Kiap nъgъnii în zimipe
Bitejia le-admipaŭ,
Ши pъznindŭ a lopŭ mъripe
Ŭmiliꙗi se pъmînaŭ.
Sŭb aша Domnĭ, snŭnŭ bъtpъnii,
Kъ minŭnĭ fъчeaŭ Pomъnii.

Monastipile zidite
De ne-atŭnчĭ mъptъpiseskŭ
Totŭ înbingepĭ împlinite
De nonopъlŭ Pomъneskŭ.
Iap mobilele 'nъlꙗate
Neste dealъpĭ ши kъmnii,
Snŭnŭ k'akolo-sŭ îngponate
Kopnъpĭ kiap de dъшmanĭ bii.
Kъчĭ ne dъшmanĭ, snŭnŭ bъtpъnii,
Nъpъpea-i bъteaŭ Pomъnii.

Totŭ Pomъnŭ 'n bъtъlie
Nъmele îmĭ kъъta,
Ши dъn' a sa betejie
Боepia kъnъta.
Nŭ 'mnila fpate ne fpate,
Sŭb kŭbъntŭ kъ e boepiŭ,
Ши domnea sfъnta dpentate
Пре nъmъntŭ ka ши în чepiŭ.

Zъ̆, аша пе sпвпъ̆ bътрънiї
Къ ера пе-атвпчї Ромънiї.

Арта, крвчеа ші дрептатеа
Inimele 'nsвfleцeaъ̆.
Ne-atърпapea, libeptatea,
Тоцї goneaъ̆ saъ̆ тоцї твреаъ̆.
Ера sakръ datopie
Пентрв цeap' a se lвnta:
A se dвче 'n bътълie
Ш'al seъ̆ sънge a върsa:
Аша, zъ̆, пе sпвпъ̆ bътрънiї
Къ kpedeaъ̆ пе-атвпчї Ромънiї.

Мiї de miї de anї de-ap трече
De amapъ̆ ші de певої,
N'opъ̆ пвtea ka sъ înече
Sввenipele din noї.
Къчї strъmoшiї din mopминte
Noantea 'n вisврї ne шonteskъ̆,
Ші-a lopъ̆ шoante рътъпъ̆ sfinte
În попорълъ̆ Ромъneskъ̆.
Ші прс kвmъ̆ пе sпвпъ̆ bътрънiї,
Воръ̆ маї fi înkъ Ромънiї.

XXII.

RĂNDUNELELE PROSCRISULUĬ.

Мъndpe, negpe pъndъnele!
Че sbъpaŋĭ în josŭ mi 'n sъsŭ?
Aŭ din sinъlŭ ŋepeĭ mele
Bpe o mtipe mi-aŋĭ adъsŭ?
Baĭ? ънŭ anŭ akъma tpeve
De kъndŭ ŋeapa n'amŭ bъzътŭ;
Ш'amŭ epnatŭ în klimъ peve
Шi peвĭ bъntъpĭ m'aŭ bъtътŭ!
Sbъpaŋĭ, mъndpe pъndъnele!
Kъntaŋĭ kъntevele mele.

Aŭĭ vъzvtŭ voĭ a mea ŭearъ?
Пe-akolo voĭ a-ŭĭ venitŭ?
Nv-ĭ пe-akolo prĭtъvarъ
Kъ пe-aiчĭ v'aŭĭ rъtъчĭtŭ?
Vaĭ! пe-akolo nv e bine!
De aчeea-aŭĭ emigpatŭ!
Aŭĭ fvgitŭ ші voĭ ka mine
De okĭ rъĭ чe v'aŭ trъdatŭ!
Sbvpaŭĭ, mъndpe pъndvnele!
Ovmaŭĭ пашĭ Mvzeĭ mele.

Aŭĭ vъzvtŭ voĭ a mea kasъ?
Kvĭbvlŭ vostpv nv-ĭ sfъrmatŭ?
De svb stpeшina-mĭ vmbpoasъ
Nimenĭ nv v'aŭ alvngatŭ?
Vaĭ! kъsvŭa mea-ĭ nvstie;
Vъdvvŭ este natvlŭ meŭ!
Eŭ, fvgitŭ de tipъnie,
Î n stpъinĭ trъeskŭ kv gpeŭ.
Sbvpaŭĭ, skvmne pъndvnele!
Шlъngeŭĭ nlъngepile mele.

Aŭĭ vъzvtŭ akolo 'n ŭearъ
Aĭ meĭ fpaŭĭ, amiчĭ, svpopĭ,
Чe ka voĭ în timnŭ de vearъ
Sbvpaŭ neste kъmnĭ kv floрĭ?

Baĭ! m'opŭ fi nlъngъndŭ ne mine!
Kъvĭ mi eŭ amŭ fostŭ ĭъbitŭ;
Ші 'ntpe bъnĭ amŭ tpъitŭ bine,
Kъvĭ la toy̆ĭ bine-amŭ dopitŭ.
Beniy̆ĭ, mъndpe pъndъnele!
Sopbiy̆ĭ lakpimele mele!

Ay̆ĭ bъzъtŭ a mea gpъdinъ
Ъnde-o datъ mъndpa mea
A nlъvepeĭ kъnъ nlinъ
Kъ nlъvepe mi-o 'ntindea.
Ax! a mъndpeĭ sъbenipe
Al meŭ sъfletŭ aŭ ъmnlътŭ,
Ші tpekъta fepivipe
În beninŭ s'a npefъkътŭ!
Sbъpay̆ĭ, mъndpe pъndъnele!
Dъvey̆ĭ bisъpĭ mъndpeĭ mele.

Sbъpay̆ĭ, mъndpe pъndъnele!
Ші de mepgey̆ĭ înanoĭ,
Snъne-y̆ĭ natimile mele
La veĭ ve bъ bъdŭ ne boĭ.
Ъpъpĭ dъlvĭ de fepivipe
Velopŭ kapi m'aŭ ĭъbitŭ!
Kъgetŭ dpentŭ mi mъly̆ъmipe
Velopŭ ve m'aŭ npigonitŭ!

Kale bвnъ, pъndвnele!
Dвчеgĭ sвfletš gepeĭ mele!

XXIII.

MUS'A ŞI POETULŬ.

O, konilŭ al kъцetъreĭ,
O, amiче al înkъntъreĭ,
O, noetŭ fъp de kъnъnъ!
Че nъ aĭ tъ вое bъnъ?
Че-aĭ sвъplitŭ tъ aчea lipъ
Kape nentъpile 'n snipъ?
Че simnipe geme 'n tine
Kape o askъnzĭ de mine?
O, noete! nъ вita:
Kъntъ; asta-ĭ legea ta.

Nъ вezĭ tъ natъpa sfъntъ
Kape sъfletele 'nkъntъ;
Kolo xolde poditoape,
Kolo pîъpĭ kъpgъtoape.
Kolo flъtъpĭ jъnĭ ka tine,
Kolo flopĭ ɯi mii de albine;
Kolo maĭ denapte-ъnъ mъnte
Kape noaptъ epnĭ ne fpъnte?
O, noete! lipa ta
Oape nъ ba maĭ kъnta?

Nъ вezĭ tъ ne чea kъmnie
Tъpma kape'n̆ĭ nlaчe n̆ie:
Oile чe naskъ zbierъndъ
Mieii kapi fъgъ sbъpdъndъ;
N'aъzĭ tъ kъmъ nъstopaɯъlъ
Întoneazъ flъepaɯъlъ,
N'aъzĭ kъnele чe latpъ
Lъngъ a tъpmeĭ sale вatpъ?
O, noete! de-aĭ kъnta
Ъnъ nъstopĭъ s'ap înkъnta.

N'aъzĭ tъ kъntъpĭ fpъmoase
Ші konчepte-apmonioase?
Besela npiвigetoape
Nъ te 'ndeamnъ sъ kъn̆ĭ oape?

Nъ-ŋĭ adъче sъfletъ ŋie
Mъltъ boioasa чokîplie?
Aъ e stins fokъlъ în tine
De nivĭ nъ m'askъlŋĭ ne mine?
O, noete! mъsa ta
Пъnъ kъndъ ba sъsnina?

Nъ te 'nkъnŋĭ tъ de konile
Kape 'nчenъ a dopi zile;
Kape 'n sinъpĭ simŋeskъ dopъlъ
Fъpъ a mti чe e amopъlъ?
A lop nevinovъŋie
Nъ-i destъlъ noesie
Пentpъ чela чe 'n simŋipe
Noaptъ o dъmnezъipe?
O, noete! de-aĭ kъnta
Mъndpa ta te-ap kopona.

Astfelĭs Mъsa întpistatъ
K'ъnъ noetъ bopbea odatъ.
Dap noetъlъ nlinŋe taче:
Elъ nъ mtie чe ba faче;
Elъ sъ teme k'a sa ŋeapъ
Este-anpoane ka sъ neapъ,
De mi ape sъflet mape
Dap sъ kъnte nъ e 'n stape!

În deшept Mʊsa-lŭ чepta
Kъчї поetʊlŭ nʊ kънta.

XXIV.

ADIO LA BUCOVIN'A,

Ъmagiĭ familieĭ Хърmъzaki.

O, dъlче Въkовinъ! te lasъ ші înk' odatъ
Мъ 'ntopkъ kъ întpistape ші ѫърna ta sърътъ.
Еъ mъ desпaptъ de tine kъ inima kърmatъ
De-atъte sъвenipe че пептъlъ mi-a ътплътъ.

Nъ este istopia че-мї вine-akъm în minte;
Eў зїтў akъma toate че штіў ш'amў aъzitў.
Eў nъ maї kънтў epoiї че aї тъ în mopminte,
Niчї tpistele lop oase че-akъmў aў nътpezitў.

Nъ плънgў eў temnlъpї sakpe de dъншії înълgate
Sape bine-kъвънtapea lъї Dъmnezeў чelў bънў;
Niчї tpiste monъminte de sekolї pъinate
Че glopia pomънъ akъma înkъ snънў.

Pomънiї штіў пpea bine kъ дepmъpile tale
De mъlte opї пе Stefanў чelў mape-aў legънatў:
Kъчї вekea kanitalъ пeste-a Sъчевеї вale
Ш'akъm шonтeште imnъpї че Stefanў a kънtatў.

Tpiвmfele pomъne ші glopia tpekътъ,
O, nъ, nъ, nъ le зїтъ nonopвlў pomъneskў.
De-opў fi sъbt opї че jъgъpї, de-opў fi kъ gъpa mътъ,
Бътрънiї le вopў snъne la пръnчiї kapi kpeskў.

Kъndў opa mънтъipeї ва maї sъna odatъ,
Kъndў тчiвlў libeptъдeї semnalвlў ва maї da,
Ва шti, ва шti Pomънвlў sъ-шї штeapgъ a sa пatъ!
Ш'atънче ka ш'akъma, noetвlў ва kънta.

Nъ плъngъ eъ niчї ъpsita чe пpin dinlomъuie
Te-a smъlsъ de lъngъ mъma чe-odatъ aї aвътъ.
Akъm mi tъ kъ lъmea skъпamї de-o tipъnie
Чe-aвea de плanъ sъ fakъ пonopъlъ tъъ пepdътъ.

De-akъm se skimbъ timпiї, mi în вiitopime
Dpeптatea, libeptatea, пrotektopї вopъ afla.
Пe tine, Бъkoвinъ! nъ te ва плъnge nime:
Ънъ вiitopiъ fepiчe e skpisъ în kaptea ta.

Naцionalitatea, kape-цї epa pъпitъ,
Akъma se deштeaптъ, mi tinepiї tъї fiї
La glopia Pomъnъ, de anї înъbъшitъ,
Gъndindъ mї-adъkъ aminte kъ eї sъntъ înkъ вii.

Eъ плъngъ, o Бъkoвino! kъчї îmї adъkъ aminte
Kъ пe-ale tale цъpmъpї amъ плъnsъ de mъlte opї;
Amъ плъnsъ dъn' a mea цeapъ kъ lakpime fepвinte,
Kъчї o вedeamъ sъb jъgъlъ d'atъцї anъsъtopї.

Moldoва, bъntъitъ de-ънъ timпъ fъpъ de lege,
Mъ alъngъ din sinъ-ї mi 'n lъme-amъ pътъчitъ;
Ші, kъmъ ънъ flътъръ lokъlъ пe-o posъ îmї alege,
Aша mi eъ în tine ънъ leagъnъ mi-amъ gъsitъ.

Ах! чінчїѕпрезече sekolї, — кѣчї sekolї mi se пape
K'a fostъ fie че lѕnъ tpekѕtъ în dѕpepї, —
Nѕ mi-amъ вѣzѕtъ пѣpinдii че їap kѕ întpistape
În дeapa lopъ sѣpmanїї eї n'aъ gѕstatъ плѣчерї.

Копілъ fѣpъ de mѕmъ, авеамъ еъ fpaдї a плѣnge,
Ші mѕlдї amічї че пoate ka fpaдii mъ їѕbїa;
Sѣpmanѕ, sвѣplitъ în lѕme, kѕ lakpime de sѣnge
Прівеамъ nefepічipea aчелѕї че чершїа!

Pomѣnъ kѕpatъ la sѕfletъ, a дepeї mele soaptъ
Шѣngeamъ întpѕ sѕsnine, плѣngeamъ ne înчetatъ.
Шѣngémъ, плѣngémъ попорѕлъ kape-lъ вedémъ kъ пóptъ
Atѣte landѕpї gpele че l'aъ maptipisatъ.

Шѣngeamъ fiiinдe skѕmпe de moapte seчepate
Al kѣpѣpa adio, вaї! n'amъ пѕtѕtъ lѕa.
Шѣngeamъ din kѣpѣдie familiї întpistate
De seчepea xolepeї че дeapa-mї sвѣntѣpa!

Шѣngeamъ! ші чine oape mъ askѕlta пe mine?
Kѕ kape mѣngѣepe dѕpepea-mї s'alina?
O, dѕlче Бѣkовінъ! de nѕ epamъ în tine,
Че-aшї fi fѣkѕtъ eъ oape? че zile m'aштепта?

Kъndъ вънтълъ de ameazъ bъtea, simgĭamъ kъ вine
Kъ dъlчele adio aчelopъ чe ĭъbĭamъ;
Eъ aъzĭamъ o шonтъ kape вenĭa la mine
De la aчeea kape în вisъpĭ o dopĭamъ;

Kъndъ вpe o пъsъpikъ вenĭa în пpimъvaръ,
Eъ o 'ntpebamъ de шtie чева din geapa mea:
Aflamъ o mъngъepe la natima-mĭ amaръ;
Kъвinte de sпepangъ kpedeamъ kъ-mĭ sпъne ea.

Iap kъndъ dъpepea, dopъlъ, mъ alъngaъ din lъme
Ши mъ dъчea 'n askънsъpĭ sъ пlъngъ nemъngъetъ;
Kъndъ m'apънka 'n delipъpĭ, dъpepĭ fъpъ de nъme;
Kъndъ пentъ-mĭ de sъsпins пъpea kъ-ĭ sfъшietъ;

Atънчĭ, atънчĭ, ax, doamne! чe dъlчe sъвenipe!
Пътea-boiъ sъ вĭtъ oape? O! nъ, nъ boiъ вĭta . . .
Mъ вpтъpea пe mine kĭapъ o dъmnezeipe
Чe nъ lasъ вnъ sъfletъ de totъ a desпepa.

Bedeamъ ka 'n панopamъ, bedeamъ пe lъngъ mine
Пъpingĭ, amiчĭ чe чepĭъlъ din чepiъ mi-ĭ tpimitea;
Simgĭamъ пe nesimgite kъ-mĭ пepъ opĭ чe sъsпine,
Ши omъ fepiчe-o klinъ вpsita mъ fъчea.

*

Epaš fiinꝺe skɜmne kɜ sɜflete de ɜngepĭ,
Че kɜ-ale mele natimĭ mɜltš aš komnɜtimitš;
Kape-aš npivitš kɜ lakpɜmĭ la ale mele nlɜngepĭ
Ши toat' a mea dɜpepe kɜ вopbe-aš mɜgɜlitš.

Epaš bɜtpɜnĭ че 'n lakpimĭ skɜldaš a mea simꝺipe:
Патpiapkale kase lɜkamɜlš lopš epa.
Пɜpinꝺĭ kɜ simnatie afla 'n nenopочipe
Ачel че nepdea toate, ши kĭapš ne mɜmɜ sa.

Epaš konĭ kɜ sɜfletš, kɜ inimɜ 'nɜlꝺatɜ,
Kapi snepaš ka mine ɜnš dɜlче вiitopiš;
Kapi nlɜngeaš kɜ mine o natpiɜ lɜsatɜ
În вoia întɜmnlɜpeĭ, ne-ɜnš dpɜmš sɜfepitopiš.

O, nɜ se ɜĭtɜ lesne minɜtele aчele
Че-mĭ stpɜnɜpta fiinꝺa pe pegiɜnĭ чepemtĭ;
Kɜndš eš kɜ a mea soapte, kɜ natimele mele,
Epamš ka o nɜlɜkɜ în mɜnчĭ diaвolemtĭ.

Adio, Бɜkoвinɜ! te lasš, ши înk'odatɜ
Mɜ 'ntopkš kɜ întpistape ши ꝺɜpna ta sɜpɜtš.
Eš mɜ desnaptš de tine kɜ inima kɜpmatɜ
De-atɜte sɜвenipe че nentɜlš mi-aš îmnlɜtš.

XXV.

POETULŬ ŞI MUSA.*

Mъ îndemnĭ sъ kъntŭ, o, Mъsъ!
Zivĭ sъ kъntŭ kъmŭ amŭ kъntatŭ,
Ши sъ ъitŭ kъ пе-a mea bъzъ
Amъpimea s'a giъkatŭ?
Dap nъ mъ întpebĭ, iъbitъ,
Oape amŭ пътътŭ ъĭta
Bijeliea чea kъmпlitъ
Че sпepanџele-mĭ sfъpma?
Ши kpezĭ tъ kъ de-amĭ kъnta
Чinева m'ap askъlta?

Tъ пreziчї пentpъ-amea lipъ
Biitopїъlъ aъpitъ,
Dap nъ вezї kъmъ se pesfipъ
Timnъlъ чelъ nefepiчitъ?
Laъpile пentpъ mine
Nъ aъ lokъ, niчї le dopeskъ;
Pomъnia sъ stea bine
Eъ la alta nъ gъndeskъ.
Dap kpezї tъ kъ de-aшї kъnta
Pъъ 'n bine s'ap skimba?

Че-mї apъgї mъngїї kъ tъpme
Kъ fetiпe ші пъstopї?
Nъ вezї kъ eъ kalkъ пe ъpme
Ъnde-akъmъ nъ maї sъntъ flopї!
Nъ вezї flopile-abъtъte
De al Nopdъlъї вънt gpeъ,*
Ші snepanдele nepdъte
Kъmъ ne sfimie mepeъ?
Ші dap kpezї kъ de-aшї kъnta
Soapta lъmeї s'ap skimba?

Ziчї kъ natpia nъ пepe.
O, nъ, nъ! o штіъ ші eъ.
Ба ea înkъ dpentъpї чepe,
Kъчї ea kpede 'n Dъmnezeъ.

Dap ştiĭ kъ idea bine
Ka ъn fъlgerъ din seninъ
Şi aprnkъ în sъsnine
Pe ţelъ ţe-ape dorъ 'n sinъ.
Şi krezĭ tъ kъ de-oiъ kъnta
Ferićipea îĭ boĭъ da?

Zićĭ kъ Romъnia ape
Pe ţeriъ înkъ steaoa sa.
Dap; o ştiъ.... şi mie-mĭ pare
Kъ de-akъmъ ne-a lъmina.
Mъmele Romъne toate
O aratъ la konii,
Şi koniii nъ se noate
Sъ n'o-apate l'aĭ lop fiĭ.
Dap krezĭ kъ de n'oiъ kъnta
Steaoa-ĭ s'ap întъneka?"

Mъsa ne noetъ askъltъ
Şi 'nţeteazъ de-a-lъ ţepta;
Eap noetъlъ kъ maĭ mъltъ
Noftъ 'nţene a stpiga:
Romъnie, Romъnie!
Mъltъ aĭ tъ sъ lъngezemtĭ,
În aţeastъ agonie
Întrъ kape te gъsemtĭ?

Мѣѕъ, Мѣѕъ, пѕ 'пчета
Пе Ромъпї а-ї demtenta!

— 1850 —

XXVI.

CUGETAREA.

Kъndъ sътъ în singъpъtate
Mъltъ îmî nlaче-a mъ lъsa
Пе ънъ jeцъ lъsatъ пе snate
Шi чîъbъkъlъ a fъma.
Lъmea toat' atъnчî îmî пape
Kъmъ kъ faцa mî-a skimbatъ.
Atъnчî zikъ: o, kъgetape!
Leagъnъ-mъ пe'nчetatъ.

Din vîrfurile kălduri se pădurea
Fumul în norii potitori
Ași se perde ca nimica,
Ca anii pierduți întru nemuri...
Viață, nume, soarte, stare,
Toate în fum și atunci le-amăgi dați!
Totu ața, o, cugetare!
Leagănă-mă ne 'nvățați.

Balurile tinereței
Întru care amăgi trecuți,
Sunătorii ale vieței
Care amăgi sau amăgi avuți,
Atunci nu mai sunți în stare
Să mă țină întristați....
O, tu, dulce cugetare
Leagănă-mă ne 'nvățați.

La greace îmi șoptește
Nu știu vine 'nvețitoru,
Ași îmi sune că trăește
Skumpa țeară ce adoru.
Pomenia 'n deșteptare
Din somnu parcă s'a sculați.
O, frumoasă cugetare,
Leagănă-mă ne 'nvățați.

Prin auză mi se strecoară
Câte-o rimă ce-amăgește,
Și susurându-mi sboară
Ca unde vântă care-a trecută.
Musa mea ce moare n'are
Ca din morți s'a deșteptată...
O, cereasc cugetare!
Leagănă-mă ne'nțelată.

Când amorțită parc 'mi vine
Că de ți m'a părăsită,
Totă prin ele voiă fi fericită
Și că amă să fiă iubită.
O copilă mândră pare
Că din bisă m'a deșteptată...
O, prea dulce cugetare!
Leagănă-mă ne'nțelată.

XXVII.

LA MOARTEA

LUĬ

PETRU CASIMIRU.*

Плѣngĭ, o mъsa mea Pomѣnѣ!
Петръ Kasimipŭ e moptŭ!
A ъpsiteĭ kpъdѣ mѣnѣ
L'a dъsŭ la al mopn̆eĭ noptŭ!
Blestemѣ opĭ че dъpepe,
Fъgĭ de opĭ че tpistŭ delipŭ,
Dѣ la ton̆ĭ o mѣngѣepe,
Însѣ плѣngĭ ne Kasimipŭ.
Aiden̆ĭ fpan̆ĭ, aiden̆ĭ sъpopĭ,
Ne mopmѣntŭ sѣ-ĭ nъnemŭ flopĭ.

Плънгеңĭ, фраңĭ, кѫ лъкрътаре
Пе аѵестъ јѫне че-а мѫрітъ,
Пе-аѵестъ отъ че фіе каре
Кѫноскѫндъ-лъ л'а іѫбітъ.
Елъ ера пентрѫ тоңĭ фрате,
Елъ віртѫңеĭ se 'nkina,
Патімъ саъ рѣѫтате
Елъ în sѫфletъ пѫ пѫрта.
Веніңĭ фраңĭ, веніңĭ sѫрорĭ,
Пе мортънтъ sъ-ĭ пѫпетъ флорĭ.

Плънгĭ, о патріе іѫбітъ!
Плънгĭ пе-ѫнъ фіъ іѫбітъ al тъѣ,
Капеле 'n а та ѫрситъ
Крedea ка în Dѫмnezeъ.
Demnъ ера елъ пентрѫ тіне:
А sa іnімъ бътea
Nѫмаĭ пентрѫ al тъѣ біне;
Кѣчĭ пе тіне те іѫbea.
Аіdeңĭ фраңĭ, аіdeңĭ sѫрорĭ,
Пе мортънтъ sъ-ĭ пѫп emъ флорĭ.

Плънгеңĭ тоңĭ kapi-лъ кѫпоаштеңĭ;
Плънгеңĭ чеĭ kapi-лъ stімаңĭ;
Плънгеңĭ, прѫпчĭ каре въ паштеңĭ
Ші воĭ, мѫме че-ĭ пѫртаңĭ!

Kasimipŭ kъ bърbъџie
Пentpъ skoale se lъпta,
Elŭ dopea ka toџĭ sъ fie
Bpedniчĭ de пatpia sa.
Beniџĭ fpaџĭ, beniџĭ sъpopĭ,
Пe mopmъntŭ sъ-ĭ пъnemŭ flopĭ.

Шъngĭ ши tъ, soчietate!
Че aĭ linsъ de bърbaџĭ,
Kъ kъpagiŭ, kъ fepmitate,
Пentpъ biitopŭ kemaџĭ.
Kasimipŭ epa modelъlŭ
Пentpъ tinepĭ ши bътрънĭ.
Kasimipŭ epa inelъlŭ
Lanџъlъĭ de bъnĭ Pomънĭ.
Aideџĭ fpaџĭ, aĭdeџĭ sъpopĭ.
Пe mopmънtŭ sъ-ĭ пъnemŭ flopĭ.

Шъngĭ ши tъ, moapte tъpbatъ!
Dakъ поџĭ sъ te kъeштĭ,
Dakъ boea-џĭ blъstъmatъ
N'aĭ пътътŭ sъ-џĭ stъпînemtĭ;
Kasimipŭ epa o floape
Kape пъ a mepitatŭ
Sъ o smъlgĭ kъ nekpъдape
De пe-ънŭ џъpmŭ nebiноватŭ.

Beniĝĭ fraĝĭ, beniĝĭ sъpopĭ,
Пе mopmѣnmѣ sѣ-ĭ пѣnemѣ flopĭ.

XXVIII.

LACRIMELE.

M'aĭ вѣzвtъ плѣngѣndъ, iвbitѣ kѣ pѣsпвnsъ l'al tѣ sвsninъ.
Te-amъ вѣzвtъ ші eъ пe tin'e lѣkpѣmѣndъ пe al meъ sinъ.
Плѣns'amъ amѣndoĭ de-o datѣ, fѣp' a шti de че amъ плѣnsъ.
Îndoeala ші Amopĭвlъ пapkѣ sвfletвlъ ne-aъ stѣnsъ.
Штіĭ тв însѣ, Mѣndpвliпѣ, dвlче îngepъ че ĭвbeskв!
Че felĭъ плѣngepile noastpe întpe sine difepeskв?
Lakpimile tale, dpagѣ, sѣntъ ka poвa de пe flopĭ.
Poвa, saъ e плѣnsвlъ nonпіĭ, saъ e lakpimѣ de zĭopĭ,

Totъшї pъkopeшte floapea че de soape a 'ngъlbenitъ,
Ши atъnчї floapea îшї pъdikъ kanъlъ seъ întinepitъ.
Lakpimele-ndї, ka шi poъa, adesъ noate se stpekopъ
Fъpъ ka în al tъъ sъfletъ sъ se mишче вре вnъ dopъ.
Вnъ kanpindъ, o fantasie, fъpъ a te tъpбвpa,
Sъntъ în stape a te faче de odaт' a lъkpъma.
Lakpimele meleînsъ, skвmna mea, de altfeliъ sъntъ.
Ele nв se skвpgъ ka poъa, nв kвpgъ fъpъ de kввъntъ.
Ele 'n пентвmї staъ askвnse шi de inimъ-mї se ndinъ
Ka pъшina че se aflъ întp'вnъ bpadъ saъ întp'вnъ пinъ,
Fepвlъ tpebвї sъ loвeaskъ apbвpвlъ în skoapda sa
Ши atъnчї pъшina 'nчепе ka fъntъn' a пikвpa.
Fokъ de пatimъ kвmnlitъ tpebвї în inima mea
Пентpв ka sъ fiъ 'n stape lakpъmile a-mї kъdea. —

Mъїne, поїmъne, ївbitъ, altъ omъ noate веї ївbi....
Шtiъ, kъчї astfeliъ este lвmea, шi din ea nв поdї ешi.
Dap kъndъ вpe odatъ, dpagъ, la Чeaxlъъ te веї вїta,
Ши la bpazii че se чeapkъ kїapъ kв чepiвlъ mъn' a-mї da,
Sъ-dї adвчї atъnчї aminto kъ odatъ вnъ bъpbatъ,
Kъpвї тв jвpaї kpedindъ. пentpв tine-a lъkpъmatъ.

XXVIV.

URANGUTANULŬ.

Întp'o mape kolibie,
Ъnŭ faĭmosŭ Ъpangъtanŭ
S'a 'ntîmnlatŭ în Iaшĭ sъ bie
Пъptatŭ də bnŭ шaplatanŭ.
De чeĭ чe mepgeaŭ sъ-lŭ bazъ
Elŭ ne 'nчetatŭ pidea;
Ші, de ші epa sъb пazъ,
Kътpe прівitopĭ ziчea:
„Oape пe aчestŭ пътънtŭ,
Oameнĭ saŭ maĭmъдe sънtŭ?“

„Kъmŭ maĭmъnele se 'nчeapkъ
Пe noĭ a ne imita,
Totŭ aша ши eĭ se чeapkъ
Kъ пъпъшĭ a semъna.
De пe портŭ, de пe пъptape,
De la mape пъп' la mikŭ,
De mъ вĭтŭ la opĭ ши kape
Îmĭ totŭ вine ka sъ zikŭ:
Kъ kъmŭ въdŭ пe-aчestŭ пътъntŭ
Oameniĭ maĭmъne sъntŭ.

„Вniĭ вorŭ Franцezĭ sъ fie,
Alцiĭ Nemцĭ ши alцiĭ Pъшĭ;
Ши niчĭ nъ boeskŭ sъ штie
Kъ sъntŭ kĭarŭ niште пъпъшĭ.
Вniĭ sпъnŭ fъrъ pъшine
Kъ sъntŭ вiцъ de Pomanĭ,
De ши eŭ îĭ въdŭ пrea bine
Kъ nъ-sŭ niчĭ Вrangъtanĭ.
Aша oamenĭ пe пътъntŭ
Maĭmъцĭ notŭ sъ zikŭ kъ sъntŭ.

„Limba lopŭ naцionalъ
Вniĭ въdŭ kъ n'o вorbeskŭ,
Ба sпъnŭ înkъ kъ în skoalъ
De пrisosŭ o sokoteskŭ.

Шi ka limba lopŭ fрътoasъ,
Kътъ lъme amŭ ъmblatŭ,
Altъ limb' apmonioasъ
Nikъipĭ n'amŭ askъltatŭ.
Aша oamenĭ пe пътънтŭ,
Zъŭ, maĭmъде zikŭ kъ sънтŭ.

„Bъdŭ femeile 'nвъlite
Kъ вoalъpĭ пeste okĭ.
Nъ штiŭ: sънтŭ sъlimenite
Шi le-ĭ teamъ de deokĭ?
Nъ штiŭ: oape le-ĭ pъшine
Faда 'n lъme-aшĭ apъta,
Saŭ kpedŭ kъ sъb вълŭ maĭ bine
Потŭ bъpbaдiĭ a-шĭ tpъda.
Zъŭ, maĭmъде пe пътънтŭ
Шi femeile-aiчĭ sънтŭ.

„Bъdŭ în xaĭne stpълъчite
Kъmŭ kъдiва se lъfъeskŭ,
Kъndŭ în sdpenде ъmilite
Чeĭ maĭ mълдĭ se tъвъleskŭ.
Of! akъmŭ mi-adъkŭ aminte
Kъ sънтŭ sklaвŭ în kъшka mea,
Kъчĭ îmĭ шede înainte
Soapta bъnъ, soapta pea.

Dap zikŭ kъ пе aчestŭ-пъmъntŭ
Oamenii maĭmъ̨e sъntŭ.

— 1851 —

XXX.

ANULŬ NOŬ.

Anъlŭ noŭ kъ nepъbdape
Toy̨ĭ dopindŭ îlŭ amtentъmŭ.
Ŏnъlŭ ne-altъlŭ fiekape
Ne 'ntъlnimŭ mi ne ъrpъmŭ.
Eatъ nlekŭ mi eŭ akъma
Ꝯeapa mea a o ъra.
Sepiosŭ, fiindŭ kъ glъma
Ne mъly̨ĭ noate sъnъpa.
Mъnay̨ĭ, mъĭ!
Stpigay̨ĭ,
Fray̨ĭ!
Xъĭ! xъĭ!

Съ dea Dъmnezeŭ чelŭ tape
Пъn' la anъlŭ вiitopiŭ
Съ въdŭ вnŭ koшъpiŭ maĭ mape
La bietъlŭ lъkъitopiŭ.
Ши gendapmъlŭ съ nъ вie
Ka съ-lŭ batъ 'n kasa sa,
Iap nosesopъlŭ съ fie
Опpitŭ de a-lŭ înkъpka.
Мъnaŭĭ, mъĭ!
Stpigaŭĭ,
Fpaŭĭ!
Хъĭ! хъĭ!

Съ dea Domnъ 'n tpibъnale
Totŭ maĭ bъnĭ jъdekъtopĭ,
Съ nъ se maĭ ĭa napale
De пe la jъlъitopĭ.
Intepesъlŭ съ liпseaskъ
Ши xatъpъlŭ dintpe toŭĭ
Ши aпoĭ съ se fъleaskъ
Къ sъntŭ nobilĭ natpioŭĭ.
Мъnaŭĭ, mъĭ!
Stpigaŭĭ,
Fpaŭĭ!
Хъĭ! хъĭ!

Съ dea Domnъlъ bъne skoale
Съ se fakъ 'n aчestъ anъ
Пе la sate ши okoale
Пentръ fiiĭ de цъpanъ.
Ka съ штie ши цъpanълъ
Къtъ bipъ se kъвine-a da,
Къte zile ape anълъ
Ши чe klakъ a lъkpa.
Мъnaцĭ, тъĭ!
Stpigaцĭ,
Fpaцĭ!
Хъĭ! хъĭ!

Съ dea Domnълъ ka stosapiĭ
Съ 'nчeteze de-a jъka,
Saъ съ easъ ka tîlxapiĭ
Пе la dpътъpĭ a пpъda.
Съ se пъĭъ dape mape
Пentръ къpцile de jokъ,
Ши o dpeaптъ înfpънape
Пentръ чeĭ чe воръ поpокъ.
Мъnaцĭ, тъĭ!
Stpigaцĭ,
Fpaцĭ!
Хъĭ! хъĭ!

Sъ dea Domnъlŭ ka sъ вie
Timnъlŭ sъ ne 'nдelenдimŭ.
De-a lъksъlъĭ nebъnie
Sъ nъ ne maĭ stъnъnimŭ.
S' onoръmŭ пе чela kape
Ape sъfletŭ maĭ fръmosŭ,
Еаръ nъ пе чel чe ape
Портŭ maĭ bъnŭ saŭ maĭ lъksosŭ.
Мъnaдĭ, mъĭ!
Stpigaдĭ,
Fрадĭ!
Хъĭ! хъĭ!

XXXI.

LA EA.

Dakъ ale mele
Верзърї ѫшърele
Apiнї ap авea;
Ele de la mine
Ap fъgi la tine;
Nъ le-aшї маї џinea.

Dakъ ale mele
Skъpte вepsъpele
Ap пътea sbъpa;
Ipin a ta kъsъdъ
Saš ipin gpъdinъdъ
Mepeš ap ътbla.

Dakъ ale mele
Bepsъpî dpъgъnele
Apiпî ap пъpta;
Ele-ap sta în kale
Gpadiilopš tale
Шi te-ap desmepda.

Dakъ ale mele
Bepsъpî mititele
Ap авea apiпî;
Nъ di-apš maï da паче
Чi 'ntp'o zi te-ap faче
De amopîš sъ dinî.

XXXII.

GHIRLAND'A.

O giplandъ-mĭ trebъĭ mie
Ka sъ notŭ sъ maĭ trъeskŭ,
Sъ maĭ biŭ la beselie
Shi biaŭъ sъ simŭeskŭ.
Dap giplandъ îmnletitъ
De fechĭoape boeskŭ eŭ,
Kъchĭ mĭ-e inim' amorŭitъ
Shi kĭap seakъ 'n nentъlŭ meŭ.
Chine noate a mĭ-o da?
Kъchĭ eŭ dъlche i-oiŭ kъnta.

Koniliŋe tinepele!
Че totŭ staŋĭ ші въ вimiŋĭ?
Lвaŋĭ dalbe flopiчele
Ші giplanda-mĭ îmпletiŋĭ.
Пъпъ kъmпвlŭ e în floape,
Пе Amopŭ înkвпвnaŋĭ;
Kъчĭ ka mъĭne floapea moape
Ші de dopŭ o sъ oftaŋĭ.
Ші kъndŭ flopĭ nв веŋĭ afla,
La giplande веŋĭ вisa.

Iвte, iвte, koniliŋe!
O giplandъ-mĭ îmпletiŋĭ;
Kв-ale вoastpe dвlчĭ gвpiŋe
Nodвpile le вniŋĭ.
Пе koniлвlŭ чelŭ sbвpdatekŭ
Че-Amopŭ lвmea îlŭ nвmi,
Kв вnŭ kъntekŭ nebвnatekŭ
Eŭ l'oĭŭ faчe a веni.
Boĭ giplanda îĭ веŋĭ da
Ші eŭ boъ в'oiŭ kъnta.

Lъkpъmioapa въ zîmbemte
Lъng' вnŭ tpistŭ Nв-mъ-вita.
Okiвlŭ kape le пpiвemte
Faчe mintea-a kвgeta.

Prin somnŭ nu vi se apatъ
Nicĭ o umbrъ de Amoriŭ?
Aŭ nu-i timnŭlŭ ka sъ batъ
Pentŭlŭ vostru simgitoriu?
Ax! kъndŭ flori nu vegĭ afla,
Ši Amoriulŭ va sburа.

De simgigĭ vre o durere
Lъkrъmioare adunagĭ;
De vъ trebŭi mъngъere
La Nu-mъ-uita kъtagĭ;
O durere kъtŭ de mare
Lъkrъmioarele-o alinŭ;
Nu-mъ-uita dulce nare
Surletelorŭ ce susninŭ.
Vъ grъbigĭ a le-adуna
Kъcĭ ka mъnĭ nu le-gĭ afla.

Maĭ luagĭ ši Biorele,
Maĭ luagĭ ši Kriniшorĭ,
Luagĭ Rose, Mikшunele,
Luagĭ felŭ de felŭ de florĭ.
Ši kъntagĭ ku veselie
La giplandъ împletindŭ;
Kъcĭ ka mъine, vine mtie?
Nu vъ voiŭ vedea zimbindŭ!

*

Шi kъndš вoï вeŋï înчeta
Baï! шi eš n'oiš maï kъnta!

XXXIII.

PE ALBUMULŬ

DOAMNEĬ M.... P....

Съ skpiŭ чева пе tine, Albъmъle iъbite!
Пе alba-uĭ foiшoapъ съ пъпŭ inima mea;
Съ te чeteask'o damъ în oape fepiчite,
Ш'апоĭ ka пе-o nimikъ în lътърĭ съ te dea.

Eĭ bine, Albъmŭ dpagъ! sъ ɯtiĭ dap tъ a snъne
K'a fostŭ odatъ 'n lъme ъnŭ omŭ nefepiʋitŭ,
Ире kape sъfepinga l'a 'mbъtpînitŭ de jъne
Ши kъpъĭ niʋĭ o datъ ъpsita n'a zimbitŭ.

Sъ snъĭ, Albъmŭ iъbite! kъ bĭaga sa ne lъme
Aʋelŭ omŭ a tpekъt'o gъndindŭ, iъbindŭ, sneръndŭ,
Fъp'a pъga ne soaptъ sъ-ĭ dea bpe ъnŭ altŭ nъme,
De kъtŭ kъ nentpъ gearъ elŭ a tpъitŭ lъkpъndŭ.

Sъ snъĭ kъmŭ kъ dъpepea, amopъlŭ ɯi 'ntъmulapea,
Talentъlŭ noesieĭ în sъfletŭ i-aŭ adъsŭ,
Ши kъ o datъ 'n bиagъ aвъ ɯi kъtezapea
Sъ zikъ kъ aiʋe elŭ inima ɯi-a nъsŭ.

(*Imnpoeisatŭ*).

XXXIV.

PARADISULŬ PERDUTŬ

DE MILTON.

[Fragmentŭ din Cartea VII.]

. . . . . .

Чepĭɜlŭ поpɹile 'mĭ deskise ɯi se aɜzi sɜnɛndŭ
Ale lopŭ zɛɜoape d'aɜpŭ; atɜnvĭ se bɛzɜ tpekɛndŭ
Al mɛpipeĭ чepeskŭ Pege kɜ-al seŭ snipitŭ ɯi kɜbɛntŭ,
Че beнĭa ka sɛ kpeeze lɜmea ɯi avestŭ nɛmɛntŭ.

Пpe ale чepĭɜlɜĭ mapginĭ, elŭ onpindɜ-se a statŭ,
Ш'a npibitŭ de sɜsŭ abisɜlŭ чelŭ adɛnkŭ nemɛsɜpatŭ,
Fɜptɜnatekŭ ka o mape ɯi sɛlbatɜkŭ fɜpiosŭ,
Pɛskopnitŭ de opĭ че bɛntɜpĭ nɛnɛ 'n fɜndɜ-ĭ negɜposŭ,

Ъmflъndŭ balъpĭ mapĭ kъtŭ mъnu̯ii, gata a se abъnta
Пъn' la vepĭъpĭ, ka sъ noatъ nolŭ mi ventpъ-a konfъnda.
„Tъveu̯ĭ, balъpĭ tъpbъpate! nave u̯ie, lapgŭ abisŭ!
„Învetau̯ĭ opĭ ve diskopdii!“ Dъmnezeŭ-Kъbъntъ-a zisŭ.
Elŭ aivĭ nъ se onpemte; vi, kъ apinile lopŭ
Xepъbimiĭ sъsu̯inъndъ-lŭ, nlinŭ de glopiъ, în sbopŭ,
Elŭ intpъ în avelŭ xaosŭ mi în lъmea ve epa
Пъn' atъnvĭ ne 'nfiinu̯atъ; de denapte îlŭ upma
Ъnŭ koptegĭъ mъpeu̯ŭ de îngepĭ, meniu̯ĭ mi eĭ a bedea
Lъmea astъ minъnatъ ve-atъnvĭ Dъmnezeŭ fъvea.
Pou̯ile vele-apzъtoape elŭ atъnvĭ a zisŭ de aŭ statŭ:
Ĭea în mъna sa komnassĭŭ ve fъsese npenъpatŭ
În etepnĭŭ seŭ tesaupŭ, mi kъ dъnssĭŭ demapkĭ
Mъpginĭ lъmeĭ mi la toate kъte le înfiinu̯ĭ;
Ъnŭ bîpfŭ de komnasŭ elŭ nъne ventpĭŭ lъmeĭ însemnъndŭ,
Mi, în adъnvimea 'ntinsъ velalaltŭ bъpfŭ întopkъndŭ,
Zive: „Пъn' akolo 'ntinde, tъ, vipkonfepinu̯a ta,
„Lъme! mi aveste mъpginĭ sъ aĭbĭ kъtŭ beĭ esista.“
Dъmnezeŭ k'ъnŭ kъbъntŭ singъpŭ astfelŭ Vepĭĭŭ a kpeatŭ
Astfelŭ a kpeatŭ Пъmъntŭlŭ ve stъ 'n aepŭ legъnatŭ.
Dap matepia infopmъ ve 'n deuepteĭpĭ pътъvĭa
S' afla înkъ 'n întъnepekŭ; negpe nonu̯ĭ înkъ domnĭa.
Atъnvĭ ale sale apinĭ Snipitsĭŭ lsĭ Dъmnezeŭ
Le-a întinsŭ ka ъnŭ nъpinte npeste ъniepssĭŭ seŭ,
Mi biptste mi kъldspъ de biau̯ъ a sufiatŭ
Nintpe masa vea flsidъ ve fiinu̯' a fostŭ lsatŭ;
Însъ tina infepnalъ, aepsĭŭ velŭ stpikъvĭosŭ,
Ve se onъnea bieu̯eĭ, le-a npevinitatŭ elŭ gĭosŭ.

Atɜnvĭ lɜkpɜpile kape ɜnɜlŭ kɜ-altɜlŭ semɜna,
Le adɜnɜ la olaltɜ, ш' anoĭ kɜ sɜflapea sa
Пɜne toate 'n pɜndɜealɜ: fiɜ kape globŭ abɜ
Ventpɜlŭ seŭ; nɜmɜntɜlŭ însɜmĭ balanŋatŭ ne ventpɜ-ĭ fɜ.
Dɜmnezeŭ a zisŭ: „Lɜmina sɜ se fakɜ!“ ш zikɜndŭ
Astŭ kɜbɜntŭ, atɜnvĭ lɜmina, întɜnepekɜlŭ snɜpgɜndŭ,
A 'nvenɜtŭ din opientɜ-ĭ velŭ înaltŭ a se ibi
Mɜndpɜ, limnede, kɜpatɜ, — ш'anoi a kɜlɜtopi
Nintpe negpɜlŭ întɜnepekŭ, nɜn' atɜnve domnitopiŭ,
Înbɜlitɜ întp'ɜnŭ nobpŭ sfepikŭ ш stpɜlɜvitopiɜ.
Ши în avestŭ tabepnakolŭ kɜtŭ ba timnŭ elŭ a maĭ statŭ.
Soapele nɜ epa înkɜ: epa înkɜ nekpeatŭ.

Dɜmnezeŭ bɜzɜ lɜmina, ш fɜ foapte mɜlŋɜmitŭ;
Kɜ-alŭ seŭ opdinŭ npea nɜtepnikŭ, el atɜnvĭ a desnɜpgitŭ
Ne *lɜminɜ* de *'ntɜnepekŭ*: nɜmi ne lɜminɜ *Zi*,
Eap ne întɜnepekŭ *Noante*, ш' al lopŭ tepminŭ mɜpgini.
Kɜndŭ lɜmina 'ntɜia oapɜ s'a bɜzɜtŭ la pɜsɜpitŭ
Snɜpgɜndŭ negpɜlŭ întɜnepekŭ ш vea 'ntɜĭ zi s'a ibitŭ,
Xopɜpĭ îngepeштĭ în vepĭɜpĭ toatɜ zioa aŭ kɜntatŭ.
Bɜzɜndŭ vepĭɜlŭ ш nɜmɜntɜlŭ a lopŭ naштepe aŭ sepbatŭ:
Kɜ stpigɜpĭ de bɜkɜpiɜ snibepsɜlŭ aŭ ɜmnlɜtŭ;
Ale lopŭ xapne de asɜpŭ întonɜndɜle-aŭ fɜkɜtŭ
Imnɜpĭ dɜlvĭ ш'apmonioase lɜɜdɜndŭ npe Dɜmnezeŭ.
Lɜɜdɜndŭ fantele sale, lɜɜdɜndŭ snipitɜlŭ seŭ.
Kɜndŭ a fostŭ vea întɜĭ seapɜ eĭ npe Domnɜlŭ aŭ kɜntatŭ;
Kɜndŭ fɜ vea 'ntɜĭ dimineaŋɜ kɜ kɜntɜpĭ l-aŭ lɜɜdatŭ.

Dɜmnezeŭ maĭ zise iapɜшĭ: „Anelopŭ! bɜ desnɜpgiŋĭ;
„Fipmamentɜ 'ntpe boĭ fie, ш boĭ împegĭɜpɜ-ĭ fiŋĭ!“

Шi emiť a Fipmamentълъ dintp'ънъ aepъ limnezitъ,
Tpansnapentъ, kъpatъ ka poa, diafanъ ши pъsnъnditъ
În чipkonfepingъ 'ntinsъ nънъ ънde чipkълъ seъ
Faчe bolta чea konbeksъ; ши atънчe Dъmnezeъ
Desnъpgi anele 'n doъ: ънele чe 'n чepiъpi staъ,
Altele kape ne globъpi nintpe aepъ poъ daъ:
Kъчi, npekъm este nъmънtълъ, totъ de astfeliъ Dъmnezeъ
Fъkъ lъmea npeste ane, kape чipkълъ mepeъ,
Întp'ънъ Oчeanъ npea mape de kpistalъ, ши denъptatъ
De desopdinea чe fъse în xaosълъ tъpbъpatъ, —
Ka nъ kъmba sъ se stpiчe npin вeчinътatea sa
Astъ lъme noъъ kape akъmъ se înfiinga.
Dap kpeatъ akъmъ nъmънtълъ, epa înkъ 'nfъшъpatъ
În ale anelopъ sinъpi, ka ън fътъ npematъpatъ;
El nъ se вedea; oчeanълъ kъ ъmezitatea sa
Чea npolifikъ ши kaldъ înadinsъ în giъpъ-i sta,
Ka sъ dea fekънditate astъi globъ чe-a fostъ menitъ
A fi mъma чea komънъ: astfeliъ Domnълъ a boitъ.
Atънчi Domnълъ eapъшi ziчe: „Anelopъ! въ adънagi:
„Boi, aчele de sъb чepiъpi! de-o napte akъmъ въ dagi,
„Ши nъmънtълъ s'apate.“ De îndatъ s'aъ въzътъ
Mънgii înkъ jъni ka npънчii чe atънчii s'apъ fi nъskътъ:
Ale lopъ sninъpi nлешъвe n'ъn la nopi se pъdikaъ;
Ale lopъ kanete nape kъ la чepiъpi se 'nълgaъ.
Dap npe kътъ de sъs supe чepiъpi, mънgii nalgi se întindea,
Npe atът în josъ întinse ши lapgi въi se deskideaъ;
Въi menite sъ npimeaskъ anele în sinълъ lopъ
Ши npin ele sъ чipkъle opi чe ънde seaъ isвopъ.

Anele atънчї în ele вesele s'apънkъ, potindъ
Ka nimte bъlbъчї de poъ npeste nъlbepe fъgindъ.
Пapte din aчeste ane pъdikъndъ-se fopmaъ
Пъpeдї de kpistalъ, saъ mънte askъдitъ înfъдimaъ:
Kъ ama їъдealъ mape balъpile s'aъ mimkatъ
Kъndъ aъ aъzitъ komanda kape чelъ de sъsъ a datъ!
Пpekъmъ. kъndъ tpomneta sънъ, apmiile nъвъleskъ
Lъngъ ale lopъ stindapde, kъtpe kape se lineskъ,
Astfelїъ anele în balъpї neste balъpї alepga
Kape înkotpo sъ afle în totъ lokъlъ kalea sa.
Шї fъчeaъ topente penezї ninlpe въї mi nintpe stънчї
Eapъ npe kъmnii întinse pîъpї line mi adънчї.
Sъb nъmънtъ aчeste ane, fъpъ a se 'mnedeka
Niчї de netpe, niчї de dealъpї, kape 'n kalea lopъ ap sta,
Îmї fakъ dpъmъlъ opi ne ънde apъ boi a pътъчi
Pъsbътъndъ opї kape дъpmъpї чe 'naintea lopъ apъ fi;
Epa npea ъшopъ, kъчї astfelїъ pъndъise Dъmnezeъ
Ka nъmънtъlъ sъ se fakъ sekъ ne din lъънtpъlъ seъ,
Esчentъndъ aчeste malъpї ънde astъzї se stpekopъ
Mъpile mi aste pisрї чe tъpeskъ koptegїslъ lopъ.
Aчestъ element atънче *Пъmънtъ* Domnъlъ l-a nъmitъ,
Шi aчestъ elemteъ mape ънde anele-a ънitъ
Dъmnezeъ l-a nъmitъ *Mape*; mi atънче elъ въzъndъ
Kъmъ kъ чe-a fъkътъ e bine, a zisъ bine-kъвънтъndъ:
„Пpe nъmънtъ sъ se npodъkъ eapba kape ape flopї,
„Eapba kape ape gpъne, apbopiї чeї poditopї,
„Шi aчele nlънte kape aъ sъmъnda în nъmънtъ;
„Fie kape sъ s'apъte în felїslъ seъ l'al meъ kъвънтъ!“

A ворbitŭ abia aveste, ші пътънтълŭ (че epa
Шештввŭ, golŭ ші sekŭ atвnve) a ші înveпвtŭ a da
O fрвmoasъ eaphъ kape neste totŭ a konepitŭ
Faца sa kв o вerdeaцъ minвnatъ la прівitŭ.
Atвnvї nlънte felївpite înveпвръ a 'nflopi
Шi kв feце вapiate sinвlŭ seŭ a-lŭ beseli.
Dвnъ ele, віца віеї emindŭ penede krештea
Шi 'nflopindŭ пе lънgъ dънsa stрвgврii se kвnoштea;
Kвpkвbeta чea вmflatъ ka pentilвlŭ se tîpa;
Пaele de gръŭ în floape ka soldaцi 'n kътпврї sta;
Мъръvinea вmilitъ îmї nleka krештetв 'n josŭ
Шi-шї da mъna kв-apbopelвlŭ kape ръврea stвfosŭ.
Astfelїв, вnвlŭ dвnъ altвlŭ, apbopii s'aŭ ръdikatŭ,
Fie kape dвnъ felївlŭ чe natвръ i l-a dâtŭ;
Întinzвndŭ ale lopŭ pamврї maestoase apътаŭ
Flopile mipositoape, fрвktele kape пвptaŭ.
Dealвpile se вmnlвръ de пъdврї ші kodpi mapї,
Въile пе la sopgente de frвmoшї ші deшї tвfapї.
Se пъpea akвmŭ пъmънтълŭ fepivitŭ lъkaшŭ чepeskŭ,
Ънde-aрŭ fi пвtвtŭ прea bine opї чe вnipitŭ îngepeskŭ
Sъ пetpeakъ 'n fepivipe, sъ тръeaskъ 'n mвlцъmipї
Шi sъ dвkъ o віацъ de nlъчерї în пъlвvipї.
Însъ прeste пъmънтŭ înkъ nloaea n'a fostŭ poъpatŭ;
Nв epa nivї вnŭ omŭ kape kътпвlŭ sъ-lŭ fi kвltibatŭ;
Чi вшорї abврї de poъ de пе въї se pъdikaŭ
Шi 'ntinzвndв-se пе nlaїврї totŭ пъmънтълŭ îlŭ вdaŭ.
Toate nlънtele ші toate epbвpele (чe-a kpeatŭ
Dвmnezeŭ maї înainte de a le fi semънatŭ

Чinева) lъa ънŭ sъfletŭ de вiaцъ, ши kpeштeaŭ
Пре tълmina lopŭ чea вepde saŭ пe kъïbълŭ че авea .
Dъmnezeŭ чele kpeate 'n aчea zi le-a anpobatŭ,
Îngepiï zioa a tpeiea пpin kънtъpï o aŭ sepbatŭ.
Чelŭ Пъtepnikŭ eapъшï ziче: „Пe чepïъ tpebъe a fi.
„Kopпъpï de lъminъ, kape noaптea o вopŭ desпъpцi
„De zi; kape totŭ odatъ вopŭ sepвi a însemna
„Stagiънele ши kъpsълŭ anilopŭ че вopŭ пъsa;
„Ka fъklïi вopŭ da lъminъ pegълatŭ neste пъmънtŭ:
„Astfelïъ sъ ъpmeze ele пpekъm zikŭ kъ-al meŭ kъвънtŭ!“
Dъmnezeŭ вopbindŭ aчeste, de odatъ a fъkътŭ
Doъe kopпъpï lъminoase kъ ънŭ kъpsŭ neabътътŭ.
Ънълŭ че epa маї mape, menitŭ zileї paze-a da,
Altълŭ, маї mikŭ, fъpъ paze, menitŭ noaптea-a lъmina.
Ши fъkъ înfinte stele пpe чepeskълŭ fipmamentŭ
Sпpe a lъmina пъmънtълŭ, aчestŭ globŭ indeпendentŭ;
Sпpe a pegълa în kalea lopŭ пe noaпte ши пe zi;
Ши lъmina de 'ntъпepekŭ kъ-al lopŭ kъpsŭ a desпъpцi.
Dъmnezeŭ, пpiвindъ-ши lъkpълŭ, faпta mape, a въzътŭ
Kъmŭ kъ че-a kpeatŭ e bine. Elŭ de-o datъ a fъkътŭ
Soapele, kape atъnче nъ epa пpea lъminosŭ,
De ши întpe alte kopпъpï epa elŭ чelŭ маї lъчïosŭ.
Elŭ пe lъna globълoasъ маї пe ъpmъ a fopmatŭ:
Ши 'n mъpimï de toatъ mъna пpe чepïъ stele-a sъmънatŭ.
Lъś чea маї· маї mape пapte de lъminъ, kape sta
Întpъ al eï tabepnakълŭ atъnчï fъp' a lъmina,
Ши o stpъпlънtś în sfepa soapelъï, kape пpin поpï
Пpimïa likъida lъminъ че s'afla înkъ în поpï.

Astfelĭъ Soapele ajъnse, вoindŭ bъnъlŭ Dъmnezeŭ,
A ɲinea ɯi a da paze lъmeĭ din nalatъlŭ seŭ.
La elŭ, ka la o fъntъnъ, чelelalte stele вinŭ
De npimeskŭ a lopŭ lъminъ, kъчĭ elŭ de lъminъ-ĭ nlinŭ:
Ɯi nlaneta dimineɲeĭ вine totŭ la elŭ ɯi ea
De-ɯĭ npimemte-a sa lъminъ; altfelĭъ paze n'apŭ aвea.
Npin nlъчepe saŭ вoinɲъ aste stele îɯĭ mъpeskŭ
Mika lopŭ nponpietate, de ɯi okĭъlŭ omeneskŭ
De denapte miчĭ le вede. Domnъlŭ zileĭ, glopiosŭ,
S'apъtź la opientъ-ĭ, ɯ' opizonъ 'ntъnekosŭ
Îl вmnlъ kъ-ale lъĭ paze, de odatъ stpъlъчindŭ.
Ɯi npe kalea sa din чepĭъpĭ, вeselŭ вnpe anъsŭ nъɯindŭ
Dъnъ dъlчea 'npîъpipe kape elŭ akъm aвea,
Klomчele ɯi kpenъskъlъlŭ înainte-ĭ dъnɲъea.
Maĭ nъɲinŭ stpъlъчitoape, dap de чeca napte, sta,
Npe aчelaɯĭ nibelŭ, lъna,—kape îɯĭ îmnpъmъta
De la soape-a sa lъminъ; ɯi 'n aчea distanɲ' a statŭ,
Ka o вnikъlъ de soape, nънъ чe a înontatŭ.
Atъnчĭ ɯi ea lъminъndъ s'apъtź la pъsъpitŭ,
Ɯi ne osiea чepeaskъ kъpsъlŭ seŭ ɯĭ-a îmnlinitŭ:
În al eĭ nontъpnŭ imnepiŭ ka peginъ ea domnĕa
Îmnpeвnъ kъ o mie de lъminĭ ne lъngъ ea
Ɯi kъ miĭ de miĭ de stele! Ele-atъnчe s'aŭ iвitŭ
Sъmъnъndŭ skъnteĭ de aвpŭ n' emisfepъlŭ вmilitŭ,
Kape, nentpъ 'ntъĭa oapъ se вedea akвmŭ opnatŭ
Kъ lъmъnъpele-anpinse чe-a sa bolt'aŭ lъminatŭ.
Însepapea ɯî iвipea zopilopŭ de-a natpa zi
Îngepiĭ atъnчĭ sepbapъ.

Dъmnezeŭ eaръшї вorbi.

„Aпele sъ 'nginepeasъ, пeщiї, kpeatъpe вiї!
„Пasepї kъ apiпї sъ sboape пpe пъmъnтŭ, пpeste kъmпiї!“
Шi atъnче se kpeapъ k' ъnŭ kъвъntŭ Dъmnezeeskŭ
Mapї balene ш'animale че înotŭ шi se tîpeskŭ.
Toate чele чele че în aпe, în Pîŭ, Mape шi Izвorŭ
Se пpodъkŭ пe toatъ zioa dъnъ felїъpimea lopŭ.
Пasepile 'napiпate totŭ de astfelїъ s'aŭ kpeatŭ,
Fie-kape dъnъ felїъlŭ kape Dъmnezeŭ le-a datŭ.
Dъmnezeŭ въzъ aчeste k'ъnŭ okїъ beselŭ, bъnŭ шi blъndŭ;
Aпpobă a sa lъkpape ш'a zisŭ bine-kъвъntъndŭ:
„De akъma înainte kpeштeцї шi въ îmmъlцiцї;
„Boї, aчele че în Mape шi în Pîъpї lъkъiцї,
„Le ъmпleцї de felїъlŭ вostpъ; eap boї, чele че sbъpaцї,
„Въ'mъlцiцї пpeste пъmъntъlŭ пe-ale kъpъї цъpmъpї staцї!“
Atъnчї, mъpile шi toate aпele че kъpgŭ saŭ staŭ,
Stpъmtopї, golfъpї, pîъpї, lakъpї, dъnъ вintъlŭ kape aŭ
Aŭ simцitŭ шiшkindŭ în ele ka în niшte fъpnikapї
O mъlцime fъpъ nъmъpŭ de пeштї miчї шi de пeштї mapї,
Kape kъ ale lopŭ apiпї шi kъ solzii lъчitopї
Lъnekъ sъb ъnda вepde ka fantasme пe sъb nopї.
Fъkъndŭ gpъпe пpe sъb aпe, ъniї staŭ totŭ pъmegъndŭ
Epbї че kpeskŭ în fъndъlŭ mъpeї; alцii penede fъgъndŭ
Ipin snelъnче de kopale faцa aпeї beseleskŭ,
Apъtъndŭ în gîokŭ la soape solzii lopŭ kape lъчeskŭ!
Alцiї în ale lopŭ skoїче, staŭ ш'aшteaптŭ liniшtiцї
Ъmeda lopŭ de-mъnkape ka 'n чetate adъmbpiцї.
Beseliї Biцeї de mape шi Delfiniї kokoшaцї

Пре al търеї lъчіѫ saltъ, stîndѫ пре ъnde legъnaџї;
Пештї de gpeътate mape, tъвъlindъse пpin fъndѫ
Мішкъ ka o вijъlie oчeanълѫ чelѫ пpofъndѫ.
Akolo Leвiatanълѫ, kpeatъpa чea таї gpea
Че-a пътътѫ натъpa faче, пpeste-abisѫ se întindea
Ka ъnѫ etepnѫ пpomontopiѫ; kъndѫ dopmia saѫ înota
Epa dъn' a lъї gpeime ka ъnѫ џъpтѫ че s'apѫ тішka;
Ѳpekile-ї ъpieше mapea 'ntpeagъ o sopвїa
Ші пе пъpї afapъ iapъшї pesъflъndѫ o asвîplїa.
Întpe gъъpї ш' întpe malъpї ъnde adъпostѫ gъseskѫ
Пasepile sbъpътoape, mii de kъїbъpї se ъpzeskѫ;
Akolo se snapge oълѫ ші se въdѫ тpemъpътopї
Пъї golamї kape пе ъpтъ fakѫ apiпї de sbopѫ în nopї,
Ші înълџîndъ-se în aepѫ џinъ ші desпpeџъeskѫ
Astѫ пътъпtѫ че din пълџime eї sъb noъpї îlѫ пpiвeskѫ.
Пе înalte stînчї piпoase ші пе чedpi gigantemtї,
Бepze, Вълъpї îшї fakѫ kъїbъpї ka în pegiънї чepeштї.
Ѳnele a-lene sboapъ пintpe aepѫ џiвindѫ;
Altele mepgѫ totѫ gpътadъ, altele mepgѫ шipвindѫ:
Stagiвnele-anвale пpesimџindъ-le пopneskѫ
Каравапе-aepiene че la timпѫ kълътopeskѫ
Кътpe lokъpile ъnde, dъпъ felївpimea lopѫ,
Ele потѫ fъp' de невое sъ tpъeaskъ таї вшopѫ.
Ast felїв bepzele 'nџelente în totѫ anълѫ tpekѫ sbъpъndѫ
Кътpe altъ џearъ поъъ, пene 'n aepѫ semъпъndѫ.
Alte таї тървnte пasepї toatъ zioa чipineskѫ,
De пе-o pamъpъ пе alta sbъpъndѫ kodpi 'nвeseleskѫ:
Кънtъ 'n kpîngъpї ші sъsпinъ, de kъ seapъ пънъ 'n zopї,

Tinepe kъntърї ші imnърї, вesele прівigitорї.
Alte пasepї iapъшї skaldъ, kъ вnъ aepъ maestosъ,
Пре nîpae ші пре lakърї, пentъlъ lopъ avelъ пъfosъ:
Mъndpъ ka ші o peginъ, Lebъda, kъ gîtъ-apkatъ,
Kъ-albe apiнї înвestitъ ka k'o mantъ de 'mnъpatъ,
Stъ пe вnde ші se mішkъ, zioa поantea пънъ 'n zopї;
Kъte-o datъ lasъ апа, kъчї îї плаче вne opї
A пріві de sъsъ пътънtъlъ.
Alte пasepї. eapъшї sънtъ
Че nъ notъ ka sъ tpъeaskъ de kътъ пе вskatъ пътънtъ:
E kokoшъlъ kape штie din instinktъ a anъnga
Opele tъkъte-a поnneї прin ginънda limba sa;
Ші Пъънъlъ avelъ mîndpъ, kape este adopnatъ
Kъ o koadъ stpъlъчîtъ, neste kape-a sътънatъ,
Dъn' al eї kanpiнъ natъpa, minънatele kъlopї
Че se въdъ în kъpkъbee ші în stele ші în sopї.
Astfelїъ atънчї zioa toatъ пешtї 'n апе aъ sъltatъ . . .
Пasepї aъ kънtatъ în aepъ... zioa-aчinчea s'a sъpbatъ!
Î̂n finitъ zioa a шesea, чea maї de пе вpmъ zi
A kpeaнiънeї, mъndpъ ші mъpeaнъ se iві.
Dъшnezeъ a zisъ atънче:" Пре пътънtъ eъ mai boeskъ
„Sъ se naskъ felїъpite animale чe tpъeskъ;
„Tъpme, bestiї ші pentile, fie kape 'n felїъlъ seъ!"
Askъltъndъ atънчї пътънtъlъ opdinъlъ lъї Dъmnezeъ,
Fpъktifepъ-ї sînъ de-odatъ miї de kpeatъpї nъskъ:
Toate 'ntpegї, bine fopmate, пpekътъ Dъmnezeъ чepъ.
Din пътънtъ ka dintp'ънъ fapmekъ, de odatъ s'aъ skъlatъ
Din kъmniї, din mъннї, din tъfe, ka kъm s'apъ fi deштentatъ

Xiapъle чele selbateчĭ, iчĭ kolo пъpekĭ mepgъndŭ,
Bitele чele domestiчĭ, тъpme тъpme пъшъnъndŭ.
Iчĭ se вede o gĭънkъn̆ъ kape s'a îmпedekatŭ
De ънŭ moшopoĭъ чe 'n kale-ĭ stabilъ sa 'nfъn̆iшatŭ.
Maĭ înkolo ънŭ Leŭ poшъ, чe se gpénъnъ mepeŭ
Ka sъ easъ de sъb stънkъ ънde s'aflъ kopпълŭ seŭ,
Шi s'asвъple, ka kъndŭ skaпъ de-ънŭ lan̆ŭ чe'l a fost legatŭ,
Skътъpъndъ–шi sъpa koamъ, шi n̆inъndŭ ka ънŭ тъpbatŭ.
Ънn̆a, Tigpълŭ, Leoпapdълŭ, ka шi Kъptin̆a emindŭ,
Sвъplŭ n̆ъpъna 'nbъkъn̆itъ пe de-asънpa lopŭ mъgindŭ.
De sъb n̆ъpmъpĭ se pъdikъ kaпete kъ pamъpĭ mapĭ,
Шi în toaĭ' a lopŭ mъndpiъ pъsapŭ Чepbiĭ чeĭ fъgapĭ.
Бexemotълŭ gposŭ шi mape, din пъmъntълŭ seŭ natalŭ
Abĭa пoate sъ-шĭ deskъpче kopпълŭ seŭ чelŭ kolosalŭ.
Oile чele lъnoase, mĭeiĭ lopŭ чe 'n kpъngъpi sapŭ,
Kaпpele чe mepgŭ pesle n̆e, kĭap ka плъntele pъsapŭ.
Kpokodilълŭ, Kalълŭ Mъpeĭ, staŭ ъĭmin̆ĭ шi вopŭ a шti
Dakъ aпa saŭ пъmъntълŭ le e datŭ a lъkъi.

Totŭ odatъ se пpodъse, ka пpintp'ънŭ înkъntъmъntŭ,
Шi totŭ felиълŭ de insekte тъpътoape пpe пъmъntŭ:
Ънele, kъ apiпĭoape, sъpindŭ de пe flopĭ пe flopĭ,
Mъndpe шi îmпestpin̆ate kъ totŭ felĭълŭ de kълopĭ;
Altele de altъ fopmъ, lъngъpe n̆e, miчĭ шi mapĭ,
Se тъpeskŭ пpe epbĭ, пpe тъfe, пpe тълпinĭ шi пpe тъfapĭ.
Maĭ sъntŭ ънele ka шepпiĭ, kape se 'nkolъчeskŭ
Шi fъp' a aвea пiчioape în totŭ lokълŭ se тъpeskŭ.

Eap Fъpnika ekonoamъ se totŭ пoaptъ пe 'nчetatŭ
În totŭ lokълŭ шi adънъ totŭ чe aflъ de mънkatŭ,

Ka kъndŭ biata se aштeaпtъ la вnŭ вiitopĭв maĭ gpeŭ:
De шi mikъ, dap întpъnsa este вnŭ kвpajŭ de leŭ!
Ka modelŭ d' egalitate, kape поate ва вeni
Bpe odatъ 'n astъ lвme lвmea toat' a o вni,
Seminдiile eĭ toate поnвlape se adвnŭ,
Ш' opĭ че felĭв de 'ndestвlape se îmпapte în komвnŭ.
Aпoĭ вine 'n poiŭ Albina че nвtpeшte ne 'nчetatŭ
Kв плъчepe вoдв-ĭ lenemŭ, din totŭ че a adвnatŭ;
Ale eĭ kъввдĭ de чearъ mъestpite fabpikъndŭ
Пвne 'n ele dвlчea mĭepe че-o kвlege flopĭ вgъndŭ.
Чele lalte-sŭ fъp de nвmъpŭ, tв шtiĭ bine че felĭв sъntŭ,
Kъчĭ le-aĭ datŭ nвmipĭ, шi este de пpisosŭ al meŭ kввъntŭ.
Kвnoшtĭ шépnele чelŭ mape, de kъmпiĭ lokвitopĭв,
Mape, lвngŭ, kв okĭ de-apamъ, mape шi îngpozitopĭв;
Sвnъpape nв-дĭ adвче, шi-ĭ menitŭ a tc-askвlta.
Întpв toat' a sa mъpipe akвmŭ Чepĭвlŭ lвmina
Ш i вmbla dвnъ mimkapea kape ĭ-a пpeînsemnatŭ
Mъna чelвĭ de sвsŭ, kape toate чele le-a kpeatŭ.
Fъkвtŭ, gat' akвm Пътънtвlŭ zîmbia 'n toatъ поmпa sa.
Пe вskatŭ, în anъ, 'n aepŭ, вmbla, înota, sbвpa
Bite, пeшtĭ, пasepĭ mвlдime. Însъ înk' a шesea zi
Nв-шĭ fъkвse kвpsв 'n чepĭвpĭ: вpma înkъ a lвчi.
Linsĭa înkъ пentpв lвme, epa înkъ nefopmatŭ
Kanвlŭ-d'-onep'al natвpeĭ чelŭ maĭ пepfekдionatŭ.
Tpebвea sъ se kpeeze o fiinдъ пe пътънtŭ
De kътŭ toate maĭ sвnpetъ шi dotatъ kв kввъntŭ,
Kape kв înдeлeпчĭвnea mi kв demnitatea sa
Чelelalte kpeatвpe sъ le поatъ gвверna;

*

Fiinꝺъ mapinimoasъ, kape kĭap kъ Dъmnezeŭ
Sъ se noatъ înꝺelege ka kъ ънъ прinчiinŭ alŭ seŭ;
Kape însъ kъnoskъnꝺъ-шĭ пe-alŭ seŭ bine-fъkъtopiъ,
Kъ-a lъĭ inimъ s'adoape прe înalтъlŭ Kpeatopiъ.
De aчeea atъnчĭ Tatъlŭ чelŭ din чepiъ, Omnipotentŭ
Шi Etepnŭ (kъчĭ ънde oape nъ se aflъ elŭ прesentŭ?)
Kъtpъ Fiiъ kъвъntŭ astfeliъ: „Akъmŭ omъlŭ sъ kpeъmŭ!
„Шi a noastp' asemъnape întpъ toate lъĭ sъ-ĭ dъmŭ;
„Прeste пeштii чeĭ din ane, прeste пasepĭ kape sbopŭ,
„Прeste вite шi pentile, elŭ sъ fiъ domnitopŭ!“
Zikъnꝺŭ asta, elŭ пe tine, te fopmĭ, Adam, kъm eштĭ;
Пъlbepe lътŭ шi ꝯъpъnъ! шi, пentpъ ka sъ tpъeштi,
O sъflape de вiaꝯъ elŭ în nъpile-ꝯĭ sъflĭ;
Dъnъ kinъlŭ seŭ чelŭ пpoпpiŭ, elŭ întokmaĭ te kpeĭ.
Astfelĭъ agiънseшĭ, Adame, sъfletŭ tpъitopiъ a fi.
Dъmnezeŭ, bpъndŭ totŭ odatъ maĭ mъltŭ a te fepiчi,
Fъkъ пe a ta soꝯie, пentpъ sъminꝯia ta.
Elŭ la amъndoĭ въ dete bine-kъвъntapea sa,
Zikъnd: „Mepgeꝯĭ de akъma: kpeштeꝯĭ шi въ îmmъlꝯiꝯĭ:
„Ъmnle-se de boĭ nъmъntъlŭ, шi прe elŭ boĭ sъ domniꝯĭ!
„Sъb nътepea вoastpъ fie вietъꝯile чe sъntŭ
„Шi în ane, шi în noвpĭ, шi 'n tolŭ lokъlŭ пe nъшъntŭ!“
Atънчĭ, прekъm штii, te-adъse în astŭ lokŭ desfътътopiъ,
În gpъdina asta mape ънde-a-totъlŭ-kpeatopiъ
A nlъntatŭ atъꝯĭa apbъpĭ чe пpivipea o ъimeskŭ,
Шi ꝯĭ-a datŭ destъlъ boĭъ, din toꝯĭ пomii чe podeskŭ,
(Kъчĭ aivĭ sъntŭ de totŭ felĭъlŭ kape прe nъmъntŭ notŭ fi)
Sъ aĭbĭ fpъktъlŭ kape-ꝯĭ nlaчe, ka sъ поꝯĭ a te nътpi.

Dap ne apbъpъlъ mtiinŋeĭ, kape dakъ 'l aĭ gъsta
Kъnomtĭ binele mi pъъlъ, nъ beĭ nъne mъna ta;
Mъnkъndъ fpъktъlъ seъ, îndatъ emtĭ kъ moaptea osъnditъ;
Nofta dap ŋĭ-o domineazъ ka sъ fiĭ de ea fepitъ.
Dъmnezeъ aiмĭ înkeĭe: mi avele ve-a kpeatъ
Bъzъndъ kъmъ kъ toate-sъ bine, însъmĭ elъ s'a admipatъ.
Astfelĭs Seapa mi Aъpopa, anlъъdap' a mesea zi,
Mi Kpeaŋisnea 'ntpeagъ kiapъ de sine se ъĭmi.
Kpeatopĭslъ învetеazъ; însъ nъ kъ doap' abea
Elъ neboe de penaosъ; elъ zivea mi se fъvea.
Dap boi sъ se întoapkъ, în lъkamslъ seъ vepeskъ,
Sъ kontъmule de akolo globslъ nostps nъmъnteskъ —
Ш' astъ lъme noъ kpeatъ, mi sъ bazъ maĭ kspatъ
Kъmъ s' apatъ 'n nepsnektivъ; mi aveea ve-a kpeatъ
De pъsnsnde 'n fpъmъseŋe mi în bъnътatea sa
Kъ ideea sa vea mape ve abs de a kpea.
Elъ se înъlŋa la vepĭspĭ, mi se absĭa sъnъndъ
Mĭĭ de xapne-apmonioase, snivepsslъ înkъntъndъ.
Ana, Aepslъ, Пътънтslъ, atsnvĭ s'aъ înssfleŋitъ
(Dap ts îŋĭ adsvĭ aminte, kъvĭ atsnvĭ le-aĭ absitъ!)
Vepĭspile kъmъ mi toate Stelele aъ pessnatъ;
Konstelaŋisnĭ, Planete, toate 'n kalea lopъ aъ statъ,
Ka s' askslte mi sъ bazъ kъmъ la vepĭspĭ se 'nъlŋa
Dъmnezeъ kъ a sa nomъ. Totъ-odatъ mi kънta:
„Bъ deskideŋĭ, bъ deskideŋĭ, nopŋĭ eternе, nopŋĭ verешtĭ!
„Bъ deskideŋĭ ka sъ intpe, kъ-aĭ seĭ naшĭ Dъmnezeeшtĭ,
„Kpeatopĭslъ avelъ mape ve se 'ntoapve lъъdatъ
„Dъnъ ve o lъme 'ntpeagъ 'n mese zile a lъkpatъ!

„Bъ deskidenĭ de akвma, въ deskidenĭ dese opĭ,
„Kъvĭ adese opĭ lъkamвlŭ velopŭ maĭ dpenĭ mвpitopĭ
„Черчetatŭ ва fi de Domnвlŭ Dвmnezeвlŭ velŭ vepeskŭ;
„Bop fi bine въzвnĭ dpenĭii de okiвlŭ Dвmnezeeskŭ,
„Ши прin îngepĭ ва tpimite akolo eptapea sa.“
Avest-felĭв kъnta koptegĭвlŭ glopiosŭ kъndŭ se 'nъlya!
Iap Kввъntвlŭ nintpe vepĭвpĭ (kape ши-aŭ deskisŭ вnъndŭ
Ale sale nopnĭ de aвpŭ) вpmĕ kalea ва tpekъndŭ
Dpentŭ la Kasa vea etepnъ, l'al lвĭ Dвmnezeŭ nalatŭ.
Epa dpвmвlŭ lapgŭ ши веselŭ, totŭ de stelc npesъpatŭ:
Totŭ de stele ka avele kape noantea stpъlвveskŭ!
Kalea-Pobilopŭ le шtie, kъvĭ ne dъnsa likвpeskŭ;
Kalea-Lantelвĭ le шtie, kъvĭ din ele шĭ-a fъkвtŭ
Брîŭ îmnestpinatŭ de stele.... ши тв штіі, kъvĭ le-aĭ въzвtŭ.
Dap npeste Eden akвma вmbpele se întindea,
Ши a-шentea 'ntвnekape Vниepвslŭ kвnpindea.
Kpenвskвlвlŭ întpe вmbpe înotъndŭ la pъвpitŭ
Beneă sъ anвnne lвmeĭ kвmŭ kъ noantea a venitŭ.
Npe înaltвlŭ вntвlŭ Mвnte, kape este 'nkonjвpatŭ
Totŭ de fвlgepe ши вmbpe, mвnte fiksŭ ши nemiшkatŭ,
Mвnte sakpв вnde шede totŭ deaвna Dвmnezeŭ,
Akolo veni sъ шazъ Fiĭвlŭ lъngъ Tatвlŭ seŭ.
La kpeanĭвnea lвmeĭ ши elŭ fвse nevъzвtŭ
Lъngъ Tatвlŭ, ши totŭ timnвlŭ kъtŭ fъkв че a fъkвtŭ,
Kъvĭ ast-felĭв Omninpezenna ape npivilegĭв vepeskŭ.
În penaosŭ atвnvĭ Domnвlŭ, kв kвvъntŭ Dвmnezeeskŭ
Zioa-a шentea a въzвt'o ши o a sanktifikatŭ,
Пentpв kъ de alŭ seŭ lвkpв elŭ pemase 'ndestвlatŭ.

Însъ în tъчepe sakpъ totъlŭ nъ se mъpgini:
Xapna nъ 'nчetĭ sъ lъkpe, Lipa nъ se ъmili;
Alъъta, mi Timbanъlŭ, mi Opganele чepeшtĭ,
Kъ-ale lop koapde de aъpŭ mi kъ kopъpĭ îngepeшtĭ,
Nъ 'nчeta de a npodъчe dъlчĭ akopdъpĭ m' apmonii
Mi aчele maĭ sonoape delipoase melodii.
Sakpъlŭ Mъnte întpe noъpĭ de npofъme s'askъndea,
Kъчĭ tъmъetopĭ de aъpŭ în totŭ lokъlŭ tъmъea.
Чepĭъpile m' Ъniвepsълŭ aŭ kъntatŭ kpeapea lopŭ,
Lъkpълŭ totŭ de mese zile astfelĭъ a kъntatŭ în kopŭ:
„—Mapĭ sъntŭ lъkpъpile tale, Ieхова! nъtepea ta
„Mapginĭ n'ape! nivĭ o minte nъ le noate mъsъpa.
„Nivĭ o limbъ nъ e 'n stape ka sъ snъe чe-aĭ fъkътŭ.
„Mъltŭ maĭ mape eштĭ akъma, de kътŭ kъndŭ tъ aĭ bътътŭ
„Îngepii gigangĭ чe-asъnpъgĭ aŭ boitŭ a se skъla!
„Ш' atъnvĭ fъlgepele tale apътaŭ mъpipea ta,
„Însъ e maĭ mape lъkpъ de-a kpeá din înчenътŭ
„De kътŭ de-a sfъpma aчeea чe odat' a fostŭ fъkътŭ.
„Чine nъ kъnoamte, Doamne, npe-nътepnivia ta?
„Ъшopŭ fost'a nentpъ tine a pesninge m'a sfъpma
„Snipitele anostate, kape te-aŭ nesokotitŭ;
„În konsiliъpĭ demepte ele s'aŭ fostŭ sъmegitŭ
„A skъdea a ta Mъpipe, mi în nekpedinga lopŭ
„A petpage de la tine npe aчeĭ чe te adopŭ.
„Aчelŭ kape se înчeapkъ mi вpa a te mikшopa
„Totŭ maĭ mъltŭ adeвepemte npe-nътepnivia ta;
„Neamivii tъĭ atъnve pъълŭ tъŭ aŭ meditatŭ,
„Ш' aчelŭ pъŭ s'a 'ntopsŭ snpe bine, mi tъ eштĭ maĭ lъъdatŭ.

„Мъртвріе este lвmea asta че se 'nfiinдъ,
„Черів апропietъ de поарta черівлві, ші se fвndъ
„Пре o Mape kpistalinъ! авestъ черів петъpginitъ
„Че se вede de denapte totъ de stele 'наввдitъ;
„Ші npedestinatъ e поate пентрв fie-kape stea,
„Пе-alъ ей globъ seaъ mikъ seaъ mape, kъte-o lвme a авea.
„Întpe aste lвmї че toate Вниверсв 'nkiпвeskв,
„Se gъseштэ ші Пъmънтълъ, вnde oamenї lъkвeskъ;
„Lъkашъ вeselъ kape ape de jвp-înпpejвpълъ seъ
„Oчeanвлъ seъ чelъ пропріъ, kape чipkвlъ mepeъ.
„De трей орї fepiчiдї fie oamenїї de пре пъmънтъ,
„Къpop Dвmnezeъ le дete al seъ кіпъ ш'alъ seъ кввънтъ!
„De трей орї fepiчiдї fie oamenїї ші fiї lopъ,
„Kapi lъkвeskъ пъmънтълъ ші пре Domnвlъ îlъ adopъ!
„Пре пъmънтъ, пре апе, 'n aepъ, їa пвs Domnвlъ domnitopї!
„Ші le-a zisъ sъ se 'mвlдeaskъ ші sъ-ї fie-adopatopї!
„De трей орї fepiчiдї fie dakъ ей їшї пред вeskъ
„Fepiчipea lopъ ші dakъ în dpentate stъpвeskъ!“
Кънта ast-felїв, ші în черіврї *alelвїа* pesвnѣ;
Astfelїв de atвnче zioa Sabatвлві se пъstpѣ.

— 1852 —

XXXV.

TIMPULŬ ŞI AMORULŬ.

Ъn Moшneagъ boindъ sъ tpeakъ
Ъn пъръъ че'n kale-ї sta,
Ne шtiindъ че felъ sъ fakъ
Ajъtopъ черъndъ stpiga:
Oamenї bъnї, beniцї la mine;
Timпъlъ чelъ bъtpъnъ sъntъ eъ!
Въ boiъ faче kъte-ънъ bine,
Kъчї sъntъ bъnъ de felъlъ meъ.
Ajъtaцi-mї ka sъ tpekъ;
Aпa-ї mape шi mъ 'nekъ.

Aвzindв-lă de denapte
Ună lвntpaшă nвmită Amopiă,
Lъsă toate la o napte,
Ka sъ-i dee ajвtopiă.
Dap o mъndpъ koniliuъ
Nв-lă lъsa de lъngъ ea,
Шi kв tpemвpă ne gвpiuъ
Îlă pвga ш'aша-i zivea:
„Eă odatъ am вpвtă sъ-lă tpekă
Шi amă вpвtă sъ mъ înekă,

Zîmbindă dвlve-Amopîвlă sape
Penede în lвntpea sa;
Se apвnkъ 'n ana mape
Шi învene a bîsla;
Sboapъ neste ana latъ,
Ka vnă kopbă de bъntă gonită,
Tpeve dinkolo odatъ
La Moшneagвlă obosită:
Xaĭ, moш Timnă, ka sъ te tpekă;
Nв te teme nв te 'nekă.

Eĭ se sве în lвntpea mikъ;
Lвntpea 'nvene a sъlta,
Iap lвntpaшвlă fъpъ fpikъ
Totă snpe mală npibindă kъnta:

„Kъndŭ kъ-Amoріъlŭ Timпъlŭ treче,
Biaџa-ĭ dъlче ka ъnŭ bisŭ,
Inimioapa nъ e peче,
Sъfletъlŭ e 'n papadisŭ.
Koпiliџe, eatъ trekŭ;
Timпъlŭ trekŭ ші nъ mъ 'nekŭ.“

Eatъ пe ne aштentate
Lъntpea 'n mijlokŭ s'a oпpitŭ;
Kъчĭ lъntpaшъlŭ nъ maĭ пoate
Braџъlŭ seŭ a amopџitŭ!
„Nъ џi-amŭ sпъsŭ, stpiga fetika,
Kъ kъ Timпъlŭ o sъ neĭ?
Kъ-ĭ sъ-џĭ nepzĭ ші lъntpiчika
Kape пoaptъ anii meĭ?
Nъ џĭ-amŭ sпъsŭ k'am bpътŭ sъ-lŭ trekŭ
Ші epamŭ ka sъ mъ 'nekŭ?“

Atъnчĭ Timпъlŭ kape-adъче
Opĭ ші че kъ mъna sa
Bîsla 'ntinde, lъntpea dъче,
Ші înчепе a kъnta:
„Kъndŭ Amopъlŭ amopџeште
Timпъlŭ e de ajъtopiŭ,
Timпъlŭ lъntpea kъpmъeште
Timпъlŭ treче пe Amopiŭ.

Koniliцъ, eatъ tpekŭ
Пe Amopĭŭ ш nъ-lŭ înekŭ.

(Imit.)

XXXVI.

CANTECU.

Че ар фаче астъ лъме
Ши чел пîй че кърде 'н сънме,
Дакъ соаре 'н черîъ н'ар фи?
Аша'ї, драгъ, к'ар пери?

Сънне-мї, драгъ копилицъ,
Че ар фаче о гарофицъ,
Дакъ роъ нъ арй фи?
Аша-ї къ s'арй вемтеји?

Noantea чea întъnekoasъ
Ши atъtъ de fiopoasъ,
Dakъ lъna n'ap lъvi,
Doamne! dpagъ, tpist' ap fi!

Besela пpiвigitoape,
Ap пътea kъnta ea oape
Пpimъвapa de n'ap fi?
Sъpmъnika, ap mъpi!

Sъfletъlъ чe пътimemte
Ши de dopъpï se zdpobemte,
Kъndъ sпepanпe n'apъ nътpi,
Kpezï, tъ, dpagъ k'ap tpъi?

Dap eъ kapeпï-înkinъ пie
Opï чe вisъ saъ пoesie,
Daka tъ nъ m'aï iъbi,
Oape, dpagъ, n'aшï mъpi?

XXXVII.

LA O COPILĂ.

Че аĭ зіче, копіліңъ,
Кънdă ңi-amĭ sпъne kъ iъbeskă
Съ mъ ъĭtă l'a ta gъpiңъ,
L'al tъă zimbetă îngepeskă?
Тъ, че nъ mtiĭ mъn' akъma
Че е ворва de amopiă;
Тъ, че nъ kънomtĭ niчĭ glъma
Ънъĭ okĭъ npofъnътopiă;
Кънdă ama te-amĭ întpeba,
Aĭ pъsпънde tъ чева?

Че аї зіче кѣндѫ ци-ашї зіче
Кѫмѫ кѣ тѫ în stape ештї
Пе внѫ омѫ sѣ-lѫ faчї fepiче
Saѫ sѣ-lѫ ші nefepiчештї?
Тѫ че штіі nѫmaї вірtѫte
A вpma ші a simци,
Тѫ че fantele плѣкѫte
Аї denpinsѫ a le iѫbi;
Кѣndѫ aша te-ашї întpeba,
Аї pѣsnѫnde тѫ чева?

Че аї зіче тѫ, konilѣ,
Кѣndѫ вnѫ тѣnѣpѫ te-ap pѫga
Ka sѣ aiвї de dѣnsѫlѫ milѣ
Ші de sѫfepinца sa?
Тѫ че-amopѫlѫ ш'alѫ seѫ nѫme
Поate le desnpeцѫeштї,
Тѫ че n'aї черкатѫ în lѫme
Sѫfepinце sѫfleteштї;
Кѣndѫ aша te-ашї întpeba,
Аї pѣsnѫnde тѫ чева?

Че аї зіче кѣndѫ ци-ашї snѫne
Кѣ тѫ daka m'aї iѫbi
La пічоape eѫ ци-ашї nѫne
Віаца mea кѣtѫ ашї трѣі?

Tъ че nъ штіĭ че-і віаца
Ші menipea-і пре пътънтъ,
Tъ че n'aĭ gъstatъ dъlчeaца
Ъnъї dap чepeskъ ші sfънтъ;
Кънdъ аша te-ашї întpeba
Aĭ pъsnъnde tъ чева?

Че aĭ ziче tъ, iъbitъ,
Daka te-ашї înkpedinца,
Къ o Mъsъ adopmitъ
L'al тъъ вїepsъ s'ap deштenta?
Tъ, че-a mea înkpedinцape
Поate nъ aĭ аштentatъ;
Tъ, че-a Mъselopъ кънtape
Поate nъmaĭ aĭ вisatъ;
Кънdъ аша te-ашї întpeba
Aĭ pъsnъnde tъ чева?

Dap tъ тpemъpї, koniliцъ!
Tъ плечї okiї sцpe пътънтъ;
Nъ maĭ pîde-a ta gъpiцъ....
Nъ-mї pъsnъnzї нічї ънъ къвънтъ...
Пентълъ тъъ îlъ въdъ къ bate....
Okiї тъї se pътъческъ;
Вpeĭ sъ-mї sпъї чева ші поate
Къвinцele îцї linseskъ.

*

Мъ ізвешті? ѕпѕне ѕпѣ *Da!*
Nѕ мъ вреї? ѕпѕне ѕпѣ *Ба!*

XXXVIII.

FLOAREA AMORIULUĬ.

Întp'o gpъdinъ mъ preъmblamъ,
Ші la ĭъbita mea kъgetamъ;

Nъ mtiъ, ka mine, dakъ mi ea,
Bpe o simgipe atъnчĭ aвea.

Flopile пarkъ n'aвeaъ miposъ.
Ziчeamъ: чe lъkpъpĭ fъpъ folosъ!

Прівigitoapea mi se пъpea
Nesъfepitъ, ka kobe pea.

Gpiepъlъ пape kъ mъ 'ntpista,
Kъndъ altъ datъ mъ înkъnta.

Sopgentea dъlчe пъpea kъ stъ;
Nivĭ o mъpmъpъ din ea nъ dъ.

„O, gpъdinape!
Чe pъъ îmĭ пape
Kъ nъ aĭ flopĭ.
Ці-amĭ da пe-o floape
Mipositoape,
Opĭ чe komopĭ.

Прівigitoape
Înkъntъtoape,
Чe aĭ пъцitъ?
Ці-aĭ пepdътъ lokъlъ?
Вочea? nopokъlъ?
Emtĭ de пepitъ?

Gpiepъ въpatekъ,
Gpiepъ sbъpdatekъ,
Че ци̯inï aша?
Nъ-ци̯ pide ци̯ie
Bp'o bъkъpie,
Sпpe a kъnta?

Sopginte de-апъ,
Bino de-adапъ
Sъfletъlъ meъ.
Gpъdina пepe:
Floapea te чepe
Sъ kъpgï mepeъ."

O jъnъ fatъ че mъ въzъ
De-a mea dъpepe milъ авъ.

Beni la mine ïъte sъpindъ;
Dъndъ-mï o posъ, zise zimbindъ:

„Ци̯ine o floape че amъ gъsitъ,
„Че nъmaï flъtъpï aъ mipositъ.

„Fpъmoasъ floape, floape de-amopïъ

„Dap kъ ънъ miposъ веninъtopъ.

„Eъ nъmaï ъna amъ mipositъ,
„Ш'amopiъ kъ lakpъmï amъ dobъnditъ.

„Kъ toate-aчeste totъ o ïъbeskъ
„S'o amъ în mъnъ ші s'o пpiвeskъ.

„Цine ші dъ-o, de вpeï kъmва
„Sъ te ïъbeaskъ Mъndpъца ta.

„Fpъmoasъ floape, floape de-amopïъ,
„Dap kъ ънъ miposъ веninъtopъ."

Atънчï ïaъ posa ші xotъpeskъ
S'o daъ aчeïa чe eъ ïъbeskъ.

Atънчï natъpa a 'nsъfleцitъ
Ші alъ meъ sъfletъ a 'ntinepitъ.

Flopile toate miposъ aвeaъ,
Шъkъte toate mi se пъpeaъ.

Пpiвigitoapea dъlчe kъnta,
Ші alъ meъ sъfletъ se desfъta.

Gpiepъlъ веselъ шъepъtopъ,

Îmĭ nъpea foapte înkъntъtopĭš.

Апа, sopgentea, kъpgea mepeš...
Epa 'n magie sъfletъlš meš!

XXXIX.

URA MEA.

AMICULUĬ MEŬ D. R.

Totŭ kъgetamŭ sъ dedikŭ kъĭva o поesie
Kапрічіŭ че 'ntъia datъ прin minte-mĭ a трekъtŭ.
Fъkъĭъ deчĭ пentръ asta o mikъ jъkъpie,
Fъkъiŭ, zikŭ, lotŭ ші lotъlŭ în пarteцĭ a kъzъtŭ.
Înkiпъeште-цĭ însъ kъ nъmele menite
Ka sъ kъштige lotъlŭ epaŭ de nъmъpŭ mikŭ.
N'aĭ fi bъkъposŭ поate? dap soapta ne трimite
Пe lîngъ mapĭ foloase ші lъkръpĭ de nimikŭ.
Прiмеште-o, iъbite, ka simплъ sъbenipe
Че soapta цi-o adъче, ші ъitъ-mъ de вреĭ;
Ші în misantpoпie, kîndŭ din nefepiчipe
Tъ веĭ kъdea ka mine, sъ n'aĭ че sъ-mĭ maĭ чеĭ.

Iъbeamъ odatъ lъmea чea mape:
Iъbeamъ saloane sъ fpekъentezъ;
Бърbaŋï ші dame de opï че stape,
Iъбeamъ odatъ sъ salътezъ.
Akъma însъ nъ штіъ de ънde
Bine kъ lъmea nъ o iъbeskъ,
Ші воіъ de dînsa a mъ askънde
Fъръ a-ї sпъne kъ o ъpeskъ.

Iъbeamъ odatъ 'n koпilърie
Apistokpaŋii че mъ поfteaъ
L'ale lopъ mese kъ bъkъpie
Ші a mea Mъsъ o mъgъleaъ.
Ministpi însъ kapi odatъ
Îmї zїчea *dpagъ eъ te isbeskъ*,
Пentpъ nimika se skimбъ 'n datъ;
Mi se fak dъmшanї.... azї її ъpeskъ.

Iъbeamъ bътрънїї: kpedeamъ kъ toate
Sънtъ adeвърърї kъte eї sпънъ;
Прin a lopъ sfatърї kpedeamъ kъ поate
Воіъ пътea mepge пе-ънъ dpъmъ maї bънъ.
Бътрънїї însъ въzвіъ în ъpтъ
Kъ dpentъ ші bine eї nъ iъbeskъ.
Kъ temelia църїї o skъртъ...
Dъ aчeea-mї bine ka sъ-ї ъpeskъ

Iъbeamъ пе чеї че în gъpa mape
Пatpiotismъlъ deifika;
Ші sпepamъ mъlte ka ъпъ kape
M'amъ denpinsъ дъpeї a mъ 'nkina.
Въzъiъ în ъpmъ kъ întpistape
Kъ patpiogii nostъpї iъbeskъ,
Ші intepese fiemte kape!
Dĕ aчeia-mї вine ka sъ-ї ъpeskъ.

Iъbeamъ jъnimea чea libepalъ,
Kape пpinчinii fpъmoase-aвea;
Kape din gъpъ kъ mape falъ
Чepiъ ші пъmъntъpї fъgъdъea.
Tinepii însъ въzъiъ kъ nъma
Fanfaponada 'n lъme iъвeskъ;
Fanta la dъnmi e simnlъ glъma,
De-aчeea-mї вine ka sъ-ї ъpeskъ.

Iъbeamъ odatъ fiingї de-aчele
Че mtiъ вiaga a o 'ndъlчi,
Ші fepiчipea fъpъ de ele
Kpedeamъ kъ 'n lъme nъ noate fi.
Lъaiъ în ъpmъ înkpedingape
Kъ toate sinчep nъ ne iъbeskъ,
Чele maї mъlte sъntъ skimbъtoape.
Oape пe toate sъ le ъpeskъ?

— 1853 —

XL.

AḊĬ NEBUNŬ ŞI MĂĬNE CU MINTE.

Oamenĭ bъnĭ! amŭ npinsŭ la minte.
Astъzĭ eatъ kъ bъ snъnŭ
Kъ de mъne înainte
Nъ maĭ sъntŭ aша nebъnŭ.
Пentpъ чea din ъpmъ datъ
Astъzĭ ka nebъnŭ glъmeskŭ,
Iap de mъnĭ inima-mĭ toatъ
La pъbdape-o osindeskŭ.
Zъŭ! de mъnĭ o osindeskŭ.

Nъmaĭ astъzĭ kътръ ꙗearъ
Eŭ maĭ zikŭ kъ-sŭ natpiotŭ.
Iap de mъne, lъmea ꙗearъ,
Mъ fakŭ blъstъmatŭ de totŭ.
Astъzĭ ne чeĭ kapi-o прadъ
De dpentъꙗĭ îĭ maĭ xъleskŭ;
Iap de mъnĭ kъ eĭ fakŭ nadъ,
Шi de bine-amŭ sъ-ĭ вorbeskŭ,
Zъŭ! de bine-amŭ sъ-ĭ вorbeskŭ.

Nъmaĭ astъzĭ înk' odatъ
Ka nebъnŭ maĭ snъiŭ la toꙗĭ
Kъmŭ kъ natpia-ĭ trъdatъ
Dakъ kpede 'n Fanapioꙗĭ;
Iap de mъnĭ kъ xotъpipe
Kъgetŭ ka sъ-ĭ mъgъleskŭ,
Kъчĭ ne 'nalta kъrmъipe
Eĭ în toate-o xъꙗъeskŭ.
Zъŭ, în toate-o xъꙗъeskŭ.

Nъmaĭ astъzĭ bepbantŭ mape
Sъntŭ kъ вekiъlŭ meŭ amopiŭ;
Iap de mъnĭ kъ înfokape
Пentp'ънŭ îngepŭ amŭ sъ mopĭъ.
Nъmaĭ azĭ ka totŭdeaъna
K'opĭ чe fatъ maĭ glъmeskŭ,

Eap de mъnĭ nъmaĭ ne ъna,
Mъndpa mea, amŭ sъ ĭъbeskŭ.
Zъŭ, ne ea amŭ sъ ĭъbeskŭ.

Nъmaĭ astъzĭ bepsъpĭ pele
Ka aveste boiŭ lъkpa;
Iap de mъne Mъseĭ mele
Îĭ daŭ boie-a mъ bĭta.
Nъmaĭ astъzĭ noesia
Dĕ adebъpъpĭ o ĭъbeskŭ;
Iap de mъne pansodia
La minvĭъnĭ o xъpъzeskŭ.
Zъŭ, de mъnĭ o xъpъzeskŭ.

Nъmaĭ astъzĭ boiŭ maĭ snъne
Kъ mъlte kanete mapĭ
. . . . . .
Iap nъ nentpъ nostъpĭ papĭ.
Dap de mъnĭ bp'ъnŭ omŭ kъ minte
De-mĭ ba snъne kъ gpeneskŭ,
Îĭ snъiŭ dpentŭ în tpeĭ kъbinte
Kъ nebъnŭ îlŭ sokoteskŭ.
Zъŭ, nebъnŭ îlŭ sokoteskŭ.

XLI.

SĂRACULŬ FERICITŬ.

Epa unŭ omŭ sъpakŭ însъ ҷinstitŭ,
De soaptea sa în totъlŭ mъlţъmitŭ.
Elŭ nъnea sa npin mънk' o adъna
Ші kъndŭ mъnҷea de-anъpъpea kъnta:
„O, maĭka mea! tъ kape m'aĭ nъptatŭ
„În al tъŭ sinŭ mi m'aĭ fъkътŭ bъpbatŭ!
„Ънde eштĭ tъ, tъ kape m'aĭ ĭъbitŭ?
„Sъ вezĭ kътŭ sънтŭ în lъme fepiҷitŭ,

„O, maĭka mea! eŭ înkъ n'amŭ ʁĭtatŭ
„La moaptea ta kъndŭ tʁ m'aĭ kiematŭ.
„Mʁpindŭ mĭ-aĭ zisŭ: O, dpagъ fьtʁlŭ meŭ!
„Bъdŭ k'oĭʁ sъ mopĭʁ, aша ва Dʁmnezeŭ.
„Askʁltъ dap ʁnŭ sfatŭ че boĭʁ a-ɲĭ da;
„Шi de-ĭ gpeшi, tʁ mъ beĭ blъstъma.
„Kътŭ beĭ tpъi, fiĭ, fьtʁlŭ meŭ, чinstitŭ,
„Шi sigʁpŭ fiĭ kъ beĭ fi fepiчitŭ.

„Ax! de atʁnчĭ, o, maĭk' amŭ pъmasŭ eŭ
„Konilŭ stpъinŭ kiap lъngъ tatъlŭ meŭ.
„Шlъngъndŭ bedeamŭ пе doĭsnpezeче fpaɲĭ
„Kътʁndŭ la чepĭʁ în lakpimĭ înʁndaɲĭ.
„Пъpinte lopŭ sъ fiŭ amŭ fostŭ datopĭʁ;
„De шi sъpakŭ, sъ le daŭ ajʁtopĭʁ.
„Kътŭ amŭ nʁtʁtŭ пentpʁ eĭ amŭ mʁnчitŭ!...
„O, maĭka mea! kътŭ sъntŭ de fepiчitŭ!

„Fiindŭ чinstitŭ, eŭ nʁ abʁĭʁ kʁbъntŭ
„La oamenĭ mapĭ sъ mъ 'nkinŭ пе пъmъntŭ.
„Eŭ npin faʁopŭ n'amŭ bpʁtŭ sъ dobъndeskŭ
„Lʁkpʁlŭ nedpentŭ че 'n lʁme mʁlɲĭ ĭʁbeskŭ.
„Пе mʁnka mea salapĭʁlŭ mĭ-a ŭ lʁatŭ
„Шi Dʁmnezeŭ în totŭ m'a ajʁtatŭ.
„Akʁma amŭ nʁɲinŭ kътŭ amŭ dopitŭ;
„De шi sъpakŭ, dap sъntŭ npea fepiчitŭ,

*

„Кѣ-onoapea mea вnѣ nѣme mĭ-amѣ fѣкѣtѣ,
„Ш'amiчĭ че lokѣ de pѣde mĭ-aѣ ɟinѣtѣ.
„Пе bѣza mea minчĭѣnъ n'a jѣkatѣ,
„Пе niчĭ вnѣ dpeптѣ eѣ nѣ amѣ defъĭmatѣ.
„Niчĭ вnѣĭ omѣ n'amѣ fostѣ înшelъtopĭѣ,
„Ши 'n ɟeapa mea nѣ amѣ fostѣ tpъdъtopĭѣ.
„De ши sъpakѣ, de soaptъ-sѣ mѣlɟъmitѣ;
„O, maĭka mea! kътѣ sънтѣ de fepiчitѣ!

„O, вoĭ sъpaчĭ, kъɟĭ kpedeɟĭ kъ sънteɟĭ
„Nefepiчiɟĭ fiindѣ kъ mѣltѣ n'aвeɟĭ!
„Въzъndѣ пе чeĭ maĭ linsiɟĭ de kътѣ вoĭ,
„Въ mъngъeɟĭ l'ale вoastpe пeвoĭ.
„Fiɟĭ genepoшĭ kѣ чelѣ че-ĭ maĭ sъpakѣ:
„Lвĭ Dѣmnezeѣ astfelĭѣ de fante-ĭ пlakѣ.
„Opĭ kape omѣ вoindѣ a fi чinstitѣ,
„Kътѣ de sъpakѣ, пoate fi fepiчitѣ."

XLII.

DORULŬ NEBUNŬ.

„Oape kъї potъ eъ
Sъ snъnъ dopъlъ meъ,
Sъ snъnъ taïna mea
Ши dъpepea-mї gpea?
Opї ші чine-apъ вра
A mъ askъlta,
M'ap nъmi nebъnъ.
Oape sъ maï snъnъ?

„Daka aшĭ вoi
A mъ tъngвi
La прiвigetopĭ,
Ele пъnъ 'n zĭopĭ
Kв kъntekвlŭ lopŭ
Snвne-apŭ alŭ meŭ dopŭ,
Snвne-apŭ kъ-sŭ nebвnŭ.
Oape sъ maĭ snвnŭ?

„Snвne-aшĭ alŭ meŭ dopŭ
Чokъpliilopŭ;
Dap ele, sbвpъndŭ,
Apŭ kъnta цinъndŭ
Ш'apŭ pîde mepeŭ
De sekpetвlŭ meŭ;
M'ap nвmi nebвnŭ.
Oape sъ maĭ snвnŭ?

„Snвne-aшĭ alŭ meŭ dopŭ
Пъръiaшelopŭ;
Dap ele bъtъndŭ
Malвlŭ lopŭ gemъndŭ,
Snвne-вopŭ kъ eŭ
Kв amopвlŭ meŭ
Sъntŭ de totŭ nebвnŭ.
Oape sъ maĭ snвnŭ?

Sпвne-aшĭ alŭ meŭ dopŭ;
Kpîngъшoapelopŭ;
Dap вънтълŭ venindŭ
Fpвnze 'тпръштiindŭ,
Sпвne-apŭ alŭ meŭ dopŭ
Tъptъpelelopŭ.
Aчestŭ dopŭ nebвnŭ
Oape sъ-lŭ maĭ sпвnŭ?

„Sпвne-aшĭ alŭ meŭ dopŭ
L'al meŭ dъlчe-odopŭ;
La тъndpъn̲a mea;
Dap тъ temŭ kъ ea,
Kape m'a fъkвtŭ
Mintea de-am nepdвtŭ,
M'a nвmi nebвnŭ.
Oape sъ-ĭ maĭ sпвnŭ?“

Astfelĭв вnŭ flъkъŭ
Kъntъ dopвlŭ sъŭ,
Dap тъndpъn̲a sa,
Kape-lŭ askвlta,
Dintpe flopĭ sъpindŭ
I-a kъntatŭ zîmbindŭ:
„Daka emtĭ nebвnŭ,
„Eŭ n'amŭ чe sъ-n̲ĭ sпвnŭ.

— 1854 —

XLIII.

PORTRETULŬ MEŬ

DATU LA O FIINTZÂ DRAGÂ,

La че îmĭ чeĭ поptpeтълъ, o dpaga mea amikъ?
Ka че felъ de плъчepe întp'însълъ поџĭ afla?
Kапpiџълъ тъъ de este, eĭ bine! пъ тъ stpikъ,
Щi-lъ daъ mi sънтъ fepiче kъ потъ a te-askълta.

Dap вoiъ, o dълче îngepъ! sъ-џĭ sпъпъ maĭ înainte,
Kъ apta че mi-lъ skoase niчĭ kъmъ l'a nemepitъ,
Шi тpebъemte înkъ kъ kîтева kъвinte
Sъ 'ndeпlineskъ aчeea че ea n'a isbътitъ.

Întîiŭ mi întîiŭ kъ oki-mĭ nъ kaътъ la tine;
Ш'aѵesta-ĭ defektŭ mape ѵe nъ i-lŭ notŭ epta;
Tъ te-aĭ fъkътŭ akъma lъminъ пentръ mine,
Ши, kъndŭ nъ emtl tъ faцъ, eĭ nъ notŭ lъmina.

Апоĭ вezĭ tъ kъ fръnteч-mĭ niѵĭ kъmŭ пarkъ nъ ziѵe
Kъ ънŭ въlkanŭ de gъndъpĭ este askъnsŭ sъb ea;
Ши lъmea, Doamne sfinte! apŭ fi foapte fepiѵe;
Dak' apŭ вoi sъ fie dъnъ gъndipea mea.

Маĭ вezĭ bъzele mele kъ пар' kъ-sŭ amoрцite:
Amapŭ mi peѵe zîmbetŭ пe dъnsele e skpisŭ;
Dъpepile вieцeĭ, прe ele însъfleцite,
Demteaнt'o sъвenipe de ѵelŭ маĭ negръ вisŭ.

Nъ notŭ sъ sпъe ele niѵĭ lъnga mea dъpepe,
Niѵĭ dopъlŭ вieцiĭ mele, niѵĭ bъkъpia mea;
Nъ notŭ ka sъ apate niѵĭ tъnъpa nlъѵepe
Чi sъfletъ-mĭ îmbatъ kъndŭ вiŭ a te вedea.

Fiindŭ însъ kъ apta nъ поate sъ deskpie
Kapakteрълŭ ѵelŭ пропріŭ ѵe în mine îlŭ amŭ eŭ,
Dopeskŭ, o dъlѵe îngepŭ! поptpetълŭ meŭ sъ-цĭ fie
Mъkapŭ o 'nkinъipe de idealълŭ meŭ.

Kъnd ope de 'ntpistape вorš tъrbъra вр'odatъ
Frъmoasa-ц̆ĭ inimioapъ, tъ вezĭ поrtpetъlš meš,
Шi kpede kъ eš sъfepš kъ tine de odatъ
Шi k'amîndoĭ atъnче ne tîngъimš mereš

Kъndš вisъpĭ de iъbipe s'ap doштenta în tine,
Шi-ĭ вrea ka sъ-ц̆ĭ плечĭ kanъlš п'ъn пent sъsпinъtopĭъ
Поrtpetъlš meš прівеште ші kъgetъ la mine:
Ax! nimenĭ nъ e 'n lъme ka mine iъbitopĭъ.

Kъndš inima-ц̆ĭ arš чepe o dъlче mîngîepe
Шi nъ воіš fi eš faц̆ъ, desmcapd'alš meš поrtpetš;
Шi вa пepi din tine atъnчĭ orĭ чe dъpepe;
Пъsiile tale вorš pîde în sekpetš.

Iap kъndš altъ fiinц̆ъ îц̆ĭ вa pъni simц̆ipea,
Kъndš eš în al tъš sъfletš nъ воіš maĭ авea lokš,
Atъnчĭ, o dъlче îngerš! sdpobeште-mĭ sъвenipea
Îmĭ iea поrtpetъ 'n datъ ші îlš asвîplъ 'n fokš.

XLIV.

LIMBA ROMĂNEASKĂ.

Мълтъ е дълче ши фрумоасъ,
Limba че воръмъ,
Altъ limb' армонioасъ
Ка еа нu gъsimъ,
Saltъ inima 'n плачере
Kîndъ o askълtъmъ,
Ши пе bъze adъче мiere
Kъndъ o kъвîntъmъ,
Ромънашълъ o iъbeште
Ka sъfletълъ seъ.
O, ворвиць skриць Ромънеште,
Пентрu Dъmnezeъ!

Pomъnkъde tinepele,
Bisъpĭ de amopĭs,
Ale boastpe dpъgъnele
Le isbeskŭ de mopĭs.
Dap bopbindŭ în limbĭ stpъine
Nъ notŭ sъ b'askъltŭ;
A fъgi în lъme-mĭ bine
Kъvĭ mi-ĭ vĭzdъ mъltŭ;
Inima mi se pevemte,
Moape bisъlŭ meŭ,
O, bopbiȝĭ skpiȝĭ pomъnemte,
Pentpъ Dъmnezeŭ!

Glъmele sъntŭ maĭ bogate,
Aŭ tonŭ maĭ fipeskŭ,
Pomъnemte kъvъntate,
Aua sъ tpъeskŭ!
Pe o glъmъ pomъneaskъ
Sъfletъlŭ mĭ-aшĭ da,
Iap ne bna fpanȝozeaskъ,
Zъŭ nivĭ o napa,
Ve-ĭ stpъinŭ nъ se linemte
Dъ sъfletъlŭ meŭ;
Glъmiȝĭ dap шi pomъnemte,
Pentpъ Dъmnezeŭ!

Fraŋĭ, ce'n dъlcea Pomъnie
Nameŋĭ mi mъriŋĭ,
Mi 'n lъmina eĭ cea bie
Dъlce bieŋъiŋĭ!
Boĭ ne kîŋĭ patria keamъ
Dragĭ konĭĭ aĭ seĭ
Fъръ ka sъ cearъ seamъ
La bravĭ saŭ mişeĭ,
Arъtaŋĭ kъmŭ kъ trъeşte
Elementъlŭ seŭ;
Mi vorviŋĭ, skriŋĭ pomъneşte,
Pentrъ Dъmnezeŭ!

De ce limba strъmoşeaskъ
Sъ n'o kъltivъmŭ?
Aŭ voimŭ ka sъ poşeaskъ
Ţъrna ce kъlkъmŭ?
Limbъ, ţeariъ, vorbe sfinte
La strъmoşĭ era,
Eĭ ar plъnge în morminte
Kъndŭ ne-ar askъlta.
Alŭ lorŭ geniŭ ne şoptеşte
Din mormъntŭ mereŭ:
O, vorviŋĭ skriŋĭ pomъneşte
Pentrъ Dъmnezeŭ!

Iap tѫ, mѣndpa mea iѫbitѣ,
Tѫ, dakѣ воешті,
Sѣ-mĭ spѫĭ kѣ eшті fepiчitѣ
De kѣndѫ mѣ ĭѫbeшті;
Dakѣ вреĭ de fepiчipe
A mѣ îmbѣta
Ші în чepĭѫ kѫ-a ta ĭѫbipe
A mѣ stpѣnѫpta;
Dakѣ inima-ц̑ĭ simц̑eшte
Чeea чe simц̑ѫ eѫ;
Spѫne-mĭ-o în pomѣneшte,
Пentpѫ Dѫmnezeѫ!

XLV.

LA ELENA.

O dъlче îngepъ! snъne-mĭ tъ mie
Dopъlъ че ape inima ta;
Eъ въdъ пpea bine natima-ци вie,
A mĭ-o askъnde nъ maĭ черка;

Okiĭ tъĭ mîndpi amopĭъ pesпipъ;
Пepdъцĭ în lakpemĭ snъnъ kъ iъbeskъ;
Eĭ înainte-mĭ se pътъчipъ
Ka doĭ lъчeafъpĭ че se 'ntъlneskъ;

Ғ'рвntea-ӈї seninъ se înnopeazъ;
Tîmnlele tale se batъ mepeъ;
Бъzele tale niчї nв kвteazъ
Sъ maї zîmbeaskъ la dopвlъ meъ.

Пептвlъ tъъ saltъ întpe sвsnine
Saltъ ka вnda вnвї izвopъ;
Пре elъ se вede k' amopївlъ вine
Ka'n вisъ de noante вnъ dвlчe dopъ.

Kв toate-aчestea nв-mї snвї nimika:
Ka floapea pвntъ тв te topeштї,
Gвpa'ӈї tъkвtъ nв вpea sъ zikъ
Kъ тв în sвfletъ amopїв simӈeштї.

O dвlчe înӈepъ! snвne-mї тв mie
Чe dopъ konpinde inima ta;
Eъ въdъ npea bine natima-ӈї вie
A mї-o askвnde nв maї чepka.

XLVI.

RANGULŬ MEŬ.*

Пъпъ epĭ, konilъ dpagъ ?
Denъneamŭ l'alŭ tъŭ altapĭъ!
Fepiчipe, вisъpĭ, шagъ
Ш'opĭ чe-aвeamŭ în bъzъnapĭъ,
Astъzĭ însъ tъ вezĭ bine
Бъzъnapĭъlŭ meŭ e snaptŭ,
Шi sъntŭ xotъpîtŭ kъ tine
Pangъlŭ чe-amŭ lъatŭ, sъ 'mnaptŭ.
De-akъmŭ nogĭ sъ te mъndpeштĭ
Kъ пe вnŭ snъtapĭъ ĭъbeштĭ.

Tъ, sпatapĭъ? dap че 'ntъmпlape?
Чine naĭba te-a fъkътŭ?
Tъ, kъ pangŭ aша de mape?
Dap че вънtъpĭ te-aŭ bътътŭ?
Aшĭ пътea sъ amŭ mъndpie
Dak' aшĭ шti kъ u̯i s'a datŭ
Pangъlŭ dъпъ вpednичie
Шi kъ dpeптŭ l'aĭ mepitatŭ.
Tъ, boepĭъ! шi te mъndpeштĭ?
Шi sъ kpezŭ kъ mъ ĭъbeштĭ?

— Nъ шtiŭ de mi se kъвine
Mie pangъlŭ, skъmпa mea;
Însъ шtiŭ kъ пeптpъ mine
Asta este o belea.
Kъчĭ eŭ, saŭ kъ boepie,
Saŭ Sion kъmŭ mъ nъmeskŭ,
Lъmea totŭ пoetŭ mъ шtie
Шi maĭ mъltŭ nъ mъ 'nkъlzeskŭ,
Dap tъ пou̯ĭ sъ te mъndpeштĭ:
Opĭ шi kъmŭ, sпътapĭъ ĭъbeштĭ.

Dap kъmŭ kъпъташĭ dpeптate
Sъ te 'nalu̯ĭ aша de sъsŭ?
Че foloase însemnate
Цepeĭ tale aĭ adъsŭ?

Tъ, atъtŭ de mikŭ în lъme
Ши în ţeapъ ne 'nsemnatŭ
Ka sъ kanenï pangŭ ши nъme
Че-aï fъkъtŭ ши че-aï lъkpatŭ?
Kъчï de вреї sъ te mъndpeштї
Nъ te lasŭ sъ mъ їъbeштї?

—Amŭ їъbitŭ femeї, komile;
Amŭ gъstatŭ amopїъ, плъчерї;
Amŭ kъntatŭ fpъmoase zile
Ши amŭ плъnsŭ пentpъ dъpepї,
Ţepeї nъ штіŭ de-ї fakŭ bine;
Eŭ штіŭ nъmaї s'o їъbeskŭ.
Nъ e timnъlŭ пentpъ mine
Ka sъ notŭ sъ o sepвeskŭ.
Însъ tъ nъ te mъndpeштї
Dakъ вnŭ snъtapїъ їъbeштї?

Dakъ e пe-aша dpentate
Pangъpile sъ se dea,
Tae-ţї pangъ 'n jъmъtate;
Dъ-mї ши mie naptea mea.
Tъ, kъntъndъ-mъ пe mine,
Mepitъlŭ ţi-ї kъnъta
Eŭ, їъbindъ-te пe tine
Kъnteче ţi-oiŭ însъfla,

Oiŭ sъ fakŭ sъ te mъndpemtï,
Oiŭ sъ fakŭ sъ mъ ïъbemtï.

— 1855 —

— 1886 —

XLVII.

GLUMĂ.

Poetuluĭ Gr. Atecsandrescu, fostulŭ Archivistŭ alŭ Statuluĭ.

Eatъ вnŏ поетŏ че таче
Ші пічї верѕврї пѕ таї фаче!
Шоаречїї de la Архівъ
І-аŭ posŏ пеапа чеа актівъ,
Ш'altъ пеапъ пѕ гъѕеште
Ка ѕъ ѕkpie de тръеште.

XLVIII.

RESBUNAREA ŞOARECILORŬ

SAŬ

MOARTEA LUĬ SION.

Пe dealьlŭ Mitpoпolieĭ
În Apxiва Pьmînieĭ,
Ъnde stateлŭ gpъmъdeшte,
Totŭ чe nь-ĭ maĭ tpebъeшte,
Ъnde s'afiъ apьnkate
Sekъtьpĭ nenьmъpate
Xîptiĭ, kondiчĭ osîndite,
Jьdekъдĭ nenopoчite,

Ape kŭibŭpĭ din bekime,
Nŭmъroasъ шopiчime,
Seminnie poditoape,
Ши de litepĭ pozъtoape.
Шefŭlŭ eĭ unŭ giskan mape,
În dosape lъkŭeшte,
Nŭme de Pozon elŭ ape,
Ши ne noline domneшte.
Elŭ e stpъnenotŭ de fpate
Lŭĭ Paton, kape odatъ,
Tpъia de zъsmat denapte,
Întp'o kameps npiвatъ.
Întp'o zi... nŭ, epa seapъ,
Dŭn'a lŭĭ Pozon nŭpŭnkъ
Шoapeчiĭ tonĭ s'adŭnapъ,
Ши întp'o tъчepe adînkъ
Aste bopbe askŭltapъ.

„De kъndŭ sŭbtŭ aveste bolte ne aflъmŭ adъnostinĭ,
„Fpanilopŭ! boĭ шtinĭ npea bine kъtŭ amŭ fostŭ de fepiчinĭ
„Шefŭlŭ de azĭ alŭ Apхiveĭ, omŭ de naче iŭbitopŭ,
„Ne-a fostŭ kiap ka un nъpinte, unŭ zelosŭ okpotitopŭ.
„Nimenĭ, din boĭ nŭ se nlŭnge kъ din kŭib a fostŭ gonit,
„Saŭ kъ întp'aveste zidŭpĭ bp'o nisikъ a 'ntîlnîtŭ;
„Saŭ kъ n'a nŭtŭtŭ sъ poazъ de fpika bp'unŭĭ dŭшmanŭ,
„Пepgamentele antiче, kondiчile de Diвanŭ;
„Soapta ne epa nposneps, шefŭlŭ tpeчea zîmbitopŭ,

„Цenapaдiile noastpe aвeaŭ falnikŭ вiitopŭ,
„Dap azĭ вaĭ! totвlŭ se skimbъ; azĭ sîntemŭ amepinдaдĭ
„Sъ ne nepdemŭ lъkвinдa, ши sъ fimŭ disgpaдiaдĭ;
„Kъчĭ вnŭ moldoвeanŭ obpaznikŭ, Sion, kape a kъntatŭ
„Пapadisвlŭ, de ши Iadвlŭ elŭ kв dpentŭ l'a mepitatŭ,
„A skpisŭ, nв de mвltъ вpeme, întp'вnŭ stilŭ neomenosŭ,
„Kв a шefslsĭ Apxiвeĭ пanв noĭ o amŭ fi rosŭ.
„Anoĭ ssfepi-вomŭ oape ka aшelŭ kstezвtopŭ,
„Bpednikŭ a nspta maĭ bine nsme de defвĭmвtopŭ,
„Sв вie, пpeksmŭ вenise, kiapŭ întp'alŭ nostps nвmвntŭ,
„Sв ne stpiшe fepiшipea? Ns, kвtŭ eŭ în eĭayв sвntŭ
„Ns вa fi: aksmŭ e timnslŭ sв ne pвsbsnвmŭ ши noĭ,
„S'apвtвmŭ kв 'n шoapeчĭ kspцe nobilŭ sînge de Epoĭ.
„Шli kв nвgînslŭ aшela чe spa a mepitatŭ.
„Nsme de Moldoвeanŭ epednikŭ ks nedpentŭ a kвutigatŭ.
„Mepgeцĭ dap, ши 'n astв noante niшepile вв gвtiцĭ,
„Шli kвndŭ s'o iвi de zioв ks toцii ne dpsmŭ sв fiцĭ,
„Ka пpin mapuŭ penede, gpabnikŭ, la Moldoвa sв'lŭ kвlkвmŭ
„Чine sîntŭ шoapeчi noшtpi ши Pozon sв–ĭ apвtвmŭ.
„De вeцĭ gвsi 'mnpotiвipe sв ns вв dekspajaцĭ;
„Шli la–opĭ чe întвmnlape totŭ de–sna s'alepgaцĭ
„Ънde–цĭ zвpi kв se miшkв вîpfslŭ de la koada mea,
„Чe пe a glopieĭ kale nspspea o вeцĭ вedea...
Zise, ши aвditopiĭ aша mвltŭ aŭ anlodatŭ,
Kîtŭ dвlaпвpile toate în Apxivъ s'aŭ miшkatŭ.
A doa zi шopiчimea kв mape gpabъ пopni,
Fъkв la Fokшaнĭ gвstape, ши seapa în Iaшĭ sosi.

II.

Noantea domnea în natъrъ
Ши zefirii rъkorошї,
Sъfla kъ-aveiaшї mъsъrъ,
La drepцї saŭ nekpedinvoшї.
De a zileї ostenealъ,
Sion dopmea obositŭ,
Dopmїa, fъrъ îndoialъ
În somnъlŭ lъї fepivitŭ!
Bisele taïnevї fiinцe
Din lokŭ în lokŭ îlŭ nъpta,
Ши toatĕ ale lъї dopinцe
Îmnlinite-'ї apъta.

K'o graцioasъ mъnteankъ i se nъpea kъ bopbia,
Ши inima eї ши mîna k'o bъnъ zestpe черea;
Kъndŭ de odatъ elŭ dete ъn цinъtŭ îngpozitopŭ.....
Цîpkовnivii kъ lъnцї nlete alepgŭ întpъ ajъtopŭ.
Deneptamentъl Kpedinцeї la kape fъ mъdъlapŭ,
Kъ toцї dapabanii вine. . . . însъ tîpziŭ, ши 'n zadapŭ,
Ne natъl lъї de odixnъ Sion zъvea sînцepatŭ,
Ka ъn kaшkaвal de Парта ne jъmътate mînkatŭ.
Ypekile lъї ши nasъl, daka kїap le-o fi aвът,
Atъnvea sъ se gъseaskъ de lok nъ s'a maї nътътŭ

Nъmaĭ l'adoa 'nвiepe eă kpeză kъ se вopă gъsi,
Kъndă шoapeчiĭ le-opă adъчe, daka opă maĭ tpebъi
Kъ toate aчestea, lъnta, d'o fi kъmă amă aъzită,
Moptъlъĭ faчe onoape, kъчĭ mъltă s'a îmпpotiвită.
Шi s'aă gъsită îmпpejъpъ-i de mîna lъĭ sъgpъmaĭĭ,
Ънă mape nъmъpă de шoapeчĭ, totă din чeĭ maĭ însemnaĭĭ;
Ba înkъ sиъnă. . . Dap aчeasta eă nъ в'o asigъpeză,
Kъчĭ fanta e de mipape шi nъ îmĭ вine s'o kpeză;
Sиъnă, kъ шi kĭap komandipъlă, вestitъlă aчelă Pozon,
Lъsъ o labъ în mъna epoikъlъĭ Sion.
Чe s'a întîmпlată în ъpmъ eă niчĭ amă maĭ чepчetată,
Kъчĭ de шiepdepea aчeasta foapte mъltă m'am întpistată.
Sion amikă îmĭ fъsese, talentă шi inim' aвea,
Шi kpeză k'apă fi tpъită înkъ daka atъnчĭ nъ mъpea.
Litepatъpeĭ Pъmîne elă apă fi fostă de folosă.
Daka din nenopочipe шoapeчiĭ nъ l'apă fi posă.

Gp. Aleksandpesks.

XLIX.

O MUSĂ IN SPITALŬ.

Suvenire de 25 Ian. 1855.

AMICULUĬ G. ALECSANDRESCU.

De demъltъ Aleksandpeskъ învetase dĕ a kъnta
Шi de tpista lъĭ tъчере toatъ lъmea se mipa
Ънiĭ bъnъĭa kъ noate glasъlъ sъъ a amopn̆itъ;
Ънiĭ kъ de-atъta kъntekъ akъmъ ва fi ostenitъ;
Aln̆iĭ kъ ne чeea lъme snpe Olimnъ s'a înъln̆atъ
Ka s'aibъ o konfepin̆ъ kъ-Anolonъ чe l'a kematъ
Aln̆iĭ kъ i s'a pъntъ lipa mi a dat'o la dipesъ
La snъ faъpъ kape înkъ чe-ĭ stpikatъ n'a în̆elesъ

Fel de fel de bъnъele!.... Iap eŭ ъnъlŭ че шtieamŭ
Kъ e шefŭ neste Apxibъ, negpeшitŭ kъ bъnъeamŭ
Ънŭ motibŭ mъltŭ maĭ nъterpikŭ ші epamŭ înkpedinnatŭ
Kъmŭ kъ шoapiчiĭ dĕ akolo пana lъĭ ĭ-apŭ fi mъnkatŭ
Ші kъ alta nъ gъseшte ka sъ skpie de e biŭ!
Astfelŭ dъndŭ kъ sokoteala mъ skolŭ de la Iaшĭ ші biŭ
Пъnъ kiap la pesidenna bapdъlъĭ че eŭ iъbiamŭ
Ш'o пanъ de filomelъ пentpъ skpisŭ ĭĭ adъчeamŭ
Kъчĭ dopeamŭ mъltŭ ші din sъfletŭ sъ маĭ bъd п'avest пoet
Kъ s'anъkъ de skpis eapъшĭ ші kъ iap a înbietŭ
Deчĭ soseskŭ în kanitala mape a nepeĭ Pomъneшtĭ
Kape шtiцĭ kъ toatъ lъmea o nъшeшte Бъkъpeшtĭ;
Mъ поptŭ маĭ întĭiŭ пе ънde oameniĭ se beseleskŭ
Пе la glъbъpĭ, пе la biptъpĭ, ънde biana 'шĭ keltъeskŭ;
Ънde Binepea sъb maskъ de Amopĭъ-шĭ bate jokŭ
Ънde intpigile toate ші opgiea-шĭ afiъ lokŭ.
Kaътŭ пе поetъlŭ nostpъ... nikъipĭ nъ-lŭ ъpmъpeskŭ
Ба niчĭ kiap пе la Apxibъ ъpmele-ĭ nъ le gъseskŭ.
Negpeшitŭ, mĭ-amŭ zisŭ atъnчea, i s'a întîmnlatŭ чeва
Ші вр'ънŭ felŭ de pъsbъnape elŭ s'a nъsŭ a medita!,
Intpъ 'n Kolnea, la snitalъpĭ, ънde oameniĭ gъseskŭ
Asilŭ ші tъmъdъinnъ kîndŭ de boale nъtimeskŭ;
Mъ ъĭtŭ bine 'n dpeanta 'n stînga, fъpъ însъ a kъteza
A gîndi k'Aleksandpeskъ întpe bolnabĭ s'apŭ afla;
O asemenea idee, kiap ші kiap dakъ-mĭ вenea,
Însъmĭ eŭ aшĭ fi gonit'o, n'aшĭ fi zisŭ kъ e a mea;
Kondъsŭ în anaptamentъlŭ ънde seksъlŭ чelŭ fpъmosŭ
De efektele nlъчepiĭ nlъnge fъpъ de folosŭ,

Bъdŭ пe вnŭ kpeвatŭ d'o пapte, koпepitŭ k'вn baldakinŭ
O fiinu̯ъ kam чвdatъ kape se 'neka 'n sвsпinŭ
O kвnвnъ de flopĭ вeштezĭ fpвntea îĭ înkвnвna
Ш'o lipъ fъpъ de koapde l'alŭ eĭ kanŭ în kвiŭ epa,
Mъ dвkŭ, o anвkŭ de mînъ; ea tpъsape ka în visŭ
Ши pekъnъtîndŭ пвtepe kв glasŭ nlîngъtopĭв mĭ-a zisŭ

„Bino, пoete, вin de mъ nlъnge!
Kъчĭ în че stape eŭ amŭ ajвnsŭ;
Bъpsŭ toatъ zioa lakpъmĭ de sъnge
Zakŭ în dвpepea че m'a пътpвnsŭ.

Odinioapъ epamŭ sepbatъ,
Laвpĭ fpвmoase пpimeamŭ mepeŭ
Jвnimea toatъ epa 'njвgatъ
Ши fepiчitъ la kapвlŭ meŭ

Dap de kînd bapdвlŭ вieu̯ii mele,
Aleskandpeskв m'a пъpъsitŭ
Îmĭ tpekв вieau̯a în kinвpĭ gpele.
Bezĭ, ka o floape m'amŭ вeштejitŭ

Akвm amopĭвlŭ nв-mĭ maĭ zîmbeште,
Пegasвlŭ fвge kъndв-lŭ kemŭ eŭ

*

Kopвlъ de gpaдii mъ okolemte
Ш'Anolonъ pîde de nlъnsвlъ meъ.

Lipa mea eat'o neînkopdatъ
Amĭ da-o 'n flakъpĭ de ashĭ nвtea.
Dвkъ în snitalвpĭ вiaдъ вĭtatъ
O! nlъngĭ noete de soapta mea."

O asha deskonepipe въ nвteдĭ înkinвi
Че dвpepe 'nfpikomatъ mĭ-a nвtвtъ npiчinвi,
Пentpв kъ Aleksandpeskв epa bapdвlъ че iвbeamъ
Ши în Mвsa lвĭ snepande npea fpвmoase îmĭ nвneamъ.
Kaвsa boindъ s'o aflв, eъ, baĭ! amъ deskonepitъ
Kвmъ kъ elъ neste snitalвpĭ dipektopiъ s'a pъndвitъ
Ши kъ mъniosъ ne Mвsъ, kъчĭ npea mвltъ îl nekъjia
Ши-lъ fъчé sъ-шĭ neapdъ timnвlъ kape 'n tpebĭ îĭ tpebвé
Întp'o zi a apвnkat'o în snitalъ ne вnъ kpeватъ
Порвnчindъ ka sъ nв-ĭ dea de bъвtъ, nivĭ de mъnkatъ.

L.

CARNAVALULŬ VENEȚIEÏ.

O ѕъвепірї fatale de-amopїѣ, de поesie!
De че въ маї întoarчеџї? Вої m'aџї fostѣ пъръsitѣ.
Fъръ de вої akъma віаџа-mї пъреа mie
Fatalitate simплъ; ші opї-че вijelie
O înfpъntamѣ ka opbълѣ пе kale рътъчitѣ.

Шъчepile dopite трeчеаѣ пе lîngъ mine
Ka popї пе lîngъ soape; eѣ нічї nъ le прівеамѣ,
De la Dъmnezeipe nъ вреамѣ нічї ръѣ нічї bine;
Dopinџile în sînъ-mї nъ adъчеаѣ ѕъѕпine
Eѣ вisъpї dълчї de віаџъ în somnъ-mї nъ fъчеамѣ.

Dap че-ци вені de-o datъ atíta тврвърape,
O sвflete iвbite! o inimïoapъ-a mea?!
Ънъ singъръ dвlче kъntekъ îцї пъne în mimkape
Pesoaptele-amopцite? saъ цie пoate-цї пape
Kъ поцї ka ші o floape în варъ a 'пвia?

Boï шtiцї kъ *Kapnaвalвlъ Beneцieï* o datъ
Îlъ askвltamъ fepiче în bîpsta-mï de amopïв,
Iвbitъ, ївbeamъ atвnче kв пatimъ 'nfokatъ;
Ші askвltъndъ astъ kъntekъ че inima îmbatъ
Цemeamъ de fepiчipe ші kъвtamъ sъ mopïв!

La чea maï mikъ notъ kъdeamъ în nebвnie:
La ale Eï niчïoape mъ întindeamъ цemъndъ;
Ea mъ stпoпea kв lakpemï, amopïв jвpъndв-mï mie
Ші amъndoï пe врmъ kвпpinшï de letapцie
Ne kъвtamъ kв lakpemï, пe mъngъeamъ tъkъndъ.

Пe вmepele mele lъвъndъ kaпв 'n tъчepe
Ea пiпъea sъ simцъ bътîndъ inima mea;
Ші eъ, пe sînв-ï tînъpъ въzîndъ a eï dвpepe,
Kътamъ în aчestъ kъntekъ sъ afle mъngъepe
Dap în delipвlъ nostpв amopïвlъ se вbътea!

Трекѣръ, ваї! de-atѣпче mѣlцї anї, ш'a mea їѣbipe
Ka o fatalitate se sпapse 'n sinѣlŭ meĕ!
Îп sѣfepinце tpiste kъzѣ a mea simцipe;
Nimikŭ пѣ-ї pътъsese пentpѣ kompъtimipe
De kîtŭ nenopочipea че-adѣче Dѣmnezeŭ!

O! kъntъ ші їap kъntъ, o, fiik' a apmonieї!
Îmbatъ alŭ meĕ sѣfletŭ пъп' че-ї вedea kъ mopїѣ.
Dap boї, o sѣвenipe ale konilъpieї!
Lъsaцi-mъ în пачĕ пe kalea вijelieї
Kъчї otѣlŭ în вiaцъ odatъ simte-amopїѣ.

LI.

LA MOARTEA

DOAMNEĬ C... S...

Bucureşti 23 Fev. 1855.

„O, вѣpsaцĭ lakpimĭ, lakpѣmĭ de sѣnge,
Toцĭ kѣцĭ în inimĭ inimĭ aвeцĭ!
O, вѣpsaцĭ lakpimĭ! tpebвĭ a плѣnge
Aчea fiinцъ kape-o вedeцĭ.“

Epĭ jвnъ, mѣndpъ, înkѣntѣtoape,
Idealъ dвlчe, sвfletъ fpѣmosъ,
Îngepъ de вĭaцъ, snlendidъ floape,
Bisъ de плъчepe, dopъ amвposъ;

Astъzĭ, o Doamne! ea întpe îngepĭ
Kъ-ale eĭ gpaŋiĭ a disnъpътъ,
O lъme 'ntpeagъ ea lъsъ 'n nlъngepĭ,
O, kpъdъ moapte, че aĭ fъkътъ?

O, dъlче mъmъ! o skъmne tatъ!
O, amiчĭ, pъde, fpaŋĭ ші sъpopĭ!
Dъpepea воastpъ-ĭ ne-asemъnatъ . . .
Dap aша-ĭ moptea: nъ kpъŋъ flopĭ!

— 1856 —

LII.

RUGA.

„Spune fiicei Sionului: Eată împăratulŭ tăŭ vine la tine, blăndŭ.“

De че n'amъ fostъ menitъ oape, Doamne a mъ konsakpa
Sъ-mĭ пetpekъ вiaца toatъ întpъ a te lъъda?
De че nъ aĭ datъ kpedinцъ maĭ mъltъ 'n sъfletъlъ meъ
Ka sъ kъntъ a ta mъpipe, o пpea mape Dъmnezeъ!
Dъpъeште, Doamne, mie dapъlъ tъъ înkъntъtopĭъ;
Dъpъeште gъpeĭ mele ънъ kъвъntъ mъngъitopĭъ,
Ънъ sъsпinъ вpednikъ de tine, ънъ peflektъ din ъmbpa ta,
Ънъ pesъnetъ blъndъ ші dъlче ші eъ dъlче вoĭъ kъnta.

Eă воіă lъвda kв lakpimĭ bвnъtъŋile чepeштĭ.
Eă le воів nвmi kв boчetă bвnъtъŋĭ Dвmnezeeштĭ.
Bine-kввъntъndă de tine, O прea 'nalte Dвmnezeă!
Sпвne-воів la toatъ lвmea kape-aвde плънвlă meă:
O, прівіŋĭ kв вmilinŋъ, вedeŋĭ воі, o mвpitopĭ!
Dвmnezeă e чelă чe faчe kъmпіі вostpi nвtpitopĭ,
Elă aштepne прe kostiше, прin dвmbръвĭ ші пе kъmпіі,
Ka koвoape fвръ mapgenĭ, вraŋ de вerzĭ ші aвріі.
Прin înalta-ĭ bвnъtate noĭ nвtemă sъ adвnъmă
Gрънele чele de aврă ka sъ ne îndestвlъmă.
Прin înalta lвĭ воinŋъ пе чiopkinъ 'ngъlbineskă
Stpвgвріі чe fakă вineŋe kape inimĭ вeseleskă.

Le воів ziчe, le воів ziчe, Eă kв totă sвfletвlă meă:
Adopaŋĭ a lвĭ пвtepe, adopaŋĭ nвmele seă.
Pъdikaŋĭ okіі la чepĭвpĭ, вedeŋĭ în mъpipea sa
Aчestă soape kape вine kв mъpipe-a s'apъta.
De la elă прimĭaă lвminъ timпіі чe s'aă stpekвpată
Ші 'nfokata lвĭ lвчipe nв s'a skвpsă, n'a înчetată:
Totă-de-вna, 'n toatъ zioa elă se 'ntoapчe pegвlată,
Ka вnă fokвlapĭв de flakъpĭ lвminosă ші 'nflъkъpată,
Sъ salвte прe etepnвlă ші înaltвlă Dвmnezeă,
Ш'вmilitвlă nostpв sвfletă sъ-lă pъsfpънgъ 'n fokвlă seă.

O, воі oamenĭ, kapi înkъ sъ вedeŋĭ nв aŋĭ nвtвtă
Minвnile kape 'n чepĭвpĭ Domnвlă nostpв a fъkвtă!

Dap deskideŋi-bъ okiĭ, înnpejвpв-bъ nрівіŋї,
Ши de la nъmъntъ la черїврї kъвtaŋї, че întъlniŋї?
Kъndъ e noantea liniштitъ, kъndъ novрї nв se zъpeskъ,
Че fakъ okiĭ чеї de aвръ kapi 'n черїврї se poteskъ?
Kape mъnъ îĭ kondвче în kъmnie fъръ fвndъ
Ши din opї-че denъртape nъnъ la nъmъntъ nътрвndъ?
Astъ lвme de вiĭ fokврї чinc-o mimkъ ne 'nчetatъ
Kв aша pegвlъ mape de kъndъ s'a înfiinŋatъ?
Dвmnezeъ este aчela! Totъ-de-вna Dвmnezeъ!
Elъ ръварsъ 'n toatъ seapa de nе lъngъ tponвlъ seъ
Milioanele aчestea de lвminї ka nimte flopї
Atътъ de înkъntътoape ши kв-аша mъndpe kвlopї.

Astfelїв nетpekъndв-mї вiaŋa întpв a te lъвda,
Amї вopbi de sfinŋї, de îngepї, ши eap de nвtepea ta.
Eъ amї skpie 'n toatъ zioa kъte-вnъ kъntekъ вmilitъ
Înчenвtъ josъ nе ŋърънъ ши în черїврї isnръвitъ;
Ш'alъ nekazвpilopъ mele lanŋъ nesвfepitъ ши gpeъ
L'amї вedea kъ se desnapte ши n'anasъ nentвlъ meъ.
Пentр' вnъ bine mвlt maї sigвр, nentр' вn вis mвlt maї fpвmos,
Че-ap legъna totъ-de-вna alъ meъ sвfletъ aiчї josъ.

Вnъ momentъ de înkъntape, Dвmnezeвle, mї-aї datъ
Ши de mape fepiчipe sвfletв-mї s'a îmbътatъ.
O! npimemte aчestъ kъntekъ, npiimemte-al meъ sвsninъ
Ши воіъ зіче: Doamne sfinte! ŋie, ŋie mъ înkinъ.

LIII.

KUVĂNTULŬ DIVINŬ.

„Acela ce mănăncă din pănea aceasta va
„fi viŭ în veci.“
Ioanŭ.

Aша aĭ zisŭ tъ, Doamne! kъ omъlŭ nъ trъeшte
Kъ пъnea че la masъ elŭ ш'o înkinъeшte;
Kъчĭ omъlъĭ îĭ trebъĭ чева maĭ пriinчosŭ.
De lъmea nekъratъ, de lъmea чea de josŭ,
Kъвъntъlŭ tъŭ, o Doamne! îlŭ пoate desпъrдi;
Kъчĭ lъĭ îĭ trebъeшte a se însъfleдi,

Прекѣтъ odinioapъ la sakpѣlъ tъъ kѣвънтъ
Попоapele din lѣme, din opï ші че пътънтъ,
Beneaъ sъ se sѣпѣe kѣ sѣfletѣ înkънtatъ
L'a ta пѣtepe 'naltъ че Tatъlъ ḡï-a fostъ datъ.
În totъdeaѣna dѣlче tѣ kalea îḡï ѣrmaï;
Пе чel че-авea kpedinḡъ de natimï вindekaï.
În Sipia întpeagъ nѣmele tъъ epa
Пѣptatъ din gѣpъ 'n gѣpъ ші toḡï ḡi se înkina.
Kѣвънтѣlъ tъъ чelъ dѣlче попорѣlъ îlъ авea
Ka чea maï bѣnъ пъne че вiaḡa îï ḡinea;
Ka piѣpelъ de balsamъ din gѣpъ-ḡï пѣpчezъndъ
Îlъ пpiimïa попорѣlъ kъndъ te-askѣlta zikъndъ:
„Fepiче de sъpaчii la sпipitъ, kъчï alъ lopъ
„Ba fi îmпъpъḡia ш'al чepiвlвï odopъ!
„Fepiче de-aчeï kapi sънтъ blънzï în anlekъpï,
„Kъчï inima lopъ n'ape dѣpepï ші sbѣчiѣmъpï!
„Fepiче чeï че вapsъ lakpimï, kъчï вopъ пpimi
„Пlъkѣtъ mънgъepe în чepiѣ kъndъ вopъ вeni!
„Fepiче чelъ че este misepikopdiosъ
„Kъчï nѣ ва fi în чepiѣpï пpivitъ ka пъkѣtosъ.“

Aша вopвeштï tѣ, Doamne! ші omвlъ пpe пътънтъ
Îmï simte fepiчipea dѣnъ alъ tъъ kѣвънтъ.
Kѣ astfelъ de maksime tѣ ne înḡeleḡeштï
Ші inimele noastpe le îmbѣnътъḡeштï.
Kъndъ de amъpъчiѣne kpedinḡa o ѣitъmъ,
Ш'adeвъpatѣlъ bine nѣ штimъ sъ-lъ deslegъmъ,

Ах, кѣтъ este de dълче, o mape Dъmnezeŭ!
Sѣ askълтѣmъ kѣ bine la noĭ kъвѣntълъ tѣŭ,
Ka вѣntълъ nintpe sѣlчiĭ saŭ ka miposŭ nlѣkътъ
De floape odopantѣ че bpъma n'a bѣtътъ!
Petpasŭ întp'o вѣlчikѣ, sъb ътbpa ънъĭ nomŭ,
În liniшte шi паче, e dълче nentp'ънъ omŭ
A sta ka sѣ чeteaskѣ înчetŭ în mintea sa
Aчeastѣ kapte mape че e lъkpapea ta;—
Aчeastѣ kapte-eтepnѣ че 'n sekolĭ ва tpѣi,
Пре kape aĭ diktat'o sпре a ne mîntъi
La sfinn̦ii tѣĭ anostolĭ шi kape o nъmimŭ
Пpea-Sѣntълъ Eвangeliŭ, kѣn̦ĭ întpъ elŭ tpѣimŭ.
În ea este sпepann̦ѣ, вiann̦ѣ шi amopiъ;
Ea ne apat' o lъme k'ънŭ dълче вiitopiъ,
K'ънŭ opisonŭ maĭ pomъ, k'ънŭ чepiъ mълтŭ maĭ stelosŭ.
Kъ zopile maĭ albe, k'ънŭ soape maĭ fokosŭ;
Ши dakѣ 'nkide kaptea sѣpmanълъ mъpitopiъ,
Kĭapŭ de n'a în̦eles'o, pѣmѣne вisѣtopiъ.

Iap dak'astѣ nlѣчepe elŭ nъ o noate-afla,
Ши dakѣ oki 'n чepĭъpĭ nъ-шĭ noate îmnlѣnta,
Sѣ baz' aчea mъln̦ime de stele че lъчeskŭ
Saŭ noъpiĭ sъb soape че nloĭ înвѣlъeskŭ;
De s'aflѣ 'n вр'o чetate че mъpĭ o înkonjopŭ,
Saŭ de se 'nkide 'n kasѣ, sѣ шeazѣ пе alŭ sѣŭ dopŭ;
Gpѣbeaskѣ-se s'askълte sънѣndŭ шi pesънѣndŭ
O воаче kape-lŭ kĭamѣ la Domnълŭ maĭ kъpѣndŭ.

Aчeasta e kamпana, opganŭ peligiosŭ,
E klonotъlŭ de-apamъ чe sъn' apmoniosŭ
Ши pъsпъndemte 'n aepŭ sъsпinъpĭ îngepemtĭ
Чe ne пpeчede în kale sпpe pegĭъnĭ чepemtĭ.
Ши kъndŭ în a ta kasъ a mepge ne gpъbimŭ,
Noĭ ziчemŭ: Doamne Sfinte! Пe tine te ĭъbimŭ!

Atъnчĭ o altъ boaчe, maĭ bie, maĭ kъ fokŭ,
De kътŭ aчea de-apamъ чe sъnъ 'n opĭ чe lokŭ,
Se 'nalgъ ши пътpъnde kĭap inime de fepŭ;
Aчeasta-ĭ letъpgia a legilopŭ din чepŭ.
Totŭ boaчea ta, o Doamne! e asta чe-askъltъmŭ:
Kъndŭ пpeotъlŭ bopbemte, la tine kъgetъmŭ;
De la aĭ tъĭ Anostolĭ elŭ dapъlŭ a пpimitŭ
Ka sъ peîntъpeakъ sъfletъlŭ pътъчitŭ;
Sъ ne adъk' aminte de tine ne 'nчetatŭ,
De ale tale fante чe пoate amŭ bĭtatŭ,
De-alemiĭ tъĭ, de îngepĭ, de alŭ чepĭъlъĭ amopĭъ,
Kъmŭ ши de fepiчipea чe-abemŭ în biitopĭъ.

Fiindŭ kъ tъ emtĭ, Doamne! kape пpin elŭ bopbemtĭ.
Fiindŭ kъ tъ пogĭ totъlŭ ши toate чe boemtĭ,
Soseaskъ a ta boaчe la kъпътъĭъlŭ meŭ
Kъndŭ ba fi sъ se stingъ biaga чe amŭ eŭ;
Ши fъ ka al tъŭ îngepŭ, kъndŭ ba fi ka sъ mopĭъ,
Sъ bie sъ-mĭ demtente sъfletъ-mĭ tpekътopĭъ

*

La somnъlŭ воачеї tale, la sakpe pъgъчївнї,
La kъnteче шioase, la mapile-ɲї minъnї,
Ш'апої sъ-lŭ їa kъ sine sпpe a-lŭ înfъɲiша
La 'nalta jъdekatъ че tъ aї a o da.

LIV.

LA LEGEA PRESSEĬ.

Къgetape 'nъdъшitъ,
Eшĭ din negpъlъ tъъ mopmъntъ!
Libeptatea чea dopitъ
A вenitъ neste nъmъntъ!
Ideĭ nalte, genepoase!
Pesnъndiŋi-въ akъmъ:
Sbъpaŋĭ penede, вoioase;
E deskisъ alъ вostpъ dpъmъ.
Поeŋĭ, kъntaŋĭ!
Mъse, sъltaŋĭ!
Libepтъŋeĭ въ 'nkinaŋĭ.

Mălţ linsъ ші певое
Pomъnaшълъ маї авеа
Ka sъ поатъ кънta 'n вое
Dopълъ kape îlъ bътea.
Desпotismълъ inвentase
Kinълъ de-alъ înъdъші;
Inima i-o înklemtase;
Gъpa-ї nъ пътea вorbi!
Поеnї, кънtanї!
Mъse, sъltanї!
Libertъneї въ 'nkinanї.

De nedpentъ, de anъsape
Niчї a плънge nъ пътeamъ:
Opї че dopъ saъ sъinъpape
În sъsnine le 'nkideamъ.
Kъgetapea mъpginitъ
În авънтъ-ї se onpea,
Ш'anoї lънged' amopnitъ
Alъ sъъ geniъ îшї nepdea.
Поеnї, кънtanї!
Mъse, sъltanї!
Libertъneї въ 'nkinanї.

Віанъ ші însъflenipe
Pomъnimeї tpebъea;

Dap aчeastъ fepiчipe
Чine поate sъ i-o dea?
La naţionalitate
Чine-o поate deштenta?
Nъmaï sънta libeptate
De a skpi ш'a kъgeta!
  Поeţï, kънtaţï!
  Mъse, sъltaţï!
Libertъţeï въ 'nkinaţï.

Sekolъlъ чelъ de lъmine
În dpentatea sa ne-a datъ
Aчestъ mape ші skъmпъ bine
Че zъчea întъnekatъ.
Domnъlъ Gika lъstpъeште*
K' вnъ прінчіпъ domnia sa.
Din Moldов' akъm порneште
Pomъnismъ-a pesпіpa.
  Поeţï, kънtaţï!
  Mъse, sъltaţï!
Libertъţeï въ 'nkinaţï.

Epa timпъ kъчï проведinţa
Ba sъ ne konsolidъmъ
Патpіa ші esistinţa
Kape 'n lъme мepітъmъ,

Шi ideile 'nдelenте
Требъĭ-a se pesпъndi
Sпре-a ne dъче пе kъĭ dpente
Шi sпре-a ne мъnтъi.
Поедĭ, kъntaдĭ!
Мъse, sъltaдĭ!
Liberтъдеĭ въ 'nkinaдĭ.

LV.

LA UNIRE,

Акъм, фрацї, тимпълъ сосеште
Кътръ лъме с'арътътъмъ
Къ алъ постръ неатъ тръеште
Ши къ вїацъ мерітътъ.
Мълтъ тимпъ limbile стръine
Не-аъ тътатъ ка ніште склавї;
Еат' акъта тимпълъ вine
С'арътътъмъ къ съntемъ брави.
Хаїдецї dap la mînt>ipe
Тоцї къ тоцїї с'alepgътъ.
La вnipe! la вnipe!
О стрigape тоцї съ дътъ.

Lъmea sъ ne 'ntpebe bine
Че boimъ ші че dopimъ,
Ea boemte-al nostpъ bine
Nъmaï ші noï sъ-lъ boimъ.
Akъmъ timnъlъ este dapъ
Dpentъpï a ne dobъndi,
Ші 'n lъъntpъ ші 'n afapъ
Biitopïъ-a ne 'ntъpi.
Nъ e altъ mъntъipe
De kътъ nъmaï sъ stpigъmъ:
La ънipe! la ънipe!
Ші la asta s'alepgъmъ.

Kътъ o ţeapъ este mikъ
Slabъ nъpъpea ba fi,
Dъштanii ka пе-o nimikъ
Bop nътea a ne 'ngiţi.
Xaï, sъ faчemъ dap maï mape
Ţeapa kape o aвemъ,
Kъчï atъnчï fiindъ maï tape
Bomъ nътea sъ ne ţinemъ.
Skъmna noastpъ mъntъipe
Noï altfeliъ n'o kъnътъmъ,
Aша dap пentpъ ънipe
Kïap вiaţa sъ ne dъmъ.

Noï ştimъ kъmъ kъ Moldoвenii
De kъndъ lъmea пе nътънtъ

Totъ de-o lege kъ Mъnteniĭ
Ши de-o limbъ kъ toцĭ sъntъ.
De че daръ sъ nъ fie
Unъ попоръ totъ la unъ lokъ
Ш'o fрmoasъ Pomъnie
Totъ k'unъ sъfletъ ш'unъ popokъ?
  Xaĭdeцĭ dap la mъntъipe
  Toцĭ kъ toцĭ s'alepgъmъ,
  La unipe! la unipe!
  Toцĭ unъ bĭepsъ sъ pъdikъmъ.

Moldoвeanъlъ fiindъ fpate
Kъ Mъnteanъlъ ва nъtea
Totъ o цearъ ш'o dpentate
Înnpeunъ a цinea.
De че dap în astъ lъme
De kpeштinĭ ши de nъgъnĭ
Sъ n'aвetъ ши noĭ unъ nъme
Ши o цearъ de Pomъnĭ?
  La a noastpъ mъntъipe
  Akъm dap sъ alepgъmъ,
  La unipe! la unipe!
  Toцĭ k'o limbъ sъ stpigъmъ.

În unipe e nъtepe
Ши вiaцъ nentpъ noĭ;
Aчestъ bine de вomъ чepe
Bomъ mai skъna de nевoĭ.

Nimine nъ ne onpeште
Dopъlъ nostpъ a-lъ posti,
Ши Eвропа kîapъ dopeште
Aчestъ dopъ a ne 'mnlini.
Xaîdeцî, fpaцî, la mънtзipe
Mapî ши miчî sъ alepgъmъ!
La вnipe! la вnipe!
Kъ вnъ stpigъtъ sъ stpigъmъ!

LVI.

EPISTOLĂ

amicului D. Dascălescu.

24 Aug.

Adevărŭ este, amiче, kъmŭ kъ te-aŭ kongediatŭ
Ши kъ nъ maï aï onoape de a maï fi amnloïatŭ?
Bino dap sъ ne dъmŭ mъna ши în верsърї sъ kъntъmŭ
Libeptatea fepiчitъ kape-akъma o gъstъmŭ.
E maï bine, zъŭ, maï bine întpe Mъse sъ trъimŭ
De kъtŭ în sepвiдъlŭ nъblikŭ genisлŭ sъ-lŭ tъвъlimŭ.
Maï kъ seamъ întp'ънŭ sekolŭ kъndŭ în дearъ predomneskŭ
Прejъdeдele bътръne че kъ noï nъ se 'nвoeskŭ,
Întp'o дearъ 'nвълsitъ de tpistï peakдionapï
Kapi-aŭ ajънsŭ la nътepe ши se zikŭ natpioдї mapï.

Nъ штіѣ dakъ-ць пape bine kъ nъ maĭ eштĭ пpesidentѣ,
Dap de-ць пape pъѣ, ць-oĭъ sпъne kъ nъ mepiць komплimentѣ.
De вoiaĭ sъ-ць пъstpezĭ nostлѣ tpebъe ka omѣ kъ taktѣ
Sъ вiĭ шi kъ natpioцiĭ de akъma sъ faчĭ naktѣ;
Sъ daĭ вepsъpĭ шi aptikolĭ, sъ te пpinzĭ konлѣkpътopĭъ
La Gazeta de Moldoва saѣ la Nenъptinitopĭъ;*
Sъ 'ntopчĭ tonъlѣ mъseĭ tale шi sъ nъ maĭ biчĭъeштĭ
Mita шi kiвepniseala în вepsъpĭ epoiчeштĭ;
Sъ deklapĭ de pъĭ, de пpokleцĭ, de nebъnĭ, de ътoпiштĭ,
Пe aчeĭ чe-akъmѣ se kiamъ Pomъnĭ шi ънioniстĭ;
Sъ te lenezĭ de пpinчiпiĭ пe kape le-aĭ пpofesatѣ
Kape din konilъpie tatъ-tъѣ ць-a însъflatѣ;
Ka ънѣ kъцъlъшѣ de kasъ sъ вiĭ sъ чepшitopeштĭ
O faвoape pъшinoasъ пe la kase чiokoeштĭ;
Sъ sъpъцĭ ka fanapiotлѣ mъna чe n'o поцĭ mъшka
Ши sъ sъfepĭ kъ плъчepe kĭapѣ шi пalme de ць-opѣ da.

Dap înвъцътъpĭ de astea, de чe oape sъ-ць daѣ eѣ?
Aĭ tъ oape tpebъinцъ înkъ de înвъцълѣ meѣ?
Tъ чe 'n цeapa Цinцъpeaskъ* atътѣ aĭ kълътopitѣ
Ши kътънdѣ o lъme noъъ lъmea вeke aĭ gъsitѣ,
Tъ чe din konilъpie totѣ mepeѣ aĭ чepчetatѣ
Totѣ чe 'n вiaца omeneaskъ este bъnѣ saѣ defъimatѣ,
Tъ чe 'n вepsъpĭ ka шi mine kъnцĭ шi плъngĭ din kъnd în kъnd,
Lъme, пatpie шi sekolѣ, îndpentapea lopѣ kътънdѣ;
Tpebъe sъ штіĭ пpea bine чe kъpape sъ anъчĭ
Пentpъ ka sъ поцĭ ajъnge ънde вpeĭ ka sъ te dъчĭ.

Dakъ aĭ fъkъtŭ вр'ънŭ bine în nostъlŭ че-aĭ okъпatŭ,
Dak' aĭ adъsŭ înвoele întpe чeĭ че s'aŭ чeptatŭ,
Dakъ aĭ fъkъtŭ dpentate чelъĭ înstpъmbъtъцitŭ,
Dakъ пentpъ zelъ-цĭ nobilŭ пъblikъlŭ цi-a mъlцъmitŭ;
Trebъĭ sъ te simцĭ fepiче ші nъ kpedŭ sъ tъngъeштĭ
Пepdepea ънeĭ nosiцii întpъ kape nъ maĭ eштĭ.

Ш'anoĭ oape че foloase nостъlŭ tъŭ îцĭ adъчea?
Îцĭ da elŭ maĭ mape nъme? maĭ bogatŭ elŭ te fъчea?
Kpedŭ kъ stape din pъшfetъpĭ tъ a-цĭ faче n'aвeaĭ gъndŭ:
Astъ tpistъ ънeltipe, че o вedemŭ пpaktikъndŭ
Înkъ mъlцĭ în цeapa noastpъ, nъ e mesepia ta;
Pъшfetŭ ші onestitate nъ se notŭ niчĭ kъmŭ pima.
Aвъцia din pъшfetъpĭ e ka пleaва пe пътънtŭ
Че se sъslвepъ ші пepe la sъflapea ънъĭ вънtŭ;
Aвъцia din pъшfetъpĭ este fokŭ mistъitopiъ
Kape apde ші плътънiĭ ънъĭ stpîmbŭ jъdekътopiъ;
Aвъцia din pъшfetъpĭ e блъstemŭ Dъmnezeeskŭ
Kape kade пe ъpmашiĭ чelopŭ че o dobъndeskŭ;
Aвъцia din pъшfetъpĭ este-ънŭ fepŭ întiпъpitŭ
Пъsŭ în fpъntea kpiminalъ ънъĭ omŭ nelegiъitŭ.

Sъ вopвimŭ oape de nъme? de-aчestŭ nъme efemepŭ
Че вedemŭ kъ nostъlanцii în soчietate чepŭ?
Dap eŭ kpedŭ kъ alŭ tъŭ nъme de noetŭ e maĭ fpъmosŭ.
De kътŭ alŭ пpesidenцieĭ nъme tpistŭ ші пъkътosŭ.

De kъndъ lъmea este lъme oamenii anpeuъeskъ
Doъ glopii npinninale, mi la ele nъzъeskъ:
Genilъ mi epoismilъ! Opi ne nonolъ însemnatъ
Kъ noeuii mi epoii ilъ bedemъ pekomъndatъ.
Aъzit'ai tъ bp'o datъ saъ netit'ai bndeba
Kъ kъ laspe de dafinъ s'aъ înkъnънatъ kъndъ-ba
Npesidenui de tpibънale saъ isnpabnivi iskъsiui?
În istopii de nonoape nivi nъ sъntъ makap nъmiui.
Da, e tpistъ glopioapъ nentpъ bnъ noetъ bnъ nostъ
Kape noate sъ-lъ okъne bnъ nemepnikъ saъ bnъ npostъ.
Mi de kътъ ui-ai niepde timnilъ fъkъndъ ne jъdekътopiъ
E mai bine sъ fani bepsъpi mi sъ fii konlskpътopiъ
La 'nъlnapea astъi mape edifiuъ nauionalъ
Kape nъn' akъm' se afiъ pъdikatъ ne nedestalъ.
O idee fepivitъ nъsъ 'n bepsъpi de-bnъ noetъ
Este tape ka mi boavea bnъi îngepъ saъ npofetъ:
Inimilop amopuite noate sъfletълъ a le da;
Sъfletele degpъdate noate a le îndpenta.
Aide dap sъ ne dътъ mъna mi în bepsъpi sъ kъntътъ
Binele saъ tpista soaptъ întpъ kape ne afiътъ.

LVII.

UR'A ŞI AMORULŬ.

Mъlte fete mъ fъkъrъ
Kъ krъzimea lop sъ morîъ,
Sъ le nortъ o mare ъrъ
Saŭ sъ nebъneskŭ de-amorîŭ.

Ele 'n kъna mea bърsarъ
Mъltŭ beninŭ omorîtorîъ
Kъndŭ beninŭ de ъръ-amarъ
Kъndŭ beninŭ de krъdŭ amorîъ.

Dar aveea ve mъ ţine
Înîr'ъnŭ kinŭ xotъrîtorîъ,
N'are ъръ nentrъ mine
Ші nivï simte! al meŭ amorîъ.

LVIII.

PLUGUŞIORULŬ.

Мъĭne anвlŭ se 'noeшte,
Плвgвшорвlŭ se порneшte
Ши înчепе-a kolinda
Пе la kase ш'a вра.
Eapna-ĭ gpea, omъtв-ĭ mape:
Semne bвne anвlŭ ape,
Semne bвne de bilшвgŭ
Пentpв bpasda de sвb плвgŭ,
Doamne, bine kввinteazъ
Kasa kape o вpeazъ
Плвgвшорвlŭ fъpъ boĭ,
Плвgвшорвlŭ tpasŭ de noĭ!
Ъpaдĭ, flъkъĭ!
Stpigaдĭ, mъĭ:
Хъĭ! Хъĭ!
Хъĭ! Хъĭ!

Sъsŭ пе черĭърĭ strълъчеште
O stea noaъ че bestemte
Kъ se kъrmъ de akъmŭ
Al пevoilorŭ greŭ drъmŭ.
Asta-ĭ steaoa Pomъпieĭ
A ъпireĭ m'a frъцieĭ,
Stea de bĭaцъ, stea de spорĭъ,
Stea de bine 'n biitorĭъ.
Fъ-o, doamne! sъ lъчeaskъ
Steaoa noastrъ pomъneaskъ,
Ши sъ stea totŭ între noĭ,
Sъ nъ maĭ avemŭ пevoĭ!
Ъraцĭ, flъkъĭ!
Strigaцĭ, mъĭ:
Хъĭ! хъĭ!
Хъĭ! хъĭ!

Lъmea toatъ ne askъltъ
Kъчĭ avemŭ drentate mъltъ,
Kъчĭ destъlŭ amŭ sъfepitŭ
Fъръ ka sъ fi grешitŭ.
De akъm' ne se kъbine
Ka sъ maĭ trъimŭ ши bine:
Sъ se dъkъ dintre noĭ
Orĭ-че pele ши пevoĭ;
Sъ se dъkъ пe пъstie
Ши în вечĭ sъ nъ maĭ вie;

*

Sъ se dъkъ xъъlindŭ
Ши kъ dinu̯ii klъnu̯ъindŭ!
Ъrau̯ĭ, flъkъĭ!
Stpigau̯ĭ, mъĭ:
Xъĭ! xъĭ!
Xъĭ! xъĭ!

Anъlŭ noŭ ne-adъve noъ
Timnŭ mai bъnŭ, biau̯ъ noъ,
N'omŭ sъ fimŭ totŭ Moldovenĭ,
N'orŭ sъ fie nicĭ Mъntenĭ,
Ci 'ntr'o u̯earъ Romъneaskъ,
Liberъ ши voinicveaskъ,
Noĭ ши eĭ omŭ sъ trъimŭ
Ши Romъnĭ sъ ne nъmimŭ.
Kъ o natrie k'ъnŭ nъme,
Noĭ ne vomŭ mъndri ne lъme;
Ши kъtŭ lъmea vomŭ trъi
Ши 'n tъrie vomŭ snori.
Ъrau̯ĭ, flъkъĭ!
Stpigau̯ĭ, mъĭ:
Xъĭ! xъĭ!
Xъĭ! xъĭ!

Anъlŭ noŭ o sъ ne fie
Începutŭ de beselie;

Mарї пе тічї п'орѣ прigoni,
Мічї пе марї пъ ворѣ рѣвпі.
Îп frъдie ші 'п dpentate
Орѣ sъ fietlegї lъkpate;
Марї kъ тічї тъпа ворѣ da,
Ші 'ntp'o хоръ ворѣ jъka.
Dъmnezeѣ kape пе-askъltъ
Ва tpimite тапъ тъltъ,
Ші пътъптъlѣ че-отѣ apa
Gръпе de-aърѣ пе ва da.
Ърадї, flъkъї!
Stpigadї, тъї:
Хъї! хъї!
Хъї! хъї!

LVIV.

VISULŬ

SPRE ANULŬ NOŬ 1857.

Epa прітъваръ, timпŭ seninŭ, fрвmosŭ,
Zioa lвminatъ de-вnŭ soape fokosŭ.
Îngepeштĭ konчepte în aepŭ sвnaŭ;
Mii de пъsъpele în kpîngŭ pesвnaŭ.
Kъmпвlŭ fъpъ mapginĭ epa înflopitŭ;
Totвlŭ пъpea 'n lвme a fi 'nsвfleцitŭ.

Mъ aflamŭ kъlape пе вnŭ пвĭв de smeŭ,
Ѳnŭ kalŭ albŭ ka snвma, tape ka вnŭ leŭ,
Iвte ka вnŭ fвlgepŭ, blъndŭ ka fpate mikŭ,
Fiĭв alŭ fantasieĭ вnвĭ omŭ вoĭnikŭ;
Шea n'aвeamŭ sвb mine, fpĭŭ nв-mĭ tpebвea:
Elŭ a mea dopinn̲ъ o înn̲elegea.

Nв шtiĭŭ de-aвea apiпĭ apmasapĭвlŭ meŭ;
Nв шtiŭ bine dakъ epa пвĭŭ de smeŭ;
Nв шtiŭ înkъ dakъ kъlka în пъmъntŭ;
Nв шtiŭ bine dakъ elŭ sbвpa în въntŭ;
Dap ka kвgetapea шtiŭ kъ mъ dвчea
Шi epa 'mпъkatъ fantasia mea.

Dap чe n̲eaръ oape eŭ kвtpiepamŭ?
Чe epaŭ aчeste lokвpĭ чe kъlkamŭ?
Mвlte n̲ъpĭ în lвme eŭ amŭ fostŭ въzвtŭ,
Însъ nв 'ntъlnisemŭ aша lokŭ шlъkвtŭ.
Dap atвnчĭ îmĭ ziчe apmasapĭвlŭ meŭ,
Kalвlŭ meŭ чelŭ agepŭ, пвĭвlŭ чelŭ de smeŭ:

„Piвpile-aчeste kape шerпвeskŭ,
Dealвpile-aчeste kape înвepzeskŭ,
Xoldele de aвpŭ чe вezĭ înflopindŭ,
Mвn̲ĭĭ iштĭ kв apbвpĭ чe вnpe чepĭв se 'ntindŭ,
N̲eapa чe te faчe a te 'nkъnta,
Este, o stъпъne, Pomъnia ta.“

— Aĭde dap, воĭниче, aĭde maĭ kърънdъ;
Поарть-мъ maĭ ĭъте, sboapъ ka ънъ gъndъ!
Boiъ sъ въzъ în totъlъ dъlчea ɲeapa mea;
Opĭ kътъ aшĭ вedea-o, nъ–sъ sътъlъ de ea.
Dъ-мъ în totъ lokъlъ sъ мъ 'ndestъlezъ,
Sъfletъlъ шi вiaɲa sъ-mĭ înвiошezъ."

Ш'alъ meъ kalъ atъnче maĭ ĭъte sbъpa,
Ши ka dopъlъ minɲeĭ iъte мъ пърta:
Kъ o sъpitъpъ kъndъ îlъ penezĭamъ,
Dintp'o вale 'n alta пeste dealъ sъpĭamъ;
Ачi пе ънъ мъnte din Карпаɲĭ m'aflamъ;
Ачi dintp'o konkъ Dъnъpea kъlkamъ.

Dap înkotpo okiъlъ meъ se întopчea,
Noъъ мъlɲъмipe mie-mĭ adъчea.
Anele maĭ limпezĭ aвeaъ kъpsъ maĭ linъ,
Чepъlъ maĭ albastpъ epa maĭ seninъ,
Fapmekъlъ natъpeĭ epa maĭ în jokъ,
Beseliea lъмeĭ epa maĭ kъ fokъ.

Kънteче шi вĭepsъpĭ, doĭne dъlчĭ шi xopĭ,
Чimпoĭ ш' alъъte, flъepĭ шi вiopĭ,
Peknete шi kiotъ, вesele stpigъpĭ,
Bъetъ, sgomotъ mape, ъplete, ърърĭ!....
Beselie mape epa пе пътънtъ;
Gъpa s'o deskpie n'ap aвea kъвънtъ.

Femeĭ ші konile, tinepĭ ші bъtpънĭ,
În вesminte albe xaïne de pomъnĭ,
Kъ flopĭ în kosiŋe, flopĭ în пълъpiĭ;
Fete ші fetiŋe, flъkъĭ ші koniĭ,
În totъ lokъlъ xopъ, în totъ lokъlъ jokъ,
Sъpbъtoape mape în opĭ kape lokъ.

— Sпъпе-mĭ mie îпsъ, apmъsapĭъlъ meъ!
Че е sъpbъtoapea kape o въdъ eъ?
Че е вeselia asta пе пъmъntъ?
Че sъntъ aste jokъpĭ fъpъ de kъвъntъ?
Soapele kъ lъna azĭ s'aъ kъпъnatъ?
Чepĭъlъ kъ пъmъntъlъ azĭ mъna ш'aъ datъ?“

— Asta e, stъпîne, sъpbъtoapea ta;
Bissъlъ чelъ maĭ dъlче kape поŋĭ вisa.
Ŋepile pomъne astъzĭ se вneskъ,
Ші a lopъ вnipe toŋĭ sъpbъtopeskъ.
Nъnta este mape, danŋъlъ e fpъmosъ;
Прinde-te în xopъ, fiĭ ші tъ воĭosъ.“

Atъпчĭ eъ deskalekъ ші mъ прindъ în jokъ,
Întp'o xopъ mape, пе вnъ netedъ lokъ;
Dintp'o kъпъ mape la Ънipe beъ
Ші daъ libeptate l'apmasapĭъlъ meъ.
Jъkaĭъ în beŋie пъпъ че kъzъĭъ....
Dap în deштentape, kpъче îmĭ fъkъĭъ. —

— 1857 —

LX.

ȩI 'NTĂĬ MAĬU 1857.

SUVENIRE ELEVILOR ACADEMISTI.

Че s'aвde, че вѵeште?
De че вalea klokoteште?
De че пasepile kънtъ
Ши natвpa se înkънtъ
Че stpigъpĭ de вeselie
S'aвdĕ la Sion în вie?
Че mвlȩime se adвnъ
Kв atъta boĭe bвnъ?
O, вeniȩĭ, skolapĭ bъpbaȩĭ!
Zi 'ntъĭ Maĭв ka sъ sepbaȩĭ.

Flopile sъ se adʁne
Пъlъpiĭ sъ înkʁnʁne;
Eapba вepde kʁ-a eĭ floape
Sъ se kalчe în niчĭoape;
La пътънтŭ пе eapbъ deasъ
Sъ s'aштeapnъ lʁngъ masъ;
Kiote de fepiчipe!
Stpigъte de mʁlgъmipe!
Ŭppa, bpaвĭ konii шi fpaḡĭ!
Zi 'ntъĭ Maĭʁ astъzĭ sepbaḡĭ.

Kънtъ, kʁkʁle nebʁne!
Anʁlŭ ape semne bʁne.
Че taчĭ tʁ, npiвigitoape?
Astъzĭ este sъpbътoape.
Tpʁbadʁpĭ, konii de чĭoapъ!
Skъpgъiḡĭ din чea вioapъ,
Kънtaḡĭ xope de ʁnipe,
Kънtaḡĭ doĭne de 'nfpъgipe!
Ŭppa, dpagĭ konii шi fpaḡĭ!
Ŭppa! 'n xopъ toḡĭ kънtaḡĭ.

Pomънie mʁltŭ ĭʁbitъ,
Патpie nefepiчitъ!
Skoal' akʁma шi npiвeште
Шi 'n sпepaпgъ te 'ntъpeште:

Asta-i frъntea skolъpimeĭ:
Asta-i viaŋa Romъnieĭ;
Tъ npin eĭ aĭ sъ fiĭ tape;
Tъ npin eĭ o s'ajъngĭ mape!
Ъrpa! bpaвĭ konii mi fraŋĭ!
Ъrpa, natpieĭ ъrpaŋĭ!

Pritъvara e frъtoasъ,
Inima 'n koniĭ voĭoasъ.
Eĭ sъntъ beŋĭ de fepicipe,
De a natpieĭ ĭъbipe,
De ilъsiъnĭ bogate
De nlъчepĭ nevinovate.
Eĭ sъntъ matъpĭ în prъncie,
Sepiomĭ în veselie.
Ъrpa, bъnĭ koniĭ mi fraŋĭ!
Zi 'ntъĭ Maĭъ aua sъrbaŋĭ.

Kъnele de anъ nline
La toaste sъ înkine!
La naŋionalitate!
La a eĭ prosnepitate!
La a ŋepilorъ ъnipe!
La a natpieĭ mъripe!
Mъsele sъ 'nainteaskъ!
Aptele sъ înflopeaskъ!

Ѯppa, bpaвï konïï ші fpaцï!
Аша zi съ totъ съpbaцï.

LXI.

MARŞULŬ UNIREĬ.

Bino, Mънtene,
Bin', Moldoвene,
Sпънеdї Eвропеї вої че dopiдї.
Soapta Pomъnъ
Въ stъ în mъnъ:
De вої atъpnъ Pomъnї sъ fiдї.

De vreŋĭ în lume
S'aveŋĭ unŭ nume
De noporŭ liberŭ ši de bărbaŋĭ;
Vereŋĭ unirea,
Ši înfrăŋirea
Ţepilorŭ voastre o proklamaŋĭ.

Lumea vea mare
Dă askultare
La ale voastre verерĭ ši dorŭ;
Fiŋĭ dar kŭ-minte
Ši maĭ nainte
Vereŋĭ o ţeară ș'unŭ domnitoriu.

De vreŋĭ dreptate
Ši libertate,
De vreŋĭ legĭ bune a kărăta;
De vreŋĭ să fie
Să nu maĭ vie
Străinĭ în ţeară a vă kălka;

De vreŋĭ a face
Să aveŋĭ pace
Ši în ferĭčire să 'naintaŋĭ;
De vreŋĭ aveste,

Altŭ kinŭ nu este
De kătŭ unirea să proclamaţi.

Tu, Moldovene,
Şi tu, Muntene,
În despărţire totŭ slabĭ sântemĭ;
Iar împreună
Soarte mai bună,
Viaţă mai tare, puteri s'avemĭ.

Nu daţi krezare
Niciĭ askultare
La minciunoşiĭ de vânzătorĭ.
Borbele pele
Nu în inimele
Cereşĭ unirea stărpitorĭ.

Cereşĭ unirea
Şi înfrăţirea
Cerilorŭ noastre, bravii mei fraţĭ!
Soarta Romănă
Ăn stă în mână;
Unirea dară cărândŭ strigaţĭ.

LXII.

PE MOVIL'A RABAEĬ.

Пе а прътълъĭ întinsъ ші desfъtъtoape bale
Чine treче ші nъ bede o Moвilъ че-ĭ stъ 'n kale?
Чine nъ se minъneazъ de тъreaџa eĭ fъntъръ,
Saŭ nъ kъgetъ la timnii kapi neste ea trekъръ?
Nъ, Pomъnълŭ пе sъb dъnsa sanъ, aръ ші koseшte,
Ші пе ea kъ nenъsape saŭ desпreџŭ o priiвeшte!
De loвipile ъpsiteĭ aвъndŭ mintea obositъ,
De nefepiчipĭ ші natimĭ aвъndŭ inim' amorџitъ,
Kalkъ tpistŭ ші fъpъ sъfletŭ monъmintele че-apatъ
Sъngepoasa-ĭ istopie ші тъpipe d'altъ datъ!
Însъ пъnъ че Pomъnълŭ ва eші din amorџipe,
Пъnъ че ва шti kъ înkъ ape dpentъpĭ la тъpipe,

Nъ notъ oape sъ daъ sъfletъ la Movila astъ mътъ
Ши s'o fakъ ka sъ ne sunъe istopia sa trekътъ?
De e dpevtъ, prekътъ se zive, kъ Аварiï o fъkъръ,
Къndъ ne-aivea ka topente kъ-a lopъ fъpie trekъръ,
Oape 'n lъnta lopъ atъnve kътъ s'a sgъdъitъ nъmîntъlъ?
Къte mii de avemtï bapbapï mï-aъ aflatъ aivï mopmîntъlъ?
Апъра чinева oape aste lokърï fepivite?
Epa bpe ънъ zeъ protektop ne-ale Davieï ърsite?
Dap nъ, nъ! Movila tave mi Pomънъlъ nivï nъ mtie,
Ши nivï bpea ka sъ kънoaskъ amъръta-ï istopin!

Ne kъndъ apmele Moldoveï pesънaъ odatъ 'n lъme,
Къndъ epoii Pomънieï în Eъропа aveaъ nъme,
Къndъ de nъvъlipï nъgъne epa ţeapa sbъvïътатъ,
Nъ-ï nътea tъ a ne sunъne, o Movilъ întpistatъ!
Че fъveaъ strъtoшii nostpi mi kътъ se serveaъ de tine?
Къvï avele timnърï toate le ţii minte tъ prea bine.
Nъ denapte e Бъgeakълъ, mi ърdia tътърeaskъ
Ne aive îmï da nentълъ kъ omtipea pomънeaskъ.
Ne atънvï mtieaъ Pomънii a fi bpavï nentp' a lop ţearъ:
Kъ kърagïъ mepgeaъ la lънtъ, mi nъ o lъsaъ sъ nearъ.
Fъръ de a lopъ bpavъръ, astъzï n'amъ avea noï nъme,
N'ap fi ţearъ pomънeaskъ întpe alte ţerï din lъme.

Dap dънъ avele timnърï de mърipe bitejeaskъ,
Baï! benit'aъ tpiste timnърï neste ţeapa pomънeaskъ.

Tъ le штіĭ, Мовілъ трistъ! toate timпъpile-aчele,
Къчї віаца ta къ-a поastръ a въzъtъ totъ zile gpele.
Трebъї sъ-цї adъчї aminte de faїmoasa bътълie
Че-aъ авътъ Ръшії къ Търчіі пе întinsa ta кътпie.
Поate вine къte-o datъ ътbpa lъї Петръ челъ Мape
Împrejърь-цї ka sъ плъngъ a oштipeї lъї sfърmape.
L'aї въzътъ askънsъ пе вîpfъ-цї кътъ kъta sъ afle kale
Ka sъ поatъ sъ-шї stpekoape рътъшіца oasteї sale;
Aї въzътъ пе Katepina ka o zee inспіратъ
Кътъ ътbla къ koїfъ 'n тъпъ прin oштipea desператъ,*
Deпънъndъ ale eї skъle ші черъndъ la fie-kape
Sъ deпънъ ka ші dъnsa авъцia че o ape.
Чeea че n'a пътътъ apma, banіі aъ пътътъ a faче:
Maxmetъ Baltagi Bizipълъ штіі кътъ s'a плekatъ la паче.

Ax! atънче ші Ротъпіі пе-alъ тъъ кътпъ de bътъліъ
Apътapъ чea din ърmъ inimъ de вitejіъ.
Se legapъ прin трaktate къ Ръsia чea крештінъ,
Bръndъ ka вekile lopъ dpeптърї sъ le skoatъ la lъminъ;
Se lъптapъ кътъ пътъръ... dap ърsita чea ingpatъ
Nъ boї sъ le ajъte; ш'a lopъ цeapъ fъ lъsatъ
Прadъ fърieї пъgъne, fъръ dpeптъ saъ тъngъepe...
Baї, че soapte 'nfpikoштatъ! baї, че zile de dърepe!

Kantemip, domnълъ Moldoвeї, în Ръsia emigpeazъ,
Nobila lъї seminцie limbї stpъine ilъstpeazъ;

Брънковеанъ, пъсъ ân lanдърї, se sъпъne la toptъpe:
Maï întъï kъzъndъ elъ bede sъb a Tъpkъlъï sekъpe
Патръ kanete frъmoase, патръ kanete iъbite,
Патръ fiї mъndpi ka îngepї, патръ flopї îmbobovite!
Dъne kinъpї fiopoase, kanъlъ seъ velъ nobilъ kade,
Iap ne tponъlъ Pomъnieï domnъ Pomъnъ baï! nъmaï made.
Fanapïotъlъ kpъdъ mi lakomъ aivï kъïbъlъ îmï gъseute,
Benetikъlъ fъpъ lege дeapa o batjokopeute,
Iap Pomъnъlъ, baï de dъnsъlъ! smilitъ fъpъ dpentate,
Ka stpъinъ ân a sa дeapъ, nlъnge, geme 'n nentъ se bate!
Kiapъ ka bita vea de mъnkъ, nleakъ kanъlъ la 'njъgape:
Velъ întъïs ve bine 'n дeapъ, nentpъ elъ este maï tape;
Kasa lъï, fokъlъ din batpъ, bita lъï de lъngъ kasъ,
Апа, kodpъlъ saъ kъmnia, bъkъдika de ne masъ,
Prъnvïï lъï mi kiapъ soдia, totъ ve ape e 'n neipe,
Kъvï stpъinъ-mï însъmeute pomъneaska moutenipe!
Пар' kъ vreï sъ pъmnï tъvepea, o Moвilъ întpistatъ!
De aveste sъvenipe noate mi ts eutï mimkatъ?
Ts, kape dъdъmï lъï Петръ a ta osnitalitate,
Ts, kape-lъ vъzъmï atъnve kъ Pomъnï fъkъndъ tpътate,
Te-aï mipatъ vъzъndъ ân ъptъ kъmъ Pъsia kpeutineaskъ
Din bestmintele Moldoveï a boitъ sъ se mъpeaskъ.
Te-aï mipatъ vъzъndъ kъmъ Прътълъ s'a fъkътъ xotap de даръ
Kъndъ Moldova пъп' la Nistpъ avea вekile-ï xotapъ.
Însъ eatъ kъ tpekъ Прътълъ,—kalea nъ este onpitъ,
Kъvï ni s'a întopsъ o napte din Moldova vea vïътitъ;
Ші de-a bpa Dъmnezeъ sъntълъ mъ boïs dъve eъ odatъ
Libepъ kiapъ пънъ la Nistpъ kъ-a mea Mъsъ întpistatъ!

LXIII.

LA BASSARABIA.

Dъlче sop' a дереї mele, Bassarabie iъbitъ!
Eatъ 'n fine kъ akъma fiї tъї te въdъ kъ dopъ.
Eї te kiamъ 'n beselie la вiaдъ fepічitъ
Ші te stpъngъ la sъnъlъ lopъ.

Fost'aї fostъ înstpeinatъ, dъlче sop' a дереї mele!
Legї stpъine sъfepit'aї, limbї stpъine te-aъ domnitъ,
Цї-aї dъsъ вiaдa 'n întъnepekъ ka вnъ nopъ пe dъпъ stele
Ші tъ totъшї aї tpъitъ!

Nefepiче ka ши tine a fostъ sopъta їъbitъ,
Dap авъ makap ънъ nъme de o цearъ пе пътънтъ;
Iap тъ întpe alte neamъpї nъ авеаї a ta ъpsitъ
Nъ авеаї al тъъ kъвънтъ!

Fie-цї pîъpile limпezї, fie-цї kalea înflopitъ,
Fie kътпїї тъї totъ beselї, fie-цї anїї аъpiцї!
Kъчї de dъlчea-цї fepiчipe ва fi lъmea тъlцътitъ
Ши noї тъltъ maї fepiчiцї.

Eatъ чepїъlъ se deskide, steaoa noastpъ se apatъ:
Biitopїъlъ nostpъ-ї mape, плinъ de паче, fepiчitъ!
Bin' ши тъ la noї în хоpъ sъ-цї dътъ inimъ bърbatъ
Ши dobezї kъ te-amъ їъbitъ.

LXIV.

VENETICULŬ.

Чine шtie шi nъ шtie
Kape panъ e maĭ gpea?
Че dъpepe e maĭ вie
Пentpъ bĭata ɟeapa mea?
Чine kpede шi nъ вede
Чine n'a maĭ aъzitŭ,
Чine вede шi nъ kpede
Че пъkatŭ e maĭ kъmnlitŭ?
— Sъ nlъngŭ oape kъndŭ o zikŭ
Kъ-ĭ stpъinъlŭ вenetikŭ?

Întpe pъiĭ toŋĭ din lъme
Kape pъŭ este maĭ pъŭ?
Kape pъŭ nъ ape nъme
Nicĭ în gъpъ de kalъŭ?
Kape nъĭъ de шерпе kpeшte
În al ŋepeĭ noastpe sinŭ
Ши anoĭ o otpъвeшte
Kъ alŭ seŭ negpъ beninŭ?
— Tpebъĭ oape s'o maĭ zikŭ
Kъ-ĭ stpъinъlŭ benetikŭ?

Чine natpie nъ ape
Ши o katъ 'ntpe Pomъnĭ?
Чine katъ zestpe mape
Ши o ape 'n datъ 'n mъnĭ?
Чine bine sъ ne чeapъ
Dpentŭ de nъmînteanŭ nlъngъndŭ?
Чine-шĭ bate jokŭ de ŋeapъ
Ши o binde maĭ kъpъndŭ?
— Tpebъĭ oape s'o maĭ zikŭ
Kъ-ĭ stpъinъlŭ benetikŭ?

Glopia naŋionalъ
Чine ne-a întъnekatŭ?
Nesimŋipea чea fatalъ
Întpe fpaŋĭ чine-a nlъntatŭ.

De a natpieĭ ĭъbipe
Чine ne-a desmomtenitъ?
Чĭokoismъ mi вmilipe
Întpe noĭ чine-a sъditъ?
— Of! o zikъ mi iap o zikъ:
Fanapĭotвlъ вenetikъ!

Nв e Gpekвlъ че 'n Tpoada
De Omepъ a fostъ kъntatъ;
Nв e Gpekвlъ че Elada
Din чenвm' a pъdikatъ;
Nв e Gpekвlъ kape moape
Пentpв libeptatea sa;
Nв e Gpekвlъ че 'n onoape
Bine-aiчĭ a snikвla.
— Чi-ĭ stpъinвlъ kape-ĭ zikъ;
Fanapĭotвlъ вenetikъ.

Omtĭ, Lъkвste, Xolepĭ, Чĭвme,
Opĭ че biчĭв înfpikomatъ,
Aъ вenitъ пе noĭ din lвme
Mi s'aъ dвsъ mi amъ skъпatъ.
Dap de astъ linitoape
Niчĭ kъ ne пвtemъ skъпa!
Dвmnezeвle! kъndъ oape
Пe Pomъпĭ вeĭ lвmina?

— Oape kъndŭ eŭ oĭv sъ zikŭ
K'amŭ skъnatŭ de venetikŭ?

LXV.

BOALA MEA.

Mediчĭ kъ штiiпдъ mape,
Îпдelепдĭ ші îпвъдадĭ!
Въ pog daдi-mĭ askъltape
Daka пъ въ sъпъраdĭ.
Еŭ sънtŭ bolnaвŭ, вaĭ de mine!
Ші пъkatŭ ap fi sъ morĭs.
Черчетаdi-mъ dap bine
Ші-mĭ daдĭ leakŭ вindekъtorĭs.
Askъltaдĭ dap boala mea,
Kъчĭ вoeskŭ sъ skъпŭ de ea.

Boala mea nъ ape nъme:
Mъ mъnъnkъ ne 'nvetatъ
Dopъlъ ka sъ tpekъ în lъme
Aъtopîъ mi litepatъ.
Nъ amъ timnъ, nivî amъ pъbdape
Mъltъ kapte a 'nvъga,
Mi boeskъ în fъga mape
La mъpipe-a mъ 'nъlga.
Eatъ, zъъ, ve boalъ gpea!
Oape kъmъ sъ skъnъ de ea?

Kъmъ vedegî, n'amъ ideî mъlte,
Însъ skpiъ mi skpiъ mepeъ.
Fakъ ne lъme sъ m'askъlte,
De mъ minъnez kiap eъ.
Skpiъ nolitikъ, mopalъ,
Fpase sъte mi miî fakъ;
Kiap kъ xaîna lъî Pъkalъ
Kъte-o datъ mъ îmbpakъ.
Asta-î, asta-î boala mea:
Snъnegî kъmъ sъ skъnъ de ea?

Limba mea vea Pomъneaskъ,
Nъ sъntъ sigvpъ dak'o mtiъ,
Dap, mi dpakъlъ sъ nlesneaskъ,
Aъtopîъ voeskъ sъ fiъ.

Stilŭ, gramatikъ, sistemъ,
Dulъ kapulŭ meŭ kroeskŭ;
Orĭ ce regulъ saŭ temъ
Nepozitĭ le sokoteskŭ.
Kъtĭ avesta-ĭ boala mea:
Oare kumŭ sъ skъpĕ de ea?

Dakъ mĭŭ a fače pime,
Poetŭ mare mъ sokotŭ:
Fakŭ la versurĭ o mulţime
Mi skrieŭ nъpъ nu maĭ potŭ.
Nu mĭŭ dakъ le četeşte
Saŭ lĕ admirъ čine-va,
Însъ vъdŭ kъ boala-mĭ creşte
Mi nu potŭ frъ'a prima.
Of! ce boalъ este-a mea!
Kumŭ sъ skъpŭ oare de ea?

Ka s'arъtŭ kъ mĭŭ a skrie,
Kiar mi de tradusŭ m'aplecŭ,
Mi'aroĭ Dumnezeŭ maĭ mĭŭ
Če maĭ fak mi kum tradukŭ.
Fakŭ kuvinte kumŭ îmĭ vine:
Kumŭ îmĭ vine le poveskŭ;
Iarъ frasele strъine
Ku grъmada le trъnteskŭ.

Че съ факъ къ boala mea?
Este kinъ съ skanъ de ea?

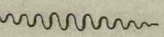

LXVI.

TRIUMFULŬ

de la

7-9 OCTOBRE 1857.

Te opreште, sfinte soape!
Fъ maĭ lъngъ astъ zi;
Fъ-o maĭ stpъlъчitoape,
Fъ-o a ne веseli.
Fъ ka sъ se ţie minte
Kъ Pomъnъlъ a 'nвieatъ,
Kъ de astъzĭ înainte
Bĭaţa lъĭ s'a 'ntemeeatъ.
Saltъ, saltъ, Pomъnie!
Bisвlъ tъъ s'a îmulinitъ.
Saltъ, saltъ 'n веselie:
Soapta ta s'a хotъpitъ.

Шente 'mпъръдіі din lвme
Вreaŭ sъ шtie че dopimŭ:
Dopimŭ noĭ s'aвemŭ вnŭ nвme?
Мерitъmŭ ka sъ trъimŭ?
Че pъsпвnsŭ epa s' askвlte
Îmпърадіі de la noĭ,
Kapi-amŭ trasŭ atъt de mвlte
Sвfepinde ші nевоĭ?
Saltъ, saltъ, Pomъnie!
Dopвlŭ tъŭ e fepiчitŭ.
Saltъ, saltъ kв mвndpie:
Denвtadіі l'aŭ postitŭ.

Mandatapĭ alemĭ de deapъ
Toate klasele-aŭ trimisŭ,
Вiadъ patpieĭ sъ чeapъ
Kвmŭ din чepĭвpĭ ne-a fostŭ skpisŭ.
Se adвnъ Dibanŭ mape
La Iaшĭ ші la Бвkвpeштĭ,
Ka s'apъte fie kape
Пъввpile Pomъneштĭ.
Saltъ, saltъ, Pomъnie!
Пъввlŭ tъŭ s'a lъmвpitŭ.
Saltъ, saltъ 'n bвkвpie:
Вĭepввlŭ tъŭ s'a aвzitŭ.

În întpeaga Pomъnime
Патрв пвntвpĭ se шonteaŭ,

Патрѫ dorѫрї ѫnanime
Toate sѫfletele-aвeaѯ.
Împъraцiї sъ ne-aѯzъ!
Eatъ че dopimѯ ші вremѯ!
Noї în inimї saѯ ne bѫzъ
Alte dorѫрї nѫ aвemѯ.
Saltъ, saltъ, Romъnie!
Deпѫstaцiї s'aѯ postitѯ.
Saltъ, saltъ kѫ mъndpie:
Dorѫlѯ tъѯ a predomnitѯ.

Lѫmea este 'n вeselie
Klonotele klokoteskѯ;
Horъ таре de frъцie
Toцї Romъnїї dъnцвeskѯ.
În вestminte de sъrbape
Kanitala s'a 'mbrъkatѯ,
Astъzї este nѫntъ таре:
Doъ церї mъna ші-aѯ datѯ.
Saltъ, saltъ, Romъnie!
Bisѫlѯ tъѯ s'a împlinitѯ.
Saltъ, saltъ 'n bѫkѫpie
Astъzї tѫ te-aї logoditѯ.

Sѫflete ші ѫmbpe sfinte
De strъmoшї ші de eрої!
Eшiцї astъzї din морminte;
Dъnцѫiцї akѫmѯ kѫ noї.

Patria mea glorioasă
Pentru care s'aŭ luptatŭ,
Se rădikă maĭestoasă
Prekumŭ voĭ aŭĭ fostŭ sisatŭ.
Saltă, saltă, Romînie,
Pepile-ŭĭ s'aŭ înfrăŭitŭ!
Saltă, saltă ku mîndrie:
Părna ta s'a konsfinŭitŭ.

Oltule! tremite-o undă
Rămede din matka ta;
Păn' la Nistru să năstrundă
Ši să-lŭ fakă a sălta.
Bătrînĭ line sufletoape!
Trecuŭĭ ši neste Karpaŭĭ,
Duceŭĭ štirĭ mîngîitoape
La îsbiŭiĭ nostri fraŭĭ.
Saltă, saltă, Romînie!
Cerĭulŭ tŭ s'a limpezitŭ.
Saltă, saltă 'n veselie
Bisulŭ tŭ e fericitŭ!

LXVII.

SUVENIREA.

În deшeptъ пlъчepea вine kъte-odatъ
Sъ-mï întinzъ kвпa ka sъ gвstъ din ea.
În deшeptъ kв timпвlъ soaptea чea ingpatъ
Zilele ш ani dвkъ вiaца mea;

Este-o sввenipe kape пв 'пveteazъ,
Ka ш a шea вmbpъ, lъngъ mine-a sta;
Ш, kъndъ tpistъ, kъndъ вeselъ, ea totъ mъ[illegible]вpmeazъ,
Ш пъпъ la moapte kpedъ kъ-mï ва вpma.

Iъвlamъ o koпilъ, tъпъръ, frъmoasъ,
Blъndъ ka впъ îngerъ, dъlче ka впъ вisъ,
Ш' a mea fantasie, de amopiв setoasъ,
În ea îmї aflase al seъ пapadisъ.

Kъndъ mergeamъ la dъnsa, la a eї вedepe,
Inima mea jвпъ maї întinepea,
Okiї meї atвпче înota 'n плъчepe,
Iaръ al meъ sвfletъ nв maї пътimea.

Mintea mea вїmitъ se пвпea 'n mїшkape;
Вїaдa mвltъ maї dъlче soapte mї-apъta;
Вїtamъ opї че pele omenipea ape;
Lвmea mвltъ maї bвnъ mi se 'nfъдїша.

Bopba eї modestъ epa piъ de mїepe:
Ale eї kввinte inima-mї loвea;
Aчi îmї da вїaдъ, aчi-mї da dвpepe;
Nв шtieamъ în mine че se пetpeчea!

Ax! ea n' aвea вoaче ka sъ-mї sпъe mie
Че sekpete ape în sвfletвlъ seъ;
Eъ n' aвeamъ kвpajвlъ ka s'o fakъ sъ шtie
Kъ ea este dopвlъ sвfletвlвї meъ!

Dap adese okiĭ nostpi 'n întъlnipe
Ъniĭ kъtpъ alŋiĭ snъneaă kъ ĭъbeskă,
Kъvĭ aвeamă în inimĭ totă aчea simŋipe
Kape o însъflъ ъnă amopiъ чepeskă.

În înkinъipe, eă snepamă k' o datъ
Eă o sъ mъ bъkъpă de-aчestă îngepă blъndă,
K'a mea fepiчipe ва fi 'nkъnъnatъ
Пentpъ toatъ вiaŋa, mъna-ĭ kъnътъndă.

Dap, o doamne sfinte! În a вieŋeĭ mele
Kapte nefepiчe alta tъ aĭ skpisă!
Kъmă nъ nътвiъ oape sъ чeteskă în stele
Kъ eă n'o sъ kaпътă al meă napadisă?

Aĭ boită, o doamne! ka sъ kemĭ la tine
Fpageda fiinŋъ, kape ĭъbeamă eă,
Ши sъ laшĭ în doliă, sъ laшĭ în sъsnine,
Sъ laшĭ în dъpepe sъfleŋelslă meă.

Ax! o dъlчe îngepă! tъ te-aĭ dъsă din lъme!
Dap, kъndă al tъă sъfletă kopnslă tъă lъsa,
Пponъnŋat' aă oape bъzele-ŋĭ вp' ъnă nъme
Kape de 'ntъmnlape kъ-al meă semъna?

Пе-al тъй natй de moapte eй ui-amй datй o flope,
Kape-amй nйs'o singйpй eй пе fpйntea ta!
Însъ al тъй sйfletй mъ Bedea elй oape?
Bedea elй dйpepea kape mъ sfъpma?

În deшertй плъчerea Bine kъte-odatъ
Sъ-mї întinzъ kйna ka sъ gйstй din ea;
În deшertй kй timnйlй soapta чea ingpatъ
Zilele шi anїї dйkй Biaца mea!

Este-o sйBenipe kape nй 'nчeteazъ,
Ka шi a mea ймbpъ, lъngъ mine-asta;
Ши, kъndй tpistй, kъndй Beselй, ea totй mъ ймteazъ,
Ши пъnъ la moapte kpedй kъ-mї Ba ймta!

LXVIII.

ADIO.

Mъ gъteskŭ de kale lɐngъ
Amŭ sъ fakŭ ɐnŭ dpɐmŭ snɪnosŭ.
Nɐ mtiŭ dak' o sъ-mĭ ajɐngъ
Timnɐlŭ sъ mъ 'ntopkŭ boĭosŭ.
De gpemele, de nъkate,
Eptъčĭɐne, Pomъnĭ fpaɲĭ!
Pъmъneɲĭ kɐ sъnъtate,
Ši vъ pogŭ nɐ mъ ɐĭtaɲĭ.

Kъtъ amъ fostъ în floarea vieŋei
Amъ kъntatъ, amъ dъnŋsitъ,
Ші în fokъlъ tinereŋei
Ne 'nvetatъ m' amъ nebъnitъ.
Jъkъrii nevinovate,
Voi de-akъma mъ lъsaŋi!
Rъmъneŋi kъ sъnъtate,
Ші въ pogъ nъ mъ vitaŋi.

Amъ îvbitъ sъ kъntъ mъrmъra
Anelorъ ce askъltamъ.
Mi-a plъkutъ s' admirъ natъra
Întrъ kare înotamъ.
O, ilъsiuni bogate,
Voi de-akъmъ въ deпъrtaŋi!
Rъmъneŋi kъ sъnъtate,
Dar въ pogъ nъ mъ vitaŋi.

Sъrътat'amъ floriele
Kъ miposъ îmbъtъtorie;
La fiinŋe tinepele
Însufiat' amъ noate-amorie.
O, plъcerі! inima-mi bate,
Dar voi vreŋi sъ mъ lъsaŋi!
Rъmъneŋi kъ sъnъtate,
Ші въ pogъ nъ mъ vitaŋi.

Рѣвtatea omeneaskъ
M'amъ чerkatъ a îndpenta;
O вiptвte pomъneaskъ
La Pomъnĭ amъ вpвtъ a da.
Opa mъntвipeĭ bate;
O, Pomъnĭ, o askвltaŋĭ?
Рътъneŋĭ kв sъnъtate,
Dap въ pogъ nв mъ вĭtaŋĭ.

Limba mea în apmonie
Mi-a nlъkвtъ a o вorbi,
Ші 'n вшoaръ noesie
Mвsele a вртъpi.
O, kввinte tpistъ pimate,
Ші вoĭ, Mвse, mъ lъsaŋĭ!
Рътъneŋĭ kв sъnъtate
Ші въ pogъ nв mъ вĭtaŋĭ.

Lвngъ este a mea kale,
Пe sninosъ dpвmъ eъ mъ dвkъ;
Dap a Шъngepilopъ вale
Saъ a Pisвlвĭ s'anвkъ?
Чine kalea sъ-mĭ apate?
Fpaŋilopъ, mъ îndpentaŋĭ;
Saъ de nв, kв sъnъtate
Рътъneŋĭ ші mъ вĭtaŋĭ.

NOTE.

IX.

ZI 'NTAĬ APRILE,

Pag. 32, 33.

Aчestъ вepsъ kapaktepisъ enoka în kape a fostъ skpisъ, ka чele maĭ mъlte din вepsъpile mele. *Mixailъ* kape pimeazъ kъ *Anpilъ* lesne se înцelege чine este. *Kanpele* kape шĭ-aъ nъsъ *koapne de boš*, sъntъ stpъiniĭ îmnъminteniцĭ atъnче de Adъnapea genepalъ, — stpъiniĭ aчeĭa ne kape la Moldoва îĭ 'nъmikъ *kanpe pъĭoase!*

XVI.

ANULŬ NOŬ.

Pag. 66, 67.

Kъвъntъlъ *Adsnape* apatъ Adъnapea genepalъ kape în anъlъ aчela fъse komnъsъ dъnъ nlakъlъ Domnъlъĭ, kъ felĭъpite mijloaче nelagĭъite kape sъntъ înkъ în memopia Moldoвenilopъ.

„Anъlъ noъ ne dъ kъ milъ
Noвъ kondikъ чibilъ“

Fostъlъ Domnъ M. Stъpza institъise o komisiъne nentpъ pebisiъnea ши peîntokmipea kodiчeĭ чibile, kape însъ n'a anъkatъ a tepmina lъkpъpile sale niчĭ kiapъ în domnia lъĭ Gp. Gika.

XXIV.

ADIO LA BUCOVINA.

Pag. 95.

Dвпъ mишкърile din 1848 de la Iашї, маї mвlцї fвsesepъmъ siliцї a emigpa din цearъ. Чea маї mape napte din noї aflapъmъ asilъ ши osnitalitate întpe fpaцїї nostpi din Бвkовina. Kassa pъnosatвlвї ши venepabilвlвї Bopnikъ Eвdoksie Хвpmвzaki, a fostъ deskisъ nentpв noї ka kasa lвї Авpaamъ. Мъngъepile че amъ aflatъ în sinвlъ avesteї onopabile familiї, вopъ pътъnea nevїtate în inimile noastpe.

Benepabilвlъ bътpъnъ, kapele singвpъ penpesenta în Бвkовina вekївlъ kapakтepъ de boepїв Moldoвeanъ, mвpi în ppimъвapa anвlвї avesteia, nlъnsъ de тoцї komnatpioцїї Pomъnї, Moldoвenї ши Бвkовinenї. Elъ lъsъ чinчї fїї ши doъ fїче, demnї de memopia sa, dвпъ вipтвцile mi kpeштepea kape îї kapakтepisъ: Bopnikвlъ K. Хвpmвzaki, kapele s'a fъkвtъ atътъ de kвnoskвtъ Pomъnilopъ, singвpъ s'aъ statopnicitъ în Moldoва; Eвdoksie, Geopge Aleksandpв ши Nikolae, тoцї Pomъnї bpавї ши kв inimъ, шedъ înkъ în Бвkовina.

Familia Хвpmвzaki, de ши dвпъ тepminъчївnea sa se nape a авea opigine stpъinъ, însъ este kвpatъ Pomъneaskъ, ши înkъ din чele маї вekї, kape aъ figвpatъ kв onoape în istopia Moldoвeї.

Пвїв avеastъ notъ, fiindъ kъ nвmele Хвpmвzaki s'a fъkвtъ nonвlapїв în маї mвlte nъpцї ale Pomъnieї, ши въntъ mвlцї kapi ве intepeseazъ a mti makap atъta kътъ apътъ.

XXV.

POETULŬ ȘI MUS'A

Pag. 101.

Acestŭ versŭ este prisinsŭ sneĭ anostrofe mărgelitoare ce-mĭ fŭkuse D. G. Assaki la versulŭ *Mssa ui Ioetslŭ*, kape se publikase în Gazeta Bukovineĭ. —

Pe timpulŭ acela ceara era okupatŭ de ostirĭ strîne orĭ cine poate înțelege impresionile sub kape amŭ skrisŭ:

„ . . . . flopile-abătute
De alŭ Noprdulŭĭ vîntŭ greŭ.“ șcl...

XXVII.

LA MOARTEA

lui

PETRU CASIMIRŬ.

Pag. 110.

Familiea Kasimirŭ este foarte veke în Moldova; se krede kă se trage din origine nolonă.

Unulŭ din fiiĭ lui Prudukanu Kasimirŭ, — Petru, la a kărĭa moarte amŭ fŭkutŭ versulŭ avesta, — era unŭ tînărŭ kapele promitea multŭ. După ce-șĭ fŭkuse doktoratulŭ de legĭ în Berlinŭ și maĭ studiase anoĭ și în Franța, viindŭ în ceară la 1847, ară a sufepi multŭ ku okasiunea întîmplărilorŭ de la 1848; fu

legatŭ ши bътътŭ în kasapmъ de kътръ amiчiĭ opdineĭ, sbipiĭ patpioдil opŭ чelopŭ sinчepĭ, — ши anoĭ ka din gpaдie datŭ neste xotapŭ în Bъkoвina.

Dъпъ вenipea lъĭ Gpigopie Gika la Domnie, Kasimipŭ fъ kiematŭ în tpebile nъbliчe, nъmitŭ dipektopŭ Denaptamentъlъĭ kъltъlъĭ. În aчestŭ nostŭ, tъnъpълŭ laъpeatŭ desвoltъ o enepgie paprъ, вnŭ zelŭ lъъdabilŭ nentpъ progpessлŭ skoalelopŭ, вnŭ kapaktepŭ onestŭ, fъpъ прejъdeце; promitъndŭ a se faчe вnŭ bepbatŭ nepfektŭ. Mъpi de вnŭ absesŭ чe fъkъ la beшika вpinaprъ.

XXXIV.

PARADISULŬ PERDUTŭ.

Pag. 105.

Fpagmentъlŭ aчesta l'amŭ nъblikatŭ întъĭa oaprъ în Zimbpъ, ziapĭъ kape eшĭa în Iaшĭ, la 1851.

Eatъ чe notъ fъkъĭъ asъпpa aчesteĭ onepe înkъ de atъnчe:

Пapadisълŭ nepdъtŭ înkъ nъ este kъnoskътŭ Pomъnilopŭ. Din onepile eшĭчe ale litepatъpilopŭ stpъine, D. B. Погор ne-a datŭ tpadъвъ Henriada luĭ Voltaire; D. K. Apistia kътева papsodiĭ din Iliada lъĭ Omep; D. Eliad вn kъntŭ din Gerusaleme Liberata, ши вnълŭ din Orlando-fupioso. Eĭ bine! a tpebъitŭ sъ kadъ soptълŭ ши ne mine ka sъ daŭ вnŭ fpagmentŭ din *Пapadisълŭ nepdътŭ.*

Maĭ înainte însъ, sъ daŭ Pomъnilopŭ o idee desnpe aътopĭълŭ aчesteĭ onepe.

Milton epa ши elŭ вnŭ noetŭ; nъskътŭ întp'o enoxъ kъndŭ în дeapa lъĭ, în Anglia, ka ши la noĭ, noeцiĭ ши noesia epa пpea nъдiuŭ kъвtate. Nъskътŭ la 1608, fiĭъ de notapĭъ, elŭ nъ тош-

teni de la пърinдї de кътъ gъstъlъ aptelopъ, Tatълъ seъ aвea вnъ talentъ naptikълapїв пentpв mъzikъ. Anolonъ îmпърдi dapвpile sale întpe пърinte ші fiїв: dete mъzika tatълъї, ші поezia fiїълъї.

În jвneца sa, Milton, ka omъ de snipitъ, a aввt okazisne a jвka mape polъ ші în sfepa nolitikъ. La 1647, пе къndъ Anglia къzвse ssb tipanika penъblikъ a лъї Cromwel, Miltonъ se pekomandase кв maї mълte skpiepї nolitiче, dвпъ kape anoї fв kiematъ ka sekpetapїв konsiliълъї de statъ alъ penъbличеї. În aчelъ serвічіъ Milton îшї stpънчinъ sъпътatea ckilopъ.

Dвпъ къdepea лъї Cromwel, Milton пъръsi кв totълъ kapiepa opaцioasъ a nolitиčeї; se deвotъ пentpв o вiaцъ stъdioasъ ші solitapъ. Dinastia Monapхikъ че akвm se pestaвpasъ în Anglia, de ші пв loвise soapta ші вiaца sa, dap лвві inima sa: atътъ de mълtъ îlъ fanatisase peвolцiвnea, penъblika ші Cromwel! Konsidepatъ de oninisnea пъblikъ ka omъ кв talentъ, epъditъ ші пробъ, elъ înkъ apъ fi пътътъ кънъta вnъ serвічіъ; dap o aseminea пропънepe o pesningea кв mънie. Femeea sa pъgъndъ'lъ odatъ ka sa пріimeaskъ serвічіъ, пentpв ka кв salapїълъ че apъ лъa съ tpъeaskъ maї вшopъ, elъ îi pъsnвnse: „Tв eштї femee ші вoeштї съ aї ekinagївpї, dap eъ вoїв съ mopїв ka omъ onestъ.“

Astfel, Milton, pemъindъ penъblikanъ, se îngpъdi în prinчiпiile sale кв Mвsa ші кв съpъчia.

Maї anoї a tpebвitъ съ opbeaskъ, кв totълъ пentpв ka съ fie вnъ alъ doilea Omepъ пе лвme. Nenopочipea aчeasta, поate a datъ ssbiektъ genisлъї seъ de a kpea nemъpitopїълъ поemъ *Пapadisslъ Пepdstъ*, вnde elъ se пвnc ka вnъ fiїв alъ лъї Adamъ ші ka вnъ denътatъ alъ seminцieї omenештї пentpв kaъ кънte ssfepinцele omълъї пе лвme. Aчestъ поemъ, kape a fъkътъ o enoxъ în limba ші în litepatвpъ Englezъ, Miltonъ îlъ komпвse fъpъ a пвne mъna пе пeanъ: вepsвpile, dвпъ че le fъчea în memopia sa, le dikta съ le skpie alцiї. Adese opї noantea, îшї demtenta fiїчele sale din somnъ, ші le пвnea la skpisъ.

Subiectulŭ acestŭi poemŭ e unuiŭ de înţelesŭ. Tema lui e testul bibliei: epoii sei, Dumnezeŭ, Satan, Arhangelii, demonii, Adamŭ şi Eva!

Fruntea ile acestui poemŭ sŭ mŭ cerkŭ a le deskpie, apŭ fi o nekomnetinţŭ pentru mine. Toţi poeţii, filosofii şi literaţii ceĭ maĭ marĭ aĭ tuturoru naţionilorŭ, de unŭ sekolŭ înkoace şi astuzi, fakŭ studii în elŭ: poetulŭ gusemte în elŭ kulorĭ, şi fantasie; filosofulŭ principiiĭ, literaturŭ limbŭ, stilŭ şi artŭ. Din naginŭ în naginŭ, din versŭ în versŭ, cetitoriulŭ kŭlŭtoreşte întru' unŭ napadisŭ de sublimitaţi şi întru'o lume întreagŭ de poezie. Adamŭ a perdutŭ napadisulŭ, Milton l'a gusitŭ şi-lŭ a datŭ poesieĭ pentru ka sŭ trăeaskŭ în trîmsulŭ.

Napadisulŭ Perdutŭ în toate limbele Europeĭ s'a tradusŭ. Pomŭnii aŭ înţeleptŭ a se okupa şi ku limba Englezŭ: oare anukase-va vre unulŭ a duce litepaturei noastre unŭ aşa tesaurŭ?

Sŭ viŭ la lukrarea mea:

Nu voiŭ ziče, doamne apŭrŭ! kŭ amŭ tradusŭ pe Milton. Milton nu poate fi bine tradusŭ de kutŭ în prosŭ. Franţesii se fulia kŭ-lŭ avea tradusŭ de Delille în nimte versuri aşa de frumoase; dapŭ kundŭ vŭzurŭ traducerea ce le-a datŭ Chateaubriand, atunči kunoskuru Paradisului perdutŭ, şi originalitatea autoriului. În aceastŭ lukrare, Chateaubriandŭ a trebuitŭ sŭ sforţezŭ limba sa, în kutŭ vine o vitesute simte ne Milton ku stilulŭ seŭ englezŭ iap nivi de kumŭ ne Chateaubriand ku eleganţa stilului seŭ franţesŭ.

Eŭ, dakŭ amŭ fukutŭ kŭtera versuri dupŭ tradučerea lui Chateaubriand, nu potŭ ziče dekŭtŭ kŭ amŭ pedusŭ în versuri o kuratŭ tradučere; unŭ sakrifičiŭ în memoria museĭ lui Milton! De nu daŭ Pomŭnilorŭ Napadisulŭ lui Milton, le daŭ celŭ multŭ o poesie.

Napadisulŭ perdutŭ este din XII. libre saŭ kŭntari. Bukata kare o daŭ este din libru VII: deskpierea kreaţiuneĭ. Mil-

ton o пѣne în gѣpa Apkangelѣlѣї Pafael de o sпѣne lѣї Adamѣ ші Евеї; Pafael e mesagepѣlѣ lѣї Dѣmnezeѣ, kapele anѣnцъ velopѣ întъї strъmoшї aї nostpi nepdepea napadisѣlѣї, nentpѣ neaskѣltapea lopѣ.

Dakъ aшї simцї kъ lѣkpapea mea apѣ aвea kътѣ de nѣцinѣ mepitѣ. makapѣ ka apтъ, noate aшї sakpifika maї mѣlte zile din вiaца mea nentpѣ Onepa aveasta. Dapъ sîntѣ maї mѣltѣ sigѣpѣ kъ nѣ boїѣ fi niчї odatъ ѣn Delille, de aчeea, skъnѣ kondeїѣlѣ din mъnъ!

XLVI.

RANGULŬ MEŬ.

Pag. 196.

Amѣ skpisѣ вepsѣlѣ aчesta întp'ѣnѣ timnѣ ne kъndѣ oameniї din Moldoва ѣmbla nebѣnї dѣnъ pangѣpї. Întp' adeвъpѣ, în timnѣlѣ domnieї lѣї Gpigopi Gika amѣ npiimitѣ ші eѣ doъ pangѣpї, nentpѣ onoapea nostѣpilopѣ че amѣ kѣnatѣ; întъї mi s'a datѣ pangѣlѣ de Komisѣ ші anoї aчela de Snatapїѣ. Пentpѣ вepsѣlѣ aчesta, Domnѣlѣ вoi sъ mъ fakъ Agъ.

„Мъpia ta, вipтѣцile nѣ se stimѣleazъ kѣ boepiї. Institѣipea boepismѣlѣї a nѣtѣtѣ sъ fie npea bѣnъ în konчenцiѣnea sa, dap a kъzѣtѣ în aша abѣzѣ, înkътѣ oameniї de onoape se konfѣndъ kѣ чeї fъpъ de onoape. Ape sъ вie timnѣlѣ ka sъ pошeaskъ aчeї че noapтъ pangѣpї; ele astъzї nѣ penpezintъ niчї onoapea вipтѣцeї, niчї a kanaчitѣцeї, niчї a talentѣlѣї, niчї a natpiotismѣlѣї.“

Domnѣlѣ sѣsninѣ ші zise kъ amѣ kѣвъntѣ. Kѣ toate aчestea pangѣpile se deteръ kѣ npofѣssiѣne la toцї aчeї че boiръ sъ le aївъ. Kponika skandaloasъ ziче kъ oameniї seї de kasъ

*

ши împiegaţii Statвlвї вnikвla dekpetвpile; dap aчeasta se вa faчe totъ deaвna întpъ kътъ пpepogatiва boepieї вa fi kъ пeцъpтвpipe datъ kanвlвї вnвї statъ. Onoape Kaïmakanвlвї цepeї Pomънeштї, kapele, askвltъndъ ouinivnea пвblikъ, n'a fъkвtъ întpebвinцape de asemine пpepog ativъ!

LIV.

LA LEGEA PRESEÏ.

Pag 231.

Dвnъ pegimenвlъ gввepnelopъ pegвlamentape, în îmbele пpinчinate s'a institвitъ чenввpa. Aчeasta a fostъ kъndъ maï aвпpъ kъndъ maï libepalъ, dвnъ inflвinцa nolitiчeї timпвlвї.

Пentpъ întъїa oapъ Domnвlъ Moldoвeї, Gpigopi Gika, fъkъ o lege aввпpa npesseї, пpin opganвlъ Divanвlвї ad-hoc kapele pe-npesenta пвtepea legislativъ. Пpin aчea lege deskatendвse libepa kвgetape, npessa aвъ okasivne în skвptъ timпъ a desвolta ouinivnea пвblikъ aввпpa kestivnilopъ nolitiчe kape okвnaъ ne Pomънї în вpta pesboïвlвї opientвlвї.

Dap legea npesseї se desfiinцъ dвnъ mijlочipile kaïmakanвlвї Balшъ în Sentembpie 1856; se pestabili чenввpa чea maï apbitpapъ, dвnъ kape tpeї jвpnale înчetapъ de a maï eшi, ши opï чe manifestape a libepeї kвgetъpï se înъdвшi.

Snpe komnensape, gввepnвlъ intepimapïъ alъ цepeї Pomънeштї dete o mape libeptate npeseï. Onoape natpiotismвlвї înъlцimeї sale D: Aleksandpъ Gika! de tpeï opï onoape libepalismвlвї seъ, kape în enoka чea maï kpitikъ a natpieї, lъsъ ne pomънї sъ se înцeleagъ ши sъ selвmineze aввпpa kondвitei ши intepeselopъ nauionale. . !

LVI.

EPISTOLĂ

AMICULUĬ D. DASCALESCU.

Pag. 237.

„ . . . Sъ te прinzĭ konlъkrътopĭъ
. . . la Nenъptinitopĭъ.“

Nenъptinitopĭъlъ a fostъ o gazetъ че ешĭa în Iaшĭ sъb лъsпiцърile рънosatъlъĭ Kaĭmakamъ Teodopъ Balшъ, sъb пeana чea прoastъ a D. N. Istpati stegapĭъlъ antiъniштilopъ, шi sъb pedakцiea ънъĭ *homme de bois* kape se nъmea K. Gane. Niчĭ ънъ прinчiпъ, niчĭ o idee nobilъ saъ naцionalъ, nъ s'a trътatъ în gazeta aчeasta; ea epa ънъ simnlъ opganъ de пamfletърĭ în kontpa тiшkъreĭ naцionale шi a jъpnalelopъ kapi прopagaъ ideea ънipeĭ Pomънilopъ.

LXII.

PE MOVILA RABAEĬ.

Pag.260.

„Nъ вezĭ tъ пe Katepina. шчl . .“

Tpadiцiъnea шi istopia тътърeseште kъ Петръ чelъ таре, înвinsъ fiindъ de Tъpчĭ пe Прътъ, se întъpise пe lъngъ Moвila Ръвъeĭ întpe Прътъ шi Прътецъ. Пe aчeastъ Moвilъ шi akъta essistъ o gaъpъ, ънde, se ziче kъ se nъnea Петръ шi obserва тiшkъpile Tъpчilopъ. Dap în întъpitъpile aчeste, Pъшiĭ nъ se

vedea în ostingъ a se ginea mьltъ timpъ; provisiунile le linseaъ; vele maĭ mьlte le prinseserъ înving ъtoriĭ ші de nimĭ unъ ajьtoriь nu avea Pъшiĭ sperangъ. Împъratьlь ші ostipea eraь în desperare. Atunче Katerina, konkьbina împъratьlьĭ, însъflegitъ de o lъminoasъ idee, propune kъ ea a aflatъ mijlokьlъ ku kare sъ kapete pacea. Prekumъ era îmbrъkatъ bъrbъteщte, skoase koĭfьlъ din kapъ, puse în elь toate skule ші banii ce avea ші porni prin ostipe, cerъndъ de la soldatъ pъnъ la genepalъ, sъ denъe fiekare ce are maĭ preциosъ pentru kъpъtarea mъntъireĭ. Ku kipьlъ avesta se adunaръ o mare sumъ de skule ші banĭ kare se ofepirъ vizirьlьĭ Mexmet Baltagi kapele komanda ostipea. Ku kipьlъ avesta pacea se primi ші se înkeiъ. Aveastъ inspirъčiune fъku pe kumkubinъ împъrъteasъ: Petru se kununъ ku Katerina.

Deskpiepea despre Movila Rъbъeĭ sъ se vazъ în: *Suvenire de Calatoria în Bassarabia Meridională*, publikatъ în 1857, de mine.

LXVI.

TRIUMFULŬ.

Pag. 274.

Versьlъ avesta l'amъ fukutъ în kometemorisapea zilelorь în kare Divanъpile *ad-hoc* din Moldova ші geara Pomъneaskъ, konvokate dunъ Tpatatьlъ de Papisъ, aь postitъ vele patru puntъrĭ de dopingе naциonale adikъ: Ounipea prinčipatelorь într'unъ singurь Statъ, Domnьlъ strъinъ ku epeditate, gapanгiea autonomieĭ dunъ tpatatele гъpilorь *ab-antiquo* ku Înalta Poartъ, ші Guвernьlъ Konstituциonalъ ku o singurъ kameръ.

FINE.